

PREDLOG
EVA: 2018-1611-0068
NUJNI POSTOPEK

ZAKON **O NEKATERIH KONCESIJSKIH POGODBAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Pravila za podeljevanje koncesij so v slovenskem pravnem redu urejena v številnih veljavnih predpisih (Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o javno-zasebnem partnerstvu, v področnih zakonih, na primer Zakonu o varstvu okolja, Zakonu o vodah, Zakonu o veterinarstvu, Zakon o kmetijstvu, Zakon o živiloreji, Zakon o gozdovih, Zakon o ribištvu, Zakonu o varstvu potrošnikov, Zakonu o zavodih, Zakonu o zdravstveni dejavnosti, Zakonu o urejanju trga dela), pri čemer se pojem koncesija v veliko primerih uporablja za razmerja, ki niso koncesijske pogodbe po tem zakonu, ampak gre po vsebini za podelitev pravice rabe, upravljanja ali izkoriščanja naravne dobrine ali za obliko zagotavljanja javne službe.

Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (v nadaljnjem besedilu: ZJZP) ureja t. i. koncesijsko partnerstvo. Določbe veljajo za to obliko razmerja ne glede na vrednost koncesije, ki se z njim podeljuje. Vendar ZJZP ureja dva načina podelitve koncesije, ki se razlikujeta glede na predmet koncesije. V primeru podelitve koncesije za izvajanje gospodarske javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe, mora biti obvezno sprejet akt o javno-zasebnem partnerstvu oziroma koncesijski akt v obliki uredbe vlade ali odloka občine. Odločitev o izbiri je v tem primeru upravni akt, zato mora koncedent izbranemu koncesionarju pred sklenitvijo koncesijske pogodbe izdati odločbo, s katero mu podeli pravico izvajati to dejavnost. Pri drugih koncesijah za storitve ali gradnje pa akt o javno-zasebnem partnerstvu oziroma koncesijski akt v obliki uredbe vlade ali odloka občine ni obvezen, odločitev o izbiri pa je akt poslovanja. ZJZP pa v vseh primerih predvideva obvezen javni razpis, razen če je v področnem zakonu določeno drugače.

Do leta 2014 na ravni Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Unija) ni bilo jasnih pravil, ki bi urejala postopke za sklepanje koncesijskih pogodb za storitve, zato je bila pravna varnost pomanjkljiva, ovirano je bilo prosto opravljanje storitev, delovanje notranjega trga pa je bilo izkrivljeno. Gospodarski subjekti, zlasti mala in srednja podjetja, so bili prikrajšani za pravice na notranjem trgu, saj niso mogli izkoristiti pomembnih poslovnih priložnosti, poleg tega javna sredstva niso bila porabljena na način, da bi državljani Unije imeli koristi od kakovostnih storitev po najboljših cenah. Zato je bilo treba oblikovati ustrezen, uravnotežen in prožen pravni okvir za sklepanje koncesijskih pogodb, ki vsem gospodarskim subjektom Unije zagotavlja učinkovit in nediskriminatoren dostop do trga ter pravno varnost in ki je podlaga za nadaljnje odpiranje mednarodnih trgov.

Za koncesije za gradnje so do sprejetja paketa novih javnonaročniških direktiv (Direktiva 2014/23/EU, Direktiva 2014/24/EU in Direktiva 2014/25/EU) na ravni Unije veljala osnovna pravila iz Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil

gradenj, blaga in storitev (v slovenski pravni red prenesena z Zakonom o javnem naročanju iz leta 2006 in deloma tudi z ZJZP), za koncesije za storitve s čezmejnimi interesom pa so veljala le načela Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), zlasti načela prostega pretoka blaga, svobode ustanavljanja in opravljanja storitev ter načela, ki iz tega izhajajo, kot so enaka obravnava, nediskriminacija, vzajemno priznavanje, sorazmernost in transparentnost. Ker so nacionalni zakonodajalci ta načela PDEU razlagali različno in so se pojavljale precejšnje razlike v zakonodajah držav članic, je bila na ravni Unije izkazana potreba po enotni uporabi načel PDEU v vseh državah članicah in odpravi razlik v njihovem razumevanju, s čimer naj bi bilo odpravljeno tudi dolgotrajno izkrivljanje notranjega trga.

V sklopu reforme javnega naročanja na ravni Unije, ki je bila končana 11. februarja 2014, je bila kot ena iz paketa javnonaročniških direktiv sprejeta Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/23/EU), ki jo je bilo treba v slovenski pravni red prenesti do 18. 4. 2016.

Republika Slovenija ima že zdaj v ZJZP urejen način podeljevanja koncesij, ki je v delu, v katerem to ureja, deloma usklajen z Direktivo 2014/23/EU, vendar ZJZP omenjene direktive ne prenaša v celoti v slovenski pravni red. V ZJZP je tako:

- urejena obveznost javnega razpisa za izbiro koncesionarja;
- določen predhodni postopek, v katerem se določi vrednost koncesije;
- določena časovna omejenost koncesij;
- urejeno pravno varstvo;
- urejena povezava med trajanjem koncesijskega razmerja in časom, ki ga koncesionar potrebuje, da se mu povrne njegova investicija (to je urejeno v podzakonskem predpisu ZJZP, Pravilniku o vsebini upravičenosti izvedbe projekta po modelu javno zasebnega partnerstva).

Zaradi precejšnje nejasnosti glede uporabe izraza »koncesija« je treba pojasniti, da se ta zakon ne bo uporabljal za podeljevanje koncesij za izvajanje javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe. Razlog za to je, da Zakon o gospodarskih javnih službah v 37. členu določa, da o izbiri koncesionarja za gospodarske javne službe odloči koncedent z upravno odločbo, enako zahtevo vključuje tudi nekatera področna zakonodaja (npr. Zakon o visokem šolstvu, Zakon o živinoreji, Zakon o varstvu okolja idr.). V teh primerih se skladno z zakonom, ki ureja upravni postopek, odloča o pravicah, zato o pravnih sredstvih odloča upravno sodišče, in ne Državna revizijska komisija. Skladno z zahtevami iz Direktive 2014/23/EU je treba za koncesijske pogodbe, ki so predmet tega zakona, zagotoviti hitro in učinkovito pravno varstvo na način, kot je to zagotovljeno v postopkih javnega naročanja, zato se tudi v tem zakonu predvideva zagotavljanje pravnega varstva z uporabo Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja.

Znova velja izpostaviti, da veljavna zakonodaja na področju podeljevanja koncesij ne ureja različnih postopkov za izbiro koncesionarja glede na vrednost posamezne koncesije. Predlagani zakon ureja koncesijske pogodbe, kot so opredeljene v Direktivi 2014/23/EU, in sicer za koncesije, katerih vrednost je višja ali enaka mejni vrednosti za uporabo Direktive 2014/23/EU. Zakon zato ne posega na ureditev podeljevanja koncesij pod mejno vrednostjo. S predlaganim zakonom se ne posega niti v veljavno zakonodajo, ki se bo še naprej uporabljala za (i) podeljevanje koncesij, pri katerih je predmet koncesije izvajanje javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe, (ii) za podeljevanje koncesij pod vrednostnim pragom (mejno vrednostjo) za uporabo tega zakona in (iii) za koncesije po tem zakonu v delu, ki ni v nasprotju s tem zakonom.

Ne glede na že veljavno pravno ureditev podeljevanja koncesij, ki bi se lahko upoštevala kot delni

prenos Direktive 2014/23/EU v nacionalni pravni red, bo Republika Slovenija Direktivo 2014/23/EU v nacionalni pravni red celovito prenesla s predlaganim novim zakonom, ki bo določal pravila glede sklepanja koncesijskih pogodb za gradnje in koncesijskih pogodb za storitve, kot so opredeljene v omenjeni direktivi. Zakon bo poleg tega uredil tudi koncesijsko pogodbo, spreminjanje pogodbe v času njenega trajanja in odpoved pogodbe. Predlog je oblikovan na podlagi besedila direktive Evropske unije, od katerega pa se pomembneje ne more ali ne sme odstopati, razen v delih, v katerih je to državi članici izrecno omogočeno.

2. CILJI, NAČELA IN POGLOVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Poglavitni cilj je prenos Direktive 2014/23/EU v slovenski pravni red, ki ga je bilo treba zagotoviti do 18. 4. 2016.

Cilj novega zakona je tudi določiti enotna pravila za sklepanje koncesijskih pogodb za gradnje in koncesijskih pogodb za storitve nad vrednostnim pragom za uporabo Direktive 2014/23/EU in tega zakona, razen za koncesije na področjih, ki so izvzeta iz uporabe omenjene direktive oziroma tega zakona.

Določajo se obvezna pripravljalna dejanja, ki jih je treba izvesti pred začetkom postopka za izbiro koncesionarja.

Zakon določa tudi, kdaj se šteje, da je koncesijsko razmerje vzpostavljeno, da je za vzpostavitev koncesijskega razmerja nujen prenos tveganj na koncesionarja, določa obvezno obličnost in vsebino koncesijske pogodbe in ureja pravila za izvajanje koncesije s podizvajalci, pravila glede spreminjanja koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo in prenehanje koncesijske pogodbe.

2.2 Načela

Pravila sklepanja koncesijskih pogodb in izvajanje koncesij po tem zakonu morajo temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz PDEU, ter na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti.

Za izvajanje koncesij morajo gospodarski subjekti izpolnjevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene s pravom Evropske unije, predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnimi pogodbami ali predpisi mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Številni zakoni urejajo različne vrste koncesij, pretežno v vsebinskem smislu, nekateri pa, vsaj delno, vsebujejo tudi nekatere postopkovne določbe za podelitev koncesij z njihovega področja. S predlaganim zakonom se v veljavno ureditev ne bo posegalo in se bo ta še naprej uporabljala za koncesije, pri katerih je predmet koncesije izvajanje javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe, za koncesije pod mejnim pragom za uporabo tega zakona in za koncesije po tem zakonu v delu, ki ni v nasprotju s tem zakonom.

Direktiva 2014/23/EU poleg postopkovnih pravil določa tudi številne primere, v katerih je njena uporaba izključena. Izjeme, za katere se zakon ne uporablja, sledijo izjemam, za katere se ne

uporablja Direktiva 2014/23/EU. S predlaganim zakonom se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive 2014/23/EU, ki določajo pravila za sklepanje tistih koncesijskih pogodb, katerih predmet je koncesija, ki ustreza opredelitvi koncesije za gradnje in koncesije za storitve kot izhaja iz Direktive 2014/23/EU in je njihova vrednost enaka ali višja od mejne vrednosti za njeno uporabo, posledično pa tudi uporabo zakona.

Določeno je razmerje tega zakona do drugih zakonov, ki opredeljujejo koncesije, na način, da se za koncesije, ki jih urejajo ta zakon in posebni zakoni, uporabljajo ta zakon in določbe posebnih zakonov, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

Enako kot v Direktivi 2014/23/EU so v zakonu določbe glede uporabe pravil v primerih mešanih pogodb, v katerih je predmet koncesije tako koncesija gradenj kot koncesija storitev oziroma je del pogodbe koncesija po tem zakonu in neki drugi elementi, za katere se zakon ne uporablja (npr. javno naročilo, javno naročilo na obrambnem področju ipd.).

Nabor koncedentov, ki so zavezani k uporabi tega zakona pri sklepanju koncesijskih pogodb, je enak, kot ga določa Direktiva 2014/23/EU. Poleg organov Republike Slovenije, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih oseb javnega prava morajo pri sklepanju koncesijskih pogodb v skladu s tem zakonom ravnati tudi subjekti, ki opravljajo eno ali več dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, če jim je bila za opravljanje te dejavnosti na nepregleden in nekonkurenčen način podeljena izključna ali posebna pravica.

Predvideno je objavljane obvestil v zvezi s koncesijami na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije.

Trajanje koncesije je omejeno, določi ga koncedent glede zahtevane gradnje oziroma storitve. Koncesije, daljše od pet let, smejo trajati tako dolgo, da se ne preseže obdobje, v katerem koncesionar upravičeno pričakuje povrnitev vseh naložb (začetnih in naknadnih) ob upoštevanju primernega dobička.

Pred začetkom postopka za izbiro koncesionarja mora koncedent opraviti pripravljalna dejanja. Pripravljalna dejanja po tem zakonu so vse aktivnosti, ki se izvajajo pred začetkom postopka izbire koncesionarja, zlasti izdelava študije upravičenosti podelitve koncesije in priprava ocene vrednosti koncesije. Postopek izbire koncesionarja se začne z objavo prvega obvestila, ki se nanaša na zadevno koncesijo.

Zakon določa pravila glede postopkov izbire koncesionarjev, ki se nanašajo na sporočanje, vrste, oblike in način objave obvestil, roke, način ugotavljanja sposobnosti gospodarskih subjektov, ki kandidirajo v postopku za izbiro koncesionarja, način izbire koncesionarja, sprejetje odločitve in obveščanje ponudnikov.

Odločitev o izbiri koncesionarja, ki ima naravo akta poslovanja, mora vsebovati razloge za zavrnitev vsakega neuspešnega ponudnika, značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika, kratek povzetek poteka pogajanj, če so bila izvedena, rok, v katerem mora biti sklenjena koncesijska pogodba, in razloge za morebitno odločitev, da ni bila izbrana nobena ponudba ali da se znova začne postopek izbire koncesionarja.

Zakon določa možnost, da koncedent po sprejetju odločitve o izbiri koncesionarja to odločitev spremeni, če po sprejetju odločitve ugotovi, da je pri preverjanju ponudnikov in ponudb imel ali prezrl neko dejstvo ali ga je napačno razumel in posledično sprejel napačno odločitev. Z uvedbo možnosti spremembe koncedentove odločitve se zagotavlja odpravljanje napak na zgodnji stopnji, s tem pa tudi racionalizacija postopka in večja pravna varnost. Hkrati se za koncedenta znižujejo tudi stroški pravnega varstva.

Zakon določa tudi obdobje mirovanja, po izteku katerega lahko koncedent in izbrani koncesionar skleneta koncesijsko pogodbo, s katero uredita medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem koncesije.

Pravno varstvo v postopkih izbire koncesionarja se zagotavlja z uporabo določb zakona, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, ki se nanašajo na odprti postopek, konkurenčni postopek s pogajanjem, kadar je koncedent v postopku izbire koncesionarja predvidel pogajanja, in postopek s pogajanjem brez predhodne objave, kadar se koncesija podeli brez predhodne objave. Zakon vsebuje tudi t. i. prevajalni pojmovnik, s katerim se usklajujejo izrazi, uporabljeni v tem zakonu, in izrazi iz Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja.

Določajo se pravila glede morebitnega izvajanja koncesije s podizvajalcem, glede spremembe koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo ter glede odpovedi koncesijske pogodbe.

b) Način reševanja:

Ta zakon določa pravila za sklepanje nekaterih koncesijskih pogodb za gradnje in za storitve, koncesijsko pogodbo, možnosti njene spremembe in odpoved koncesijske pogodbe.

Zakon podzakonskih predpisov ne predvideva.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Gre za nov zakon, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe in se z njim v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2014/23/EU.

č) Usklajenost predloga zakona:

Predlog Zakona o podeljevanju koncesij (EVA: 2017-1611-0001), s katerim je bil prvotno predviden prenos Direktive v slovenski pravni red, je bil 24. 3. 2017 objavljen na portalu E-demokracija in poslan prek IPP-sistema v medresorsko usklajevanje ministrstvom in nekaterim drugim organom ter predstavniškim organizacijam lokalnih skupnosti. Prejeti predlogi in pripombe iz teh postopkov so bili večinoma upoštevani tudi pri pripravi tega zakona, če niso bile v nasprotju z Direktivo 2014/23EU.

Iz pripomb ministrstev, pri čemer so si nekatere nasprotovale, jasno izhaja problematika ureditve izraza »koncesija«, saj se v Sloveniji izraz koncesija uporablja pretežno za razmerja, ki po vsebini niso koncesije, kot jih opredeljuje Direktiva 2014/23/EU, ampak za razmerja, v katerih se podeli posebna ali izključna pravica, oziroma gre v teh razmerjih za podeljevanje raznih dovoljenj, licenc ali pooblastil.

Pretežni del pripomb, prejetih v okviru javne obravnave in medresorskega usklajevanja predloga Zakona o podeljevanju koncesij, je izražal pomislek zaradi nepopolnega prenosa Direktive 2014/23/EU, predvsem glede izjem od uporabe omenjene direktive in določitve zavezancev za uporabo tega zakona kot posledice opredelitve izraza »koncesija« v takratnem predlogu zakona. Podobne pomisleke je izpostavila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora RS, še prej pa Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Ta del pripomb je bil upoštevan pri pripravi tega zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjene so finančne posledice do višine 40.000,00 EUR brez DDV, in sicer za prilagoditve funkcionalnosti portala javnih naročil in vzpostavitev obrazcev za objavljanje v skladu s tem zakonom.

Predlagani zakon nima posledic na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva so zagotovljena v finančnem načrtu Ministrstva za finance v okviru sredstev na proračunski postavki 9521 Stroški upravljanja s finančnim premoženjem države.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

EU je 26. februarja 2014 objavila Direktivo 2014/23/EU in članicam EU naložila, da okvire s področja podeljevanja koncesij, ki jih ta direktiva opredeljuje, v nacionalno zakonodajo prenesejo do 18. aprila 2016. Države članice EU, ki so pravočasno posodobile nacionalno zakonodajo, imajo primerljiv zgled tudi za Slovenijo pri prenosu omenjene direktive v naš pravni red. Primeri takšnih držav članic EU so med drugim Italija, Češka in Malta.

Italija

V Italiji področje koncesij ureja zakonodajni odlok 50/2016, ki je začel veljati 19. aprila 2016 (v nadaljnjem besedilu: italijanski zakon). Italijanski zakon se nanaša na javna dela, pogodbe, povezane z blagom in storitvami, ter na koncesije, ki jih podeljujejo naročniki in druge podeljujoče entitete, ki jih opredeljuje italijanski zakon (npr. država, regionalni in lokalni organi, osebe javnega prava, javna podjetja itd.).

Italijanski zakon v italijansko nacionalno zakonodajo prenaša: (i) Direktivo 2014/23/EU, (ii) Direktivo 2014/24/EU o javnih naročilih in (iii) Direktivo 2014/25/EU o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev (v nadaljnjem besedilu: direktive EU).

Vendar je obseg italijanskega zakona širši od direktiv EU, saj ureja vse postopke podeljevanja za pogodbe tako nad in pod pragom, določenim v direktivah, in vsebuje dodatna pravila, ki niso predvidena v direktivah, čeprav se pri tem zgleduje po istih načelih.

Člen 35 italijanskega zakona določa posebne mejne vrednosti za različne vrste pogodb, ki jih obravnava. Konkretno, za javne gradbene pogodbe in koncesije določa minimalno mejo, ki je enaka mejni vrednosti iz Direktive 2014/23/EU.

V istem členu so opredeljena tudi podrobna pravila za izračun ocenjene vrednosti gradbenih, storitvenih in blagovnih pogodb, ki so v členu razdeljene po tematskih sklopih. Člena 35 in 167 določata tudi nekaj ukrepov za preprečevanje izogibanja italijanskemu zakonu. Konkretno, nobeno javno naročilo ali koncesija ne sme biti podeljena, da bi se s tem izognili uporabi tega zakona. Poleg tega italijanski zakon določa, da izbira metode za izračun ocenjene vrednosti koncesije ne sme biti opravljena, da se koncesija izključi s področja uporabe tega zakona.

Javne gradbene in storitvene koncesije so opredeljene kot pogodbe med naročnikom in zasebnim gospodarskim subjektom, katerih predmet je opravljanje gradenj ali storitev. Nadomestilo za te gradnje ali storitve je samo pravica do koriščenja gradnje ali storitve ali pa ta pravica skupaj s plačilom, ki ga izvedejo pristojni naročniki, če operativno tveganje, povezano z gradnjo ali storitvijo, nosi koncesionar.

Pri tem se kot operativno tveganje razume tveganje izpostavljenosti nihanjem na trgu, ki je lahko

sestavljeno iz tveganja, ki se nanaša na manko povpraševanja, manko ponudbe ali manko povpraševanja in ponudbe hkrati. Šteje se, da koncesionar prevzame operativno tveganje, če ob normalnih pogojih delovanja ni zagotovljeno, da se povrnejo naložbe ali stroški, ki so nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije. Del tveganja, ki se prenese na koncesionarja, vključuje resnično izpostavljenost nihanjem na trgu, tako da morebitna ocenjena izguba, ki jo koncesionar lahko ima, ni le nominalna ali zanemarljiva.

Italijanski zakon se ne uporablja za naslednje koncesije:

- storitvene koncesije za storitve zračnega prevoza, ki temeljijo na izdaji operativne licence v kontekstu Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ali koncesije za storitve javnega potniškega prevoza v kontekstu Uredbe (ES) št. 1370/2007; ali
- storitvene koncesije za loterijske storitve, ki jih zajema koda CPV 92351100-7, ki jih država članica podeli gospodarskemu subjektu na podlagi izključne pravice.

Pravno varstvo

V skladu z zakonsko uredbo 104/2010 (v nadaljnjem besedilu: italijanski prizivni zakon) reševanje vseh sporov, ki so povezani s postopki podeljevanja s področja javnih gradenj, storitev in blaga, vključno z relevantnimi odškodninskimi zahtevki, spada v izključno pristojnost upravnih sodišč.

Vsak ukrep, sprejet med podelitvenim postopkom, lahko zainteresirana stranka izpodbija pred regionalnim upravnim sodiščem (v nadaljevanju besedilu: upravna pritožba).

Cilj upravne pritožbe je razveljavitev izpodbijanih upravnih ukrepov (npr. javnega razpisa, izključitev kandidata, itd.), da se tožniku omogoči sodelovanje na razpisu ali da se mu dodeli pogodba, odvisno od stopnje procesa, na kateri je naročnik sprejel izpodbijani upravni akt. Če tak razplet ni mogoč (npr. ker je bila pogodba že podeljena drugemu ponudniku), je vlagatelj upravne pritožbe upravičen zahtevati odškodnino za nastale stroške (vključno z odškodnino zaradi izgube možnosti, ang. loss of chances). V okviru istega postopka lahko tožnik zahteva tudi izdajo začasne odredbe, katere namen je suspendiranje veljavnosti ukrepa, ki se z upravno pritožbo izpodbija.

Če se na podlagi upravne pritožbe razveljavi neki ukrep v okviru postopka podelitve, ima upravni sodnik pravico pogodbo razglasiti za deloma ali v celoti neveljavno, in sicer v posebnih primerih, ki jih določata prvi odstavek 121. člena in 122. člen italijanskega prizivnega zakona (npr. oddaje naročila brez ustreznega oglaševanja poziva za zbiranje ponudb, uporaba pogajalskega postopka v nedovoljenih primerih, neupoštevanje obdobja mirovanja za podpis pogodbe itd.). V takih primerih, če pogodba zaradi nujnih potreb ne sme postati neveljavna, lahko sodnik: (i) določi denarno kazen v razponu od 0,5 % do 5 % pogodbene vrednosti ali (ii) skrajša trajanja pogodbe do največ 50 % od preostalega trajanja na dan objave sklepa sodišča.

Sklepe regionalnega upravnega sodišča je mogoče izpodbijati tudi pred Consiglio di Stato (v nadaljnjem besedilu: državni svet), ki je sodišče druge stopnje. V izjemnih primerih, ki jih določa 395. člen italijanskega civilnega zakonika, se je mogoče zoper odločitev državnega sveta pritožiti pred vrhovnim sodiščem.

Potem ko je bila pogodba podpisana, so vsi spori, ki izhajajo iz njenega delovanja, v pristojnosti italijanskih civilnih sodišč, razen če se spor nanaša na postopek podeljevanja koncesij.

Češka

Na Češkem koncesije in javno naročanje ureja en zakon, in sicer zakon št. 134/2016 Coll. (v nadaljnjem besedilu: češki zakon), ki je bil sprejet 19. aprila 2016 kot odgovor na zahteve iz direktiv EU in je tako v skladu z zavezujočo zakonodajo EU.

Ta zakon določa pogoje in okvire sklepanja pogodb med naročnikom in ponudnikom pri javnih naročilih in koncesijah, pri čemer je v skladu s 4. členom češkega zakona v obeh primerih (tj. javnih naročanjih in koncesijah) naročnik lahko:

- Češka oz. njene organizacijske enote;
- češka nacionalna banka;
- organizacija, ki je proračunski uporabnik;
- teritorialna samoupravna enota ali njena organizacija, ki je proračunski uporabnik, ter
- neka druga pravna oseba, ki je bila ustanovljena za uresničevanje javnega interesa in ki jo je ustanovil drug javni organ, ki lahko izvaja odločilen vpliv ali je izvolil več kot polovico članov v upravni ali nadzorni organ te pravne osebe.

Postopek podeljevanja koncesij ureja 8. knjiga češkega zakona, in sicer od 174. do 186. člena, ki so razdeljeni na štiri poglavja: I. splošne določbe (174. in 175. člen), II. pravila glede podeljevanja koncesij (176. do 179. člen), III. postopek podeljevanja koncesij (180. do 185. člen) ter IV. poseben postopek, ki ureja sklenitev in dodatke k pogodbi (186. člen).

174. člen opredeljuje koncesije za gradnje in koncesije za storitve, ki so glavni predmet tega poglavja. Gre torej za koncesije, ki se nanašajo na gradnje ali na storitve, prek katerih naročnik gospodarskemu subjektu podeli pravico, da uporablja predmetne gradnje ali storitve, ali pa to pravico skupaj s plačilom. Določa še, da pod koncesije, ne glede na to, ali se nanašajo na gradnje ali storitve, spada tudi to, da gospodarski subjekt, ki mu je koncesija podeljena, prevzame operativno tveganje. Operativno tveganje se v skladu z zadnjim odstavkom 174. člena na gospodarski subjekt prenaša, ko pod normalnimi tržnimi pogoji ni mogoče zagotoviti, da se bo gospodarskemu subjektu naložba s povezanimi stroški povrnila. Tveganje je lahko prisotno na področju povpraševanja, ponudbe ali pa na obeh področjih hkrati.

S 175. členom se pretežno prenašajo določbe 8. člena Direktive 2014/23/EU, ki se nanašajo na način ocenjevanja vrednosti koncesije, 176. člen opredeljuje različne postopke, ki se nanašajo na koncesije in javna naročanja, ter specifične člene v češkem zakonu, ki te postopke obravnavajo, 177. člen pa je namenjen predvsem prenosu 10. člena Direktive 2014/23/EU in opredeljuje posebne primere, v katerih naročniku ni treba izvesti naročniškega postopka (tj. koncesije, podeljene gospodarskemu subjektu na podlagi izključne pravice, storitvene koncesije za zračni prevoz, storitvene koncesije za loterijske storitve, koncesije, ki jo naročnik podeli za opravljanje aktivnosti v državi zunaj območja EU, ter koncesije na področju obrambe in varnosti, ki izpolnjujejo zahteve iz 191. člena češkega zakona).

178. člen določa, da naročnik ni zavezan uporabiti naročniškega postopka, da bi dodelil majhno javno koncesijo, ki je po vrednosti enaka ali manjša od 20.000.000 CZK (kar je 20. 2. 2017 znašalo 740.139,75 €), v 179. členu pa je določeno, da mora naročnik določiti čas trajanja koncesije, ker se koncesijska pogodba lahko sklene samo za določen čas.

180. člen določa način izvedbe postopka podelitve koncesije. V prvemu odstavku naročniku nalaga, da postopek podeljevanja koncesije začne z objavo obvestila o koncesiji, s katerim gospodarske subjekte povabi k sodelovanju v obliki ponudnikov, nato pa mora koncedent na podlagi drugega odstavka gospodarske subjekte povabiti k pogajanju. Tretji odstavek določa, da mora koncedent določiti podrobne pogoje za izvedbo postopka koncesije v skladu z določbami tega odstavka. Četrti odstavek naročniku daje pravico, da se pogaja z udeleženci. Peti, šesti in osmi odstavek naročniku dovoljujejo, da lahko v postopek podeljevanja doda še druga pravila in merila v skladu z relevantnimi določbami, če se tako odloči. Sedmi odstavek določa, da mora v naročniški dokumentaciji določiti, kateri pogoji za izvedbo koncesijske pogodbe sestavljajo minimalne tehnične specifikacije, ki jih mora ponudnik izpolnjevati, in načrtovani potek postopka. Deveti odstavek naročniku daje pravico, da spreminja merila za podelitev koncesije z izjemo ocenjevalnih meril in minimalnih tehničnih specifikacij. Deseti odstavek določa, da naročnik med postopkom podeljevanja koncesije ne sme ponudnikom informacije predložiti na diskriminatoren način.

181. člen določa roke za oddajo ponudb in okvirnih ponudb. Ta rok ne sme biti krajši od 25 dni (oziroma 30 dni, če ni možna elektronska oddaja ponudb) od začetka postopka podeljevanja koncesije in 22 dni v primeru povabila k oddaji okvirnih ponudb.

182. člen opredeljuje tehnične specifikacije. To so konkretne zahteve in značilnosti, ki jih mora naročnik določiti na podlagi predpisov: a) določitev parametrov, ki izražajo izvedbene ali funkcionalne zahteve in opis namena ali potreb, ki jih je treba izpolnjevati, b) sklicevanje na standarde oziroma tehnične dokumentacije ali c) sklicevanje na oznake.

183. člen opredeljuje ocenjevanje ponudnikov v postopku podeljevanja koncesij in v prvem odstavku določa, da mora naročnik navesti merila za ocenjevanje v obvestilu o naročilu oziroma ob povabilu k oddaji ponudb. Ta merila za ocenjevanje morajo izhajati iz objektivnih dejstev in se nanašati na gospodarski subjekt ali na področje koncesije. Drugi odstavek tega člena naročniku dovoljuje, da spremeni vrstni red meril za ocenjevanje, če prejme ponudbo, ki predlaga izjemno inovativno rešitev, ki je skrben naročnik ni mogel predvideti.

184. člen opredeljuje izbor gospodarskega subjekta in prekinitve postopka podeljevanja koncesije. V skladu z drugim odstavkom tega člena lahko naročnik postopek podeljevanja koncesije prekine, če ta preseže mejo, ki jo je določila vladna odločba, in hkrati presega ocenjeno vrednost koncesije za več kot 20 % oziroma če naročnik obvestila o naročilu ni objavil v Uradnem listu EU.

185. člen določa, da mora naročnik obvestilo o podelitvi koncesije objaviti v skladu z 212. členom zakona v 48 dneh po poteku pogodbe.

186. člen določa, v katerih primerih mora naročnik za mnenje o koncesiji prositi ministrstvo za finance.

Koncedent mora v skladu s 1. odstavkom 174. člena upoštevati tudi 1., 2., 10., 11., 12. in 13. poglavje ter splošne določbe 7. poglavja zakona.

Pravno varstvo. Osnovno sredstvo zoper ukrepe naročnika je ugovor. Ugovor je mogoč zoper vse ukrepe naročnika in ga je treba naročniku predložiti v zakonsko določenem roku, ki je v primeru ugovorov: (i) zoper razpisno dokumentacijo: isti kot rok za oddajo ponudb, (ii) zoper kvalifikacijske zahteve: v istem roku kot za oddajo prijave za sodelovanje in (iii) zoper obvestilo naročnika: v 15 dneh od vročitve teh.

Naročnik mora proučiti ugovor in pritožniku poslati pisni sklep z odgovorom, ali se ali se ne strinja s pritožnikovim ugovorom, skupaj z utemeljitvijo odločitve, v 15 dneh od datuma prejetja ugovora.

Če se naročnik odloči, da ne ugotovi ugovoru, mora pritožnika obvestiti o možnosti, da v 10 dneh od vročitve odločbe naročnika vloži predlog za začetek postopka za oceno praks naročnika pri uradu za varstvo konkurence (v nadaljnjem besedilu: urad).

Če se pritožnik ne strinja z odločitvijo urada, je mogoče v 15 dneh od datuma uradnega obvestila o odločitvi vložiti pritožbo pri predstojniku urada.

Edino možno sredstvo zoper odločitve urada (kot upravnega organa) je vložitev tožbe zoper odločbo pri ustreznem regionalnem sodišču na podlagi zakona št. 150/2002 Sb. (zakona o upravnem pravosodju), in to v dveh mesecih od prejetja odločitve urada.

Malta

Glavni zakonodajni dokument, ki ureja koncesije na Malti, je predpis glede koncesijskih pogodb (pravno obvestilo 353 iz leta 2016; v nadaljnjem besedilu: malteški zakon). Ta je bil pripravljen v skladu s 4. členom zakona za finančno upravljanje in revizijo, ki ministru za finance dovoljuje pripravo predpisov s področij, opredeljenih v tem zakonu, za natančnejše urejanje teh področij.

Malteški zakon velja za koncesije za gradnje in storitve. Značilni elementi gradbenih in storitvenih koncesij, kot jih določata a) in b) točka prvega odstavka 2. člena malteškega zakona, so, da je nadomestilo, podeljeno koncesionarju, sestavljeno samo iz pravice do koriščenja gradenj ali storitev, ki so predmet koncesijske pogodbe, ali pa iz te pravice skupaj s plačilom ter da je operativno tveganje preneseno na koncesionarja.

Naslednja določba malteškega zakona natančneje opredeljuje prenos operativnega tveganja na koncesionarja, ki mora spremljati podelitev gradbenih ali storitvenih koncesij. To operativno tveganje zajema tveganje, ki se nanaša na ponudbo ali povpraševanja ali pa na oboje. Šteje se, da koncesionar prevzame operativno tveganje, kadar v skladu z normalni pogoji poslovanja ni zagotovljeno, da se povrnejo naložbe ali stroški, nastali pri izvajanju gradenj ali storitev, ki so predmet koncesije. Del tveganja, ki se prenese na koncesionarja, vključuje dejansko izpostavljenost nepredvidljivostim na trgu, tako da morebitne ocenjene izgube, ki jih koncesionar lahko ima, niso le nominalne ali zanemarljive.

Splošna pravila, določena v malteškem zakonu, veljajo za vse podelitve koncesij ne glede na vrednost, vendar so zahteve strožje (zlasti v zvezi z obveščanjem javnosti in objavo pogodbenih obvestil) v primeru gradbenih in storitvenih koncesij, katerih ocenjena vrednost presega 5.225.000 € (brez DDV).

Pred začetkom veljavnosti novih predpisov leta 2016 je zakonodaja, izdana leta 2015, že zagotovila pravna sredstva za zaščito kandidatov v koncesijskih postopkih, ki se čutijo prizadete zaradi dodelitve koncesije. Konkretno, predpisi glede nadzornega organa za koncesije (pravno obvestilo 214 iz leta 2015) vzpostavljajo nadzorni organ, ki lahko prouči pritožbe kandidatov, ki se čutijo prizadete s katero koli odločitvijo naročnika v zvezi s postopkom za podelitev koncesije, vključno s katero koli odločitvijo o izključitvi ponudnika ali o vključitvi pogojev, ki kršijo pravice kandidata. Predpis glede organa za nadzor zdravstvenih koncesij ureja organ, ki opravlja podobno funkcijo, vendar v specifičnem kontekstu zdravstvenih storitev. Ti predpisi niso bili razveljavljeni z novimi uredbami, čeprav je mogoče predvidevati, da bodo manj pomembni, ko je to področje urejeno s specifičnimi določbami v malteškem zakonu.

V skladu z malteškim zakonom je za nadzor nad postopki podeljevanja koncesij pristojen tudi nadzorni organ za javne pogodbe. Tako lahko potencialni kandidati pri tem organu vložijo argumentirano vlogo pred koncem konkurenčnega postopka. To lahko storijo v primeru domnevnih diskriminatornih specifikacij, da se popravijo neke napake ali odpravijo kakšne nejasnosti. Kandidati se imajo pravico organu pritožiti tudi po podelitvi koncesije. Na odločitve organa je mogoča pritožba pri pristojnem prizivnem sodišču.

Izjava o skladnosti (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

Korelacijska tabela (oblika pdf) – izvoz iz baze RPS

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Uvaja se objavljanje obvestil v zvezi s koncesijami na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije. Koncedenti bodo morali glede posameznih obvestil izpolniti predvidene obrazce za

objavo in jih poslati portalu javnih naročil (elektronsko). Zakon uvaja tudi obveznost družbe Uradni list Republike Slovenije, da v sodelovanju s pristojnim ministrstvom uskladi vsebino omenjenih obvestil.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Gre za postopkovni zakon, katerega uveljavitev ne bo imela posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona nima vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Skladno z določbo o pridržanih koncesijah bo lahko koncedent, če bo to navedel v koncesijski dokumentaciji, v postopku izbire koncesionarja k sodelovanju povabil le invalidska podjetja in zaposlitvene centre, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter socialna podjetja in podjetja s socialno vsebino, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Gre za postopkovni zakon, katerega uveljavitev ne bo imela posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo po potrebi dodatno predstavljen zainteresiranim ciljnim skupinam.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo, pristojno za koncesije, bo zagotovilo spremljanje uporabe pravil o podeljevanju koncesij. Če bo pri tem ugotovilo ali prejelo informacije, ki nakazujejo posebne kršitve, kot so goljufija, korupcija, nasprotje interesov ali druge nepravilnosti ali sistemske težave pri uporabi pravil, bo o tem obvestilo Urad RS za nadzor proračuna, Računsko sodišče RS, Javno agencijo RS za varstvo konkurence ali Komisijo za preprečevanje korupcije.

Ministrstvo, pristojno za koncesije, bo zagotavljalo tudi, da bodo na voljo informacije in smernice za razlago in uporabo prava Evropske unije o podeljevanju koncesij, ki bi koncedentom in gospodarskim subjektom pomagale pri pravilni uporabi teh pravil.

Če bo Evropska komisija to zahtevala, ji bo ministrstvo poslalo poročilo o spremljanju uporabe teh pravil.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog Zakona o nekaterih koncesijskih pogodbah ni bil objavljen na portalu E-demokracija.

Velja pa izpostaviti, da je bila prva različica predloga zakona, s katerim se je nameravala prenesti Direktiva 2014/23/EU, tj. Zakon o podeljevanju koncesij (EVA: 2017-1611-0001), na portalu E-demokracija objavljena 24. 3. 2017, in sicer na naslovu:

<https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog->

[predpisa.html?id=8135](#).

Mnenja, predloge in pripombe nanjo je bilo mogoče sporočiti do 14. 4. 2017.

Dne 19. 4. 2017 je bila v stavbi Občine Kamnik predstavitev takratne različice predloga zakona Skupnosti občin Slovenije.

Javne obravnave ali širšega medresorskega usklajevanja predloga Zakona o nekaterih koncesijskih pogodbah ni bilo, so pa bile pripombe iz javne obravnave predloga Zakona o podeljevanju koncesij upoštevane pri pripravi tega zakona, če niso bile v nasprotju z Direktivo 2014/23/EU. Velja opozoriti, da se je od takratne različice zakona močno spremenil nabor koncedentov, kot to določa omenjena direktiva, in da se je spremenila opredelitev izraza »koncesija«, določena pa je tudi mejna vrednost za uporabo zakona. Zato nekatere pripombe iz javne razprave niso več relevantne (glede mejne vrednosti za uporabo zakona, glede pravnega varstva pred Državno revizijsko komisijo ipd.).

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti v času trajanja javne obravnave predloga Zakona o podeljevanju koncesij:

Ugotovitve glede pripomb in mnenj ministrstev so navedene v točki 2.3 (č).

Od lokalnih skupnosti smo konkretne pripombe na besedilo predloga Zakona o podeljevanju koncesij prejeli le iz Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL). Skupnost občin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SOS) je podala pavšalno pripombo, da zakon iz nomotehničnih razlogov ni primeren za nadaljnjo obravnavo, in predlog o poenotenju pravnega varstva na vseh področjih podeljevanja koncesij, vključno s potrebo po naknadnem razmisleku o primernosti Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil kot organa nadzora za odločanje o zakonitosti postopkov podeljevanja koncesij.

MOL je predlogu Zakona o podeljevanju koncesij nasprotovala, saj meni, da obvezna izvedba pripravljanih dejanj ni primerna pri postopkih podeljevanja koncesij za socialne in druge posebne storitve. Posebej opozarja na javno zdravstveno dejavnost, predvsem z vidika kratkih rokov za podeljevanje koncesij (odvzem koncesije, smrt ali upokožitev koncesionarja), in da MOL le določa mrežo javne zdravstvene službe, ni pa plačnik te, zato ne more opraviti vseh pripravljanih dejanj (ocena vrednosti in študija upravičenosti). Predlaga, naj se v zakonu navede, da se ta ne uporablja za področje podeljevanja koncesij s področja predšolske vzgoje, izobraževanja, zdravstva in socialnega varstva. Kot je pojasnjeno v točki 2.3 (č), vse te dejavnosti področna zakonodaja opredeljuje kot javne službe, kar pomeni, da na spadajo na področje uporabe tega zakona (kot je to opredeljeno v 11. členu), če se izvajajo kot negospodarske storitve splošnega pomena. V morebitnem primeru spremembe področnega zakona ali presoje pristojnih organov o nepravilni opredelitvi storitve ali dejavnost za negospodarsko javno službo v področni zakonodaji je uporaba tega zakona nujna tudi za te dejavnosti. V zvezi s temi pripombami MOL velja opozoriti, da se je v tem predlogu zakona razširil tudi nabor izjem, za katere se zakon ne bo uporabljal, predvsem pa je jasno navedeno, da se zakon ne bo uporabljal za negospodarske storitve splošnega pomena. Ne moremo pa se strinjati s pripombo, da obveznost priprave študij upravičenosti podelitve koncesije ne bi veljala za podeljevanje koncesij za socialne in posebne storitve.

Pripombe SOS v obravnavani različici predloga zakona niso mogle biti upoštevane v celoti, so pa bile smiselno upoštevane v delih, ki niso v nasprotju z Direktivo 2014/23/EU. Zakon je zdaj dopolnjen z izjemami, po katerih se zakon ne bo uporabljal, glede na spremembo opredelitve izraza »koncesija« se je spremenil tudi način zagotavljanja pravnega varstva, uskladitev z Zakonom o gospodarskih javnih službah pa ni potrebna, saj predlog zakona

ne posega na področje, na katerem se koncesije podeljujejo z upravno odločbo.

Od civilne družbe oziroma ciljnih skupin smo prejeli pripombe koncesionarja Saubermacher Slovenija d.o.o., odvetniške družbe Neffat, Gospodarske zbornice Slovenije, Gibanja za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva ter od Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij – CNVOS.

Obe pripombi CNVOS sta bili upoštevani.

Pripombe koncesionarja Saubermacher Slovenija so bile smiselno upoštevane, kar se kaže v členu, ki ureja gospodarske subjekte, v členu, ki ureja podeljevanje koncesij med subjekti v javnem sektorju, in v členu, ki ureja končanje postopkov, ki potekajo. Nismo pa upoštevali predloga dopolnitve člena, ki ureja obvestilo o koncesiji, saj menimo, da je v določbi o »dopustni ponudbi« zajeto tudi izpolnjevanje formalnih pogojev. Upoštevali nismo niti predloga za dopolnitev člena, ki ureja merila za izbor, saj so za podeljevanje koncesij na različnih področjih merila vsebinsko tako različna, da jih ni mogoče taksativno navajati, zato ta zakon določa le splošna pravila, ki jih mora koncedent spoštovati pri oblikovanju meril. Predloga glede postopkovnih določb nismo sprejeli, saj so pravila za izvajanje postopkov po našem mnenju dovolj natančno določena in ne vidimo potrebe po natančnem opisovanju posameznih korakov v postopku podeljevanja koncesije, še manj primeren bi bil sklic na postopke, ki jih ureja drug zakon (npr. Zakon o javnem naročanju). Upoštevan ni bil niti predlog za zvišanje glob za odgovorne osebe koncedenta.

Predloge Gibanja za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva smo delno upoštevali. Pojasnujemo, da uporaba zakona ni predvidena za storitve, ki jih v svojem dopisu navajajo pod 1. in 3. točko. Pojasnujemo tudi, da pripomba pod 4. točko ne drži, saj zakon od države in lokalnih skupnosti ne zahteva, da morajo podeljevati koncesije, ampak če je v področni zakonodaji izvajanje nalog države in samoupravnih lokalnih skupnosti dovoljeno s podelitvijo koncesije, država oziroma samoupravna lokalna skupnost pa se odloči, da bo podelila koncesijo, mora postopek podelitve izvesti skladno s tem zakonom, če koncesija zapade pod opredelitev koncesije po tem zakonu. Niso pa bile sprejete pripombe k členu, ki ureja gospodarske subjekte, pripombe k členom, ki urejajo socialne in druge posebne storitve, pridržane in mešane koncesije, saj bi bilo njihovo črtanje v nasprotju z ureditvijo v Direktivi 2014/23/EU. Nismo upoštevali niti predloga, da se zakon dopolni glede učinkovitega preprečevanja goljufij, saj je predvidena ureditev zadostna, področje preprečevanja korupcije pa je podrobno urejeno v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo). Poleg tega so goljufije in korupcija kazniva dejanja, opredeljena, preganjana in sankcionirana po Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17). Predloga za spremembo člena, ki ureja spremembe koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo, nismo sprejeli, saj je v nasprotju z Direktivo 2014/23/EU, upoštevali nismo niti predloga za zvišanje glob za odgovorno osebo koncedenta, saj člen ureja prekrške iz tega zakona, ki ureja postopek podelitve, in ne ureja vsebinskih vprašanj posamezne koncesije.

Predloge in pripombe Gospodarske zbornice Slovenije smo deloma in smiselno upoštevali v okviru navedb izjem od uporabe tega zakona, poleg tega smo uredili razmerje do ureditve področja v veljavni zakonodaji (Zakon o gospodarskih javnih službah in Zakon o javno-zasebnem partnerstvu). Dodatno smo uredili vprašanje pravnega varstva, zakon tudi ne ureja statusnih sprememb obstoječih izvajalcev niti ne posega v obstoječa razmerja. Zakon podrobno ureja pogoje za sodelovanje gospodarskih subjektov v postopku podelitve koncesije. Glede pripombe o koncesijski dajatvi pojasnujemo, da predlog zakona te dajatve ne predvideva. Glede pripombe o določitvi minimalnega trajanja

koncesije pojasnujemo, da bi takšna določba lahko bila v neskladju z Direktivo 2014/23/EU, saj ta, posledično pa tudi zakon, določa, da so koncesijske pogodbe časovno omejene, določena pa so tudi pravila za izračun najdaljšega možnega trajanja koncesijske pogodbe. Pripombe, naj zakon opredeli obveznost koncedenta za plačevanje nadomestila koncesionarjem, nismo sprejeli, saj iz opredelitve koncesije izhaja, da je nadomestilo le pravica do opravljanja storitev ali koriščenja gradenj, ki so predmet pogodbe, ali ta pravica skupaj s plačilom, poleg tega je določeno, da se že v koncesijski pogodbi opredeli način financiranja koncesije. Pripomba k členu, ki ureja koncesijski akt, ni bila sprejeta, ker sta predlagani določitev in ureditev načina poročanja koncesionarja že vsebovani med navedenimi elementi koncesijske pogodbe, vprašanje glede načina objave obvestila o podeljenih koncesijah pa zakon že ureja v členu, ki ureja obvestila o podelitvi koncesije. Predlog za dopolnitev člena, ki ureja dostopnost koncesijskih dokumentov v elektronski obliki, ni izvedljiv, saj je »pravočasnost« prejetih vprašanj odvisna od zahtevnosti vprašanj in časa, potrebnega za pripravo odgovora. Glede predloga v zvezi s predhodnim informativnim obvestilom pojasnujemo, da je objava tega obvestila koncedentu vedno na voljo v vseh primerih, in ne le v tistih, za katere je objava obvezna. Glede pripombe o daljšem minimalnem roku za prejem ponudb pojasnujemo, da je določen minimalni rok, ki ne sme biti krajši, nikakor pa koncedenti niso omejeni, da za prejem ponudb postavijo daljši rok, zlasti kadar gre za zahtevnejše koncesije. Glede pripombe na izključitvene razloge pojasnujemo, da gre za diskrecijsko pravico koncedenta, da iz postopka ne izključi ponudnika, če podelitev koncesije temu ponudniku upravičujejo tako pomembni razlogi, povezani z javnim interesom, kot so javno zdravje, življenje ljudi ali varstvo okolja, takšno izjemo od obvezne izključitve dopušča tudi Direktiva 2014/23/EU. Glede pripombe k členu, ki ureja izvajanje koncesije s podizvajalcem, pojasnujemo, da je jasno navedeno, da se v podizvajanje lahko odda del koncesije. Glede pripombe o odpovedi koncesijske pogodbe pojasnujemo, da je to zdaj urejeno drugače. Upoštevali smo predlog za dopolnitev kazenskih določb glede določitve globe za odgovorno osebo koncedenta, če koncedent iz lastnih razlogov ne sklene koncesijske pogodbe z izbranim ponudnikom v roku, ki ga je koncedent določil v odločitvi o izbiri koncesionarja. Člen, ki določa končanje postopkov, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, je bil spremenjen, vendar ne na način, kot so predlagali v Gospodarski zbornici Slovenije.

Upoštevali ni bilo mogoče predloga odvetniške družbe Neffat glede ureditve pravnega varstva, upoštevan pa je bil predlog glede ureditve obličnosti sprememb koncesijske pogodbe.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

Dr. Andrej Bertonec, minister za finance

Metod Dragonja, državni sekretar na Ministrstvu za finance

Mag. Aleksander Nagode, v.d. generalnega direktorja na Ministrstvu za finance

Mag. Miranda Groff Ferjančič, sekretarka na Ministrstvu za finance

Matej Čepeljnik, sekretar na Ministrstvu za finance

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O NEKATERIH KONCESIJSKIH POGODBAH

1. VSEBINA ZAKONA IN TEMELJNA NAČELA

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja nekatere koncesijske pogodbe za gradnje in koncesijske pogodbe za storitve v skladu z Direktivo 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 1), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/2366 z dne 18. 12. 2017 o spremembi Direktive 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede mejnih vrednosti za uporabo v postopkih za oddajo naročil (UL L št. 337 z dne 19. 12. 2017, str. 21), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/23/EU).

2. člen (pomen v zakonu uporabljenih izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. »koncesija« po tem zakonu pomeni koncesijo za gradnje in koncesijo za storitve;
2. »koncesija za gradnje« pomeni pisno sklenjeno odplačno pogodbo, s katero eden ali več koncedentov izvedbo gradenj zaupa enemu ali več gospodarskim subjektom, pri čemer je nadomestilo le pravica do uporabe gradenj, ki so predmet pogodbe, ali ta pravica skupaj s plačilom, operativno tveganje pri izvajanju koncesije pa se prenese na koncesionarja. Šteje se, da koncesionar prevzame operativno tveganje, če pod običajnimi pogoji delovanja ni zagotovljeno, da se mu bodo povrnila naložbe ali stroški, ki nastanejo pri izvajanju gradenj, ki so predmet koncesije;
3. »koncesija za storitve« pomeni pisno sklenjeno odplačno pogodbo, s katero eden ali več koncedentov opravljanje in upravljanje storitev, razen izvajanja gradenj iz prejšnje točke, zaupa enemu ali več gospodarskim subjektom, pri čemer je nadomestilo le pravica do uporabe storitev, ki so predmet pogodbe, ali ta pravica skupaj s plačilom, operativno tveganje pri izvajanju koncesije pa se prenese na koncesionarja. Šteje se, da koncesionar prevzame operativno tveganje, če pod običajnimi pogoji delovanja ni zagotovljeno, da se mu bodo povrnila naložbe ali stroški, ki nastanejo pri izvajanju storitev, ki so predmet koncesije;
4. »operativno tveganje« vključuje tveganja, povezana s povpraševanjem, ali tveganje, povezano z dobavo, ali oboje ter vključuje dejansko izpostavljenost tržnim nepredvidljivostim, kar pomeni, da ocenjena morebitna izguba za koncesionarja ni le nominalna ali zanemarljiva;
5. »posebna pravica« pomeni z zakonom ali aktom, izdanim na njegovi podlagi, opredeljeno pravico, katere namen ali posledica je omejitev pravice izvajanja dejavnosti na več gospodarskih subjektov, kar močno vpliva na možnost drugih gospodarskih subjektov za opravljanje te dejavnosti;
6. »izključna pravica« pomeni z zakonom ali aktom, izdanim na njegovi podlagi, opredeljeno pravico, katere namen ali posledica je omejitev pravice izvajanja dejavnosti na en gospodarski subjekt, kar močno vpliva na možnost drugih gospodarskih subjektov za opravljanje te dejavnosti;
7. »gospodarski subjekt« pomeni katerokoli fizično ali pravno osebo ali osebo javnega prava ali skupino teh oseb, vključno z vsakim začasnim združenjem podjetij, ki na trgu ponujajo izvedbo gradenj, gradbena dela, dobavo blaga ali opravljanje storitev;
8. »kandidat« je gospodarski subjekt, ki je zaprosil za povabilo k sodelovanju ali je povabljen k sodelovanju v postopku izbire koncesionarja;
9. »ponudnik« pomeni gospodarski subjekt, ki predloži ponudbo;
10. »koncesionar« pomeni gospodarski subjekt, ki mu je bila podeljena koncesija;
11. »pisen ali pisno« pomeni kateri koli izraz, sestavljen iz besed ali števil, ki se lahko prebere, natisne in nato pošlje, vključno z informacijami, poslanimi ali shranjenimi z elektronskimi sredstvi;
12. »elektronska sredstva« pomenijo elektronsko opremo za obdelavo, vključno z digitalnim zgoščevanjem, in shranjevanje podatkov, ki se pošiljajo in prejema po žicah, z radijskimi valovi, optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi;
13. »izvedba gradnje« pomeni izvedbo ali projektiranje in izvedbo gradenj, povezanih z eno od dejavnosti iz Priloge I Direktive 2014/23/EU ali gradbenega dela ali dokončanje gradbenega dela s katerimikoli sredstvi v skladu z zahtevami koncedenta, ki odločilno vpliva na vrsto ali projektiranje

gradnje;

14. »gradnja« pomeni zaključeno visoko ali nizko gradnjo kot celoto, povezano z eno ali več dejavnostmi iz Priloge I Direktive 2014/23/EU, ki je samozadostna pri izpolnjevanju gospodarske ali tehnične funkcije;

15. »portal javnih naročil« je spletni informacijski portal ministrstva, pristojnega za javna naročila, ki ga upravlja Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d.o.o., kamor naročniki oziroma koncedenti neposredno pošiljajo v objavo obvestila in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, koncesijsko dokumentacijo in drugo dokumentacijo, za katero, zakon, ki ureja javno naročanje, in ta zakon določata objavo na portalu javnih naročil;

16. »ponudba« pomeni skupek dokumentov, ki jih v postopku izbire koncesionarja predloži ponudnik;

17. »koncesijski dokument« pomeni vsak dokument, ki ga pripravi ali navaja koncedent, da opiše ali določi elemente koncesije ali postopka;

18. »negospodarske storitve splošnega pomena« pomenijo tiste negospodarske storitve, ki se na podlagi zakona izvajajo kot storitve splošnega pomena in se ne ponujajo na trgu proti plačilu, zato zanje veljajo posebne obveznosti javne službe;

19. »javni interes« je z zakonom določena splošna javna korist;

20. »organi oblasti« so Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti.

3. člen

(načela, na katerih temeljijo koncesijske pogodbe)

(1) Koncesijske pogodbe po tem zakonu in njihovo izvajanje morajo temeljiti na načelu prostega pretoka blaga, načelu svobode ustanavljanja, načelu prostega pretoka storitev, ki izhajajo iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47; v nadaljnjem besedilu: PDEU), ter na načelih gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, zagotavljanja konkurence med ponudniki, transparentnosti, enakopravne obravnave ponudnikov in sorazmernosti.

(2) Pri izvajanju koncesijskih pogodb morajo gospodarski subjekti izpolnjevati veljavne obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnih pogodbah ali aktih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava. Seznam mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij je naveden v Prilogi X Direktive 2014/23/EU.

4. člen

(načelo samostojnega upravljanja)

Organi oblasti se v skladu s predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, in pravom Evropske unije, samostojno odločajo, kako bodo zagotovili izvajanje gradenj ali opravljanje storitev, da bodo zagotovili visoko raven kakovosti, varnosti in cenovne dostopnosti, enako obravnavo ter spodbujanje splošnega dostopa in pravic uporabnikov. To lahko zagotovijo z lastnimi sredstvi ali v sodelovanju z drugimi organi oblasti ali pa z gospodarskimi subjekti.

5. člen

(načelo učinkovitosti in gospodarnosti)

(1) Koncedent mora izbrati tisti način izvajanja nalog, ki ob enakih rezultatih zahteva najnižje vložke finančnih sredstev koncedenta in uporabnikov.

(2) Pri ovrednotenju višine finančnih sredstev iz prejšnjega odstavka se upoštevajo tudi socialni, okoljski in drugi cilji, ki jih z izbiro načina izvajanja nalog zasledujejo organi oblasti.

6. člen

(načelo enakopravne obravnave gospodarskih subjektov)

Koncedent, ki podeli koncesijo v konkurenčnem postopku, mora zagotoviti, da med gospodarskimi subjekti na vseh stopnjah postopka izbire koncesionarja in glede vseh elementov podelitve koncesije ni razlikovanja. Zagotoviti mora tudi, da ne ustvarja okoliščin, ki pomenijo krajevno, stvarno ali osebno diskriminacijo gospodarskih subjektov, diskriminacijo, ki izhaja iz klasifikacije dejavnosti, ki jo opravlja gospodarski subjekt, ali drugo diskriminacijo. Med postopkom izbire koncesionarja mora koncedent informacije zagotavljati na način, da nekateri kandidati ali ponudniki ne bi imeli prednosti pred drugimi.

7. člen
(načelo transparentnosti)

(1) Postopki izbire koncesionarja morajo biti pregledni in zagotovljena mora biti poštena konkurenca.

(2) Koncesionar mora biti izbran na pregleden način in v skladu s pravili, ki jih določa ta zakon. Postopki po tem zakonu so javni, kar se zagotavlja z brezplačnimi objavami na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije.

8. člen
(načelo sorazmernosti)

Postopek izbire koncesionarja se mora izvajati sorazmerno predmetu koncesije, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev, zahtev in meril, ki morajo biti smiselno povezani s predmetom koncesije, in na način, da se zagotovi dejanska konkurenca.

2. UPORABA ZAKONA

9. člen
(mejna vrednost za uporabo zakona)

Ta zakon se uporablja za koncesijske pogodbe, katerih ocenjena vrednost brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) je enaka ali višja od vrednosti iz prvega odstavka 8. člena Direktive 2014/23/EU.

10. člen
(razmerje do drugih zakonov)

Za koncesije, ki jih urejajo ta zakon in tudi posebni zakoni, se uporabljajo ta zakon in določbe posebnih zakonov, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

11. člen
(izjeme, za katere se zakon ne uporablja)

(1) Ta zakon se ne uporablja za:

1. koncesije za negospodarske storitve splošnega pomena;
2. koncesije, ki jih koncedent podeli v skladu s postopkom, ki se razlikuje od postopkov iz tega zakona in ga določa:

a) pravni instrument, ki ustvarja obveznosti na podlagi mednarodnega prava, kot je mednarodni sporazum, sklenjen v skladu s PDEU in Pogodbo o Evropski uniji (prečiščena različica Pogodbe o Evropski uniji, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 13; v nadaljnjem besedilu: PEU) med Republiko Slovenijo in morebitno drugo državo članico EU ter eno ali več tretjimi državami ali njihovimi enotami, ter zajema gradnje, blago ali storitve, namenjene podpisnicam tega mednarodnega sporazuma za skupno izvajanje ali uporabo projekta, ali

b) mednarodna organizacija;

3. koncesije, ki jih koncedent podeli v skladu s postopkom, ki se razlikuje od postopkov iz tega zakona in ga določa mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, kadar koncesijo v celoti financira ta organizacija ali institucija; kadar koncesijo večinoma sofinancira mednarodna organizacija ali mednarodna finančna institucija, se o veljavnih postopkih podelitve koncesije dogovorita koncedent in ta organizacija oziroma institucija;

4. koncesije, pri katerih bi izvedba postopkov podelitve koncesije po tem zakonu povzročila posredovanje informacij, katerih razkritje bi bilo v nasprotju z bistvenimi varnostnimi interesi Republike Slovenije;

5. koncesije, ki imajo naravo dovoljenja, postopek podelitve pa je urejen z zakonom in določa, da se koncesija lahko podeli subjektu, ki zanjo zaprosi in izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje;

6. koncesije na obrambnem in varnostnem področju iz Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, ter spremembi direktiv 2004/17/ES in

2004/18/ES (UL L št. 216 z dne 20. 8. 2009, str. 76), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2017/2367 z dne 18. decembra 2017 o spremembi Direktive 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede pragov za uporabo v postopkih za oddajo naročil (UL L št. 337 z dne 19. 12. 2017, str. 22), ki jih urejajo:

a) posebna postopkovna pravila na podlagi mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki je sklenjen med eno ali več državami članicami EU in eno ali več tretjimi državami;

b) posebna postopkovna pravila na podlagi sklenjenega mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki zadeva nameščanje vojaških enot in se nanaša na podjetja v državi članici ali tretji državi;

c) posebna postopkovna pravila mednarodne organizacije, ki nabavlja za svoje namene ali za koncesije, ki jih mora država članica podeliti v skladu s temi pravili;

7. koncesije, pri katerih sta podelitev in izvajanje koncesije skladno s predpisom, ki ureja varovanje tajnih podatkov, določena in označena s stopnjo tajnosti ali ju morajo spremljati posebni varnostni ukrepi v skladu s predpisi Republike Slovenije, če Republika Slovenija ugotovi, da bistvenih interesov ni mogoče zavarovati z blažjimi ukrepi, na primer z zahtevami za zaščito zaupnosti informacij, ki jih dajo na voljo koncedent v postopku izbire koncesionarja;

8. koncesije za gradnje ali storitve, ki so neposredno povezane z vojaško opremo ali občutljivo opremo ali koncesije za gradnje ali storitve za specifične vojaške namene ali občutljive gradnje in storitve, ki jih ena vlada podeli drugi;

9. koncesije, podeljene v tretji državi, ki se izvajajo, ko so sile nameščene zunaj ozemlja Evropske unije, če jih je treba zaradi operativnih potreb skleniti z gospodarskimi subjekti z območja, na katerem se izvajajo operacije;

10. koncesije, pri katerih bistvenih varnostnih interesov države ni mogoče zavarovati z blažjimi ukrepi, na primer z zahtevami za zaščito zaupnosti informacij, ki jih da na voljo koncedent v postopku izbire koncesionarja;

11. koncesije za storitve za:

a) pridobitev ali najem zemljišč, obstoječih stavb ali drugih nepremičnin ali z njimi povezanih pravic s kakršnimi koli finančnimi sredstvi;

b) pridobitev, razvoj, produkcijo ali koprodukcijo programskega gradiva za avdiovizualne ali radijske medijske storitve, ki jih podeljujejo koncedenti avdiovizualnih ali radijskih medijskih storitev, ali koncesije za oddajni čas ali zagotavljanje programov, ki se podelijo ponudnikom avdiovizualnih ali radijskih medijskih storitev;

c) storitve na področju arbitraže in spravnih postopkov;

č) naslednje pravne storitve:

- pravno zastopanje stranke po odvetniku v arbitraži ali spravnem postopku v Republiki Sloveniji, državi članici, tretji državi ali pred mednarodno instanco za arbitražo ali spravni postopek ali v sodnih postopkih pred sodišči ali javnimi organi Republike Slovenije, države članice ali tretje države ali pred mednarodnimi sodišči ali institucijami;
- pravno svetovanje, ki se izvaja med pripravami na postopek iz prejšnje alineje te točke ali če obstajajo konkretni indici in velika verjetnost, da bo zadeva, o kateri se svetuje, postala predmet takega postopka, če svetuje odvetnik;
- storitve overitev in avtentikacije dokumentov, ki jih morajo izvajati notarji;
- pravne storitve, ki jih opravljajo skrbniki ali zakoniti zastopniki, ali druge pravne storitve, katerih izvajalce določi sodišče v Republiki Sloveniji ali zadevni državi članici EU ali ki so z zakonodajo določeni za opravljanje posebnih nalog pod nadzorom takih sodišč;
- druge pravne storitve, ki so v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici povezane z izvajanjem javne oblasti, tudi če le priložnostno;

d) finančne storitve v zvezi z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov, storitve centralne banke in za posle, izvedene z evropskim instrumentom za finančno stabilnost in evropskim mehanizmom za stabilnost;

e) posojila, ne glede na to, ali so povezana z izdajo, prodajo, nakupom ali prenosom vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov;

f) storitve civilne obrambe, civilne zaščite in preprečevanja nevarnosti, ki jih izvajajo neprofitne organizacije ali združenja in jih zajemajo kode CPV 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 in 85143000-3, razen storitev prevoza bolnikov z reševalnimi avtomobili;

g) storitve političnih kampanj, ki jih zajemajo kode CPV 79341400-0, 92111230-3 in 92111240-6, če jih podeli politična stranka v okviru predvolilne kampanje;

12. koncesije storitev, ki se podelijo koncedentu ali združenju koncedentov na podlagi izključne pravice, in za koncesije storitev, ki se gospodarskemu subjektu podelijo na podlagi izključne pravice, ki je bila v skladu z zakonom ali drugim objavljenim predpisom, skladnim s PDEU, podeljena za opravljanje dejavnost iz Priloge II Direktive 2014/23/EU;

13. koncesije, ki jih koncedent podeli za izvajanje svojih dejavnosti v tretji državi, kadar pri tem ni fizično uporabljeno omrežje ali geografsko območje v Evropski uniji;
14. koncesije, ki koncedentom, ki delujejo na področju javnih komunikacijskih omrežij, omogočajo, da nudijo ali izkoriščajo javna komunikacijska omrežja ali nudijo izvajanje ene ali več javnih komunikacijskih storitev javnosti;
15. koncesije za zagotavljanje ali upravljanje fiksnih omrežij, namenjenih zagotavljanju javnih storitev v zvezi s proizvodnjo, transportom ali distribucijo pitne vode, in koncesije za dobavo pitne vode;
16. koncesije za projekte vodnega inženirstva, namakanja ali izsuševanja, če količina vode, namenjene za dobavo pitne vode, zajema več kot 20 % celotne količine vode, zagotovljene s temi projekti ali z namakalnimi ali drenažnimi napravami, ter koncesije za odstranjevanje ali čiščenje odpadnih voda, če so te koncesije povezane z dejavnostmi iz prejšnje točke;
17. koncesije, ki jih podeljujejo koncedenti, ki opravljajo dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, če se v skladu s pravili, določenimi v zakonu, ki ureja javno naročanje, ugotovi, da je v Republiki Sloveniji ta dejavnost neposredno izpostavljena konkurenci na trgih, do katerih dostop ni omejen;
18. koncesije za storitve zračnega prevoza na podlagi izdaje operativne licence v smislu Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L št. 293 z dne 31. 10. 2008, str. 3), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 (UL L št. 212 z dne 22. 8. 2018, str. 1), ali za koncesije za storitve javnega potniškega prevoza v smislu Uredbe (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L št. 315 z dne 3. 12. 2007, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2016/2338 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o spremembi Uredbe (ES) št. 1370/2007 v zvezi z odprtjem trga za notranje storitve železniškega potniškega prevoza (UL L št. 324 z dne 23. 12. 2016, str. 22), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1370/2007/ES);
19. koncesije za storitve za loterijske storitve, ki jih zajemajo kode CPV 92351100-7, ki se gospodarskemu subjektu podelijo na podlagi izključne pravice; podelitev takšne izključne pravice se objavi v Uradnem listu Evropske unije.

(2) O vseh pravnih instrumentih iz 2.a) točke prejšnjega odstavka Evropsko komisijo obvesti ministrstvo, pristojno za koncesije. V obvestilo vključi podatke, ki mu jih koncedent pošlje v roku in vsebini, kot sta določena v 63. členu tega zakona.

(3) V primeru podelitve izključne pravice iz 12. točke prvega odstavka tega člena ministrstvo, pristojno za delovno področje, na katerem je bila podeljena izključna pravica, v enem mesecu po podelitvi izključne pravice o tem obvesti Evropsko komisijo. Če zakon, na podlagi katerega je bila podeljena izključna pravica, ne določa specifičnih obveznosti glede transparentnosti, mora koncedent v primeru podelitve koncesije na podlagi te izključne pravice v objavo poslati obvestilo o podelitvi koncesije iz 40. člena tega zakona.

12. člen

(koncesije, podeljene povezanemu podjetju ali skupnemu podjetju ali koncedentu, ki je del skupnega podjetja)

(1) Če je povezano podjetje ob upoštevanju vseh njegovih izvedenih storitev oziroma gradenj v predhodnih treh letih vsaj 80 odstotkov skupnega povprečnega prometa ustvarilo z opravljanjem storitev oziroma gradenj za koncedenta ali druga podjetja, s katerimi je podjetje povezano, se ta zakon, razen 25. člena, ne uporablja za koncesije za storitve in koncesije za gradnje na področju dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, ki jih:

a) koncedent podeli povezanemu podjetju ali

b) skupno podjetje, ki ga je več koncedentov ustanovilo izključno za opravljanje dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, podeli podjetju, ki je povezano z enim od teh koncedentov.

(2) Za namene tega člena povezano podjetje pomeni vsako podjetje, katerega letni računovodski izkazi so konsolidirani z izkazi koncedenta v skladu z zahtevami iz Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih

izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19), zadnjič spremenjene z Direktivo Sveta 2014/102/EU z dne 7. novembra 2014 o prilagoditvi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 334 z dne 21. 11. 2014, str. 86), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU).

(3) Pri koncedentih, za katere se ne uporablja Direktiva 2013/34/EU, povezano podjetje pomeni vsako podjetje:

- a) v katerem ima lahko koncedent posredno ali neposredno prevladujoč vpliv,
- b) ki ima lahko prevladujoč vpliv na koncedenta ali
- c) nad katerim ima, tako kot nad koncedentom, prevladujoč vpliv drugo podjetje na podlagi lastništva, finančne udeležbe ali pravil, ki to povezano podjetje urejajo.

(4) Če zaradi datuma ustanovitve ali začetka opravljanja dejavnosti povezanega podjetja podatki o prometu za predhodna tri leta niso na voljo, zadostuje, da to podjetje zlasti v poslovnem načrtu prikaže, da je promet iz prvega odstavka tega člena verjeten.

(5) Če iste ali podobne storitve ali gradnje zagotavlja več kot eno podjetje, ki je povezano s koncedentom, s katerim sestavlja gospodarsko skupino, se deleži iz prvega odstavka tega člena izračunajo ob upoštevanju skupnega prometa, ki ga ta povezana podjetja ustvarijo z zagotavljanjem storitev ali gradenj.

(6) Če je bilo skupno podjetje ustanovljeno za opravljanje dejavnosti v najmanj triletnem obdobju in akt o ustanovitvi skupnega podjetja določa, da bodo koncedenti, ki ga sestavljajo, ostali del tega skupnega podjetja najmanj za enako obdobje, se ta zakon ne uporablja za koncesije na področju dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, ki jih:

- a) skupno podjetje, ki ga je več koncedentov ustanovilo izključno za opravljanje te dejavnosti, podeli enemu od teh koncedentov ali
- b) koncedent podeli skupnemu podjetju, katerega del je.

13. člen

(koncesije med subjekti v javnem sektorju)

(1) Ta zakon, razen 25. člena, se ne uporablja za koncesijo, ki jo koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona podeli pravni osebi javnega ali zasebnega prava, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- a) ta koncedent obvladuje zadevno pravno osebo podobno kot svoje službe;
- b) odvisna pravna oseba izvaja več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti za izpolnitev nalog, ki ji jih je dal ta koncedent, ki jo obvladuje, ali ki so ji jih dale druge pravne osebe, ki jih obvladuje ta koncedent;
- c) v odvisni pravni osebi ni neposredne udeležbe zasebnega kapitala, razen v obliki neobvladujoče in nezaviralne udeležbe, ki se zahteva na podlagi zakona.

(2) Šteje se, da koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe, če odločilno vpliva na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe. Tako obvladovanje lahko izvaja tudi druga pravna oseba, ki jo na enak način obvladuje ta koncedent.

(3) Prvi odstavek tega člena se uporablja tudi, če odvisna pravna oseba, ki je koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona, podeli koncesijo koncedentu iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona, ki odvisno osebo obvladuje, ali drugi pravni osebi, ki jo obvladuje isti koncedent, če v pravni osebi, ki ji je podeljena koncesija, ni neposredne udeležbe zasebnega kapitala, razen v obliki neobvladujoče in nezaviralne udeležbe, ki se zahteva na podlagi zakona.

(4) Ne glede na a) točko prvega odstavka tega člena lahko koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona, ki ne obvladuje pravne osebe zasebnega ali javnega prava, tej pravni osebi podeli koncesijo, ne da bi pri tem uporabil ta zakon, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) ta koncedent skupaj z drugimi koncedenti iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona obvladuje pravno osebo podobno kot svoje službe;

b) pravna oseba izvaja več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti za izpolnitev nalog, ki so ji jih dali ti koncedenti, ki jo obvladujejo, ali ki so ji jih dale druge pravne osebe, ki jih obvladujejo ti koncedenti;
c) v odvisni pravni osebi ni neposredne udeležbe zasebnega kapitala, razen v obliki neobvladujoče in nezaviralne udeležbe, ki se zahteva na podlagi zakona.

(5) Šteje se, da koncedenti iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona skupaj obvladujejo pravno osebo, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) organe odločanja odvisne pravne osebe sestavljajo predstavniki vseh udeleženih koncedentov iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona. Posamezni predstavniki lahko zastopajo več sodelujočih koncedentov ali vse te sodelujoče koncedente,
b) ti koncedenti lahko skupaj odločilno vplivajo na strateške cilje in pomembne odločitve odvisne pravne osebe in
c) odvisna pravna oseba nima interesov, ki so v nasprotju z interesi teh koncedentov, ki jo obvladujejo.

(6) Za koncesijsko pogodbo, sklenjeno izključno med dvema ali več koncedenti iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona, se ta zakon ne uporablja, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) pogodba določa ali se z njo izvaja sodelovanje med sodelujočimi koncedenti iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona, da se zagotovi, da se javne storitve, ki jih morajo opraviti, izvajajo ob uresničevanju ciljev, ki so jim skupni,
b) pri tem sodelovanju se upoštevajo le vidiki javnega interesa in
c) sodelujoči koncedenti na trgu izvajajo manj kot 20 odstotkov dejavnosti, ki jih zajema sodelovanje.

(7) Pri določanju odstotnega deleža dejavnosti iz b) točke prvega odstavka, b) točke četrtega odstavka in c) točke šestega odstavka tega člena se upošteva skupni povprečni promet ali drug ustrezen dejavnik, ki temelji na dejavnosti, kot so stroški pravne osebe ali koncedenta iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona v zvezi s storitvami, blagom in gradnjami v treh letih pred podelitvijo koncesije.

(8) Če zaradi datuma, ko je bila določena pravna oseba ali koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona ustanovljen ali je začel opravljati dejavnosti ali ko zaradi reorganizacije njegovih dejavnosti podatki o prometu ali drugem ustreznem dejavniku, temelječem na dejavnosti, kot so stroški, za predhodna tri leta niso na voljo ali niso več relevantni, zadostuje, da pravna oseba zlasti v poslovnem načrtu prikaže, da je predvideni obseg dejavnosti verjeten.

(9) Izjema glede udeležbe zasebnega kapitala iz c) točke prvega odstavka, tretjega odstavka in c) točke četrtega odstavka tega člena zakona velja, če obveznost udeležbe zasebnega kapitala izhaja iz določbe zakona, ki je skladen s PDEU in PEU, in ta manjšinska in nezaviralna udeležba zasebnega kapitala ne vpliva odločilno na odločitve te pravne osebe.

14. člen

(koncesije za raziskovalne in razvojne storitve)

Ta zakon se uporablja za podelitev koncesije za raziskovalne in razvojne storitve, ki jih zajemajo kode CPV 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 in 73430000-5, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

- koristi od njih ima izključno koncedent za uporabo pri izvajanju lastne dejavnosti in
- opravljeno storitev v celoti plača koncedent.

15. člen

(socialne in druge posebne storitve)

Za koncesije za socialne in druge posebne storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU se uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo obveznost izvedbe pripravljanih dejanj in obveznost objave obvestila iz 35. in 40. člena tega zakona.

16. člen

(pridržane koncesije)

(1) Koncedent lahko v postopku izbire koncesionarja povabi k sodelovanju le invalidska podjetja in zaposlitvene centre, kot jih določa zakon, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov,

ter socialna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo, če je vsaj 30 % zaposlenih v teh pravnih osebah ali 30 % vključenih oseb v programih invalidnih ali prikrajšanih delavcev.

(2) Koncedent, ki namerava koncesijo pridržati za podjetja iz prejšnjega odstavka, mora to navesti v koncesijski dokumentaciji.

17. člen (mešane pogodbe)

(1) Pri koncesijah, katerih predmet so gradnje in storitve, se podelitev koncesije izvede po pravilih, veljavnih za glavni predmet pogodbe.

(2) Pri koncesijah za storitve, ki jih deloma sestavljajo socialne in druge posebne storitve, deloma pa druge storitve, se glavni predmet določi glede na to, katera od ocenjenih vrednosti storitev je najvišja. Podelitev takšne koncesije se izvede po pravilih, veljavnih za glavni predmet pogodbe.

(3) Če so različni deli določene pogodbe objektivno ločljivi, se uporabljata četrti in peti odstavek tega člena. Če so različni deli določene pogodbe objektivno neločljivi, pa se uporablja šesti odstavek tega člena. Če del določene pogodbe ureja člen 346 PDEU ali zakon, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, se uporablja 18. člen tega zakona. Pri pogodbah, namenjenih za več dejavnosti, od katerih je ena navedena v Prilogi II Direktive 2014/23/EU ali zanjo velja zakon, ki ureja javno naročanje na infrastrukturnem področju, se uporablja 19. člen tega zakona.

(4) Kadar so predmet pogodbe gradnje ali storitve, za katere se ta zakon uporablja, in neki drugi elementi, za katere se ta zakon ne uporablja, pri tem pa so posamezni deli pogodbe objektivno ločljivi, se lahko izvede ločen postopek za sklenitev pogodbe za posamezni del, skladno s pravili, ki veljajo za vsakega od njih. Če se koncedent odloči za enotno pogodbo, se ta, ne glede na glavni predmet, sklene v skladu s tem zakonom.

(5) Kadar pogodba vsebuje elemente koncesije in elemente javnega naročila, se pogodba sklene v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje. Pred začetkom postopka oddaje javnega naročila je treba izdelati študijo upravičenosti podelitve koncesije.

(6) Če so različni deli določene pogodbe objektivno neločljivi, se pogodba sklene skladno s pravili, ki veljajo za glavni predmet pogodbe. Pri takšnih pogodbah, ki imajo elemente koncesij za storitve in naročil blaga, se glavni predmet določi glede na to, katera od ocenjenih vrednosti zadevnih storitev ali blaga je višja.

18. člen (mešane pogodbe, ki vključujejo obrambne in varnostne vidike)

(1) Ta člen se uporablja v primeru mešanih pogodb, katerih predmet so koncesije, za katere se uporablja ta zakon, in naročila, ki jih ureja 346. člen PDEU ali so zajeti v zakonu, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti.

(2) Če so različni deli pogodbe objektivno ločljivi, se lahko izvede ločen postopek za sklenitev pogodbe za posamezni del ali se sklene enotna pogodba.

(3) Če se koncedent odloči za sklenitev ločenih pogodb za posamezne dele, se izvede ločen postopek za sklenitev pogodbe za posamezni del, skladno s pravili, ki veljajo za vsakega od njih.

(4) Če se koncedent odloči za sklenitev enotne pogodbe, se odločitev o uporabi pravil sprejme na podlagi naslednjih meril:

a) če del zadevne pogodbe ureja 346. člen PDEU ali različne dele urejata 346. člen PDEU oziroma zakon, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, se pogodba lahko sklene brez uporabe tega zakona, če sklenitev enotne pogodbe upravičujejo objektivni razlogi;

b) če del zadevne pogodbe ureja zakon, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, se lahko pogodba sklene v skladu s tem zakonom ali zakonom, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, če je sklenitev enotne pogodbe upravičena iz objektivnih razlogov.

(5) Odločitev o sklenitvi enotne pogodbe ne sme biti sprejeta z namenom izključitve pogodb iz uporabe tega zakona ali zakona, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti.

19. člen

(pogodbe, ki zajemajo dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU in druge dejavnosti)

(1) Koncedent lahko pri pogodbah, namenjenih za več dejavnosti, sklene ločene pogodbe za vsako posamezno dejavnost ali enotno pogodbo. Če se odloči skleniti ločene pogodbe, se izvede ločen postopek za sklenitev pogodbe za posamezni del, skladno s pravili, ki veljajo za vsakega od njih, glede na značilnosti posamezne dejavnosti. Odločitev o sklenitvi enotne pogodbe ali več ločenih pogodb se ne sme sprejeti z namenom, da se te pogodbe izključijo iz uporabe tega zakona ali zakona, ki ureja javno naročanje.

(2) Za pogodbo, namenjeno za več dejavnosti, se uporabljajo pravila za dejavnost, za katero je pretežno namenjena.

(3) Pri pogodbah, pri katerih objektivno ni mogoče določiti, za katero dejavnost je pretežno namenjena, se veljavna pravila določajo v skladu z naslednjim:

a) pogodba se sklene v skladu s tem zakonom, če za eno od dejavnosti, za katero se sklepa pogodba, veljajo določbe tega zakona, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podeljujejo koncedenti iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona, za drugo pa veljajo določbe zakona, ki se uporabljajo za koncesije, ki jih podeljujejo drugi koncedenti;

b) pogodba se sklene v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, če za eno od dejavnosti, za katere je namenjena pogodba, velja ta zakon, za drugo pa zakon, ki ureja javno naročanje;

c) pogodba se sklene v skladu s tem zakonom, če za eno od dejavnosti velja ta zakon, za drugo pa zakon, ki ureja javno naročanje, ne velja.

20. člen

(koncesije, ki zajemajo dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU ter dejavnosti, ki vključujejo obrambne in varnostne vidike)

(1) Koncedent lahko pri pogodbah, namenjenih za več dejavnosti, podeli ločene koncesije za vsako posamezno dejavnost ali enotno koncesijo. Če se odloči podeliti ločene koncesije, se koncesija podeli skladno s pravili, ki veljajo za vsako od njih glede na značilnosti posamezne dejavnosti. Kadar se naročniki odločijo podeliti enotno pogodbo, se ne glede na 18. člen tega zakona uporabljata drugi in tretji odstavek tega člena. Odločitev o podelitvi enotne koncesije ali več ločenih koncesij se ne sme sprejeti z namenom, da se te koncesije izključijo iz uporabe tega zakona ali zakona, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti.

(2) Kadar se koncedent odloči podeliti enotno koncesijo, se za sklenitev pogodbe, namenjene dejavnosti, ki jo ureja ta zakon, in drugi dejavnosti, ki jo ureja 346. člen PDEU, ta zakon ne uporablja.

(3) Kadar se koncedent odloči podeliti enotno koncesijo, se pogodba, namenjena dejavnosti, ki jo ureja ta zakon, in drugi dejavnosti, ki jo ureja zakon, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, sklene v skladu s tem zakonom ali v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti. Če takšna pogodba vključuje tudi naročila ali druge elemente, ki jih ureja 346. člen PDEU, se lahko pogodba sklene brez uporabe tega zakona.

(4) Odločitev za podelitev enotne koncesije iz drugega in tretjega odstavka tega člena mora temeljiti na objektivnih razlogih in ne sme biti sprejeta z namenom, da se pogodbe izključijo iz uporabe tega zakona.

3. SPLOŠNE DOLOČBE ZA SKLEPANJE KONCESIJSKIH POGODB

21. člen

(koncedent)

(1) Koncesijsko razmerje, pri katerem koncedent s pisno odplačno pogodbo naroči izvedbo gradnje ali opravljanje storitev gospodarskemu subjektu, sklenejo v skladu s tem zakonom naslednji koncedenti:

a) organi Republike Slovenije,

- b) organi samoupravnih lokalnih skupnosti,
- c) druge osebe javnega prava,
- č) javna podjetja, ki opravljajo eno ali več dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU,
- d) subjekti, ki niso opredeljeni v točkah a) do č) tega odstavka in opravljajo eno ali več dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, če jim je za to dejavnost pristojni organ Republike Slovenije podelil izključne ali posebne pravice po postopku, v katerem ni bilo zagotovljeno ustrezno obveščanje javnosti ali njihova dodelitev ni temeljila na objektivnih merilih.

(2) Za koncedenta se šteje tudi združenje, ki ga oblikujejo eden ali več koncedentov iz prejšnjega odstavka.

(3) Oseba javnega prava mora pred začetkom postopka podelitve koncesije pridobiti soglasje ustanovitelja, javno podjetje pa soglasje nadzornega organa družbe. Pri izdaji soglasja iz prejšnjega stavka je treba upoštevati vpliv podelitve koncesije na dolg in primanjkljaj sektorja država, kot ga določa zakon, ki ureja fiskalno pravilo.

(4) Oseba javnega prava iz c) točke prvega odstavka tega člena pomeni osebo, ki ima vse naslednje značilnosti:

- a) ustanovljena je s posebnim namenom, da zadovoljuje potrebe splošnega interesa, ki niso industrijske ali poslovne narave, pri čemer se šteje, da gre za industrijsko ali poslovno naravo, če subjekt, ki deluje v pogojih proste konkurence na trgu z drugimi subjekti, izvaja gospodarske dejavnosti, katerih namen je dobava blaga ali storitev zasebnim ali javnim gospodarskim subjektom,
- b) je pravna oseba in
- c) jo v več kot 50 odstotkih financirajo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava ali so pod upravljavskim nadzorom teh organov ali oseb ali imajo upravni, vodstveni ali nadzorni organ, v katerega več kot polovico članov imenujejo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava.

(5) Javno podjetje iz č) točke prvega odstavka tega člena pomeni podjetje, nad katerim ima lahko koncedent iz a), b) ali c) točke drugega odstavka tega člena neposredno ali posredno prevladujoč vpliv zaradi lastništva, finančne udeležbe ali pravil, ki urejajo njegovo poslovanje. Domneva se, da obstaja prevladujoč vpliv, če koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka tega člena:

- a) ima neposredno ali posredno v lasti večino vpisanega kapitala podjetja,
- b) neposredno ali posredno nadzira večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih izda podjetje, ali
- c) lahko neposredno ali posredno imenuje več kot polovico članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa podjetja.

22. člen (gospodarski subjekti)

(1) V postopkih podelitve koncesij lahko sodelujejo gospodarski subjekti, skupine gospodarskih subjektov, vključno z začasnimi združenji. Koncedent ne sme zavrniti gospodarskega subjekta le zato, ker bi moral imeti po slovenski zakonodaji status fizične ali pravne osebe, če sme gospodarski subjekt v skladu s pravom države članice EU, v kateri ima sedež, opravljati isto dejavnost. Koncedent od skupin gospodarskih subjektov ne sme zahtevati, da imajo določeno pravno obliko, če želijo oddati ponudbo.

(2) Od gospodarskih subjektov se lahko zahteva, da v ponudbi navedejo imena in ustrezno strokovno usposobljenost osebja, odgovornega za izvajanje predmeta pogodbe.

(3) Koncedent lahko v koncesijski dokumentaciji določi zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ali tehnično in strokovno sposobnostjo, ki jih morajo izpolnjevati skupine gospodarskih subjektov, če je to sorazmerno in upravičeno iz objektivnih razlogov.

(4) Kateri koli pogoji za izvedbo predmeta pogodbe, ki jih morajo izpolnjevati take skupine gospodarskih subjektov in ki so drugačni od tistih, ki veljajo za posamezne udeležence v postopku izbire koncesionarja, morajo biti sorazmerni in upravičeni iz objektivnih razlogov.

(5) Ne glede na prvi odstavek lahko koncedent od skupin gospodarskih subjektov zahteva, da po tem, ko jim je podeljena koncesija, prevzamejo zadevno pravno obliko, če je taka sprememba nujna za zadovoljivo izvajanje koncesije.

23. člen
(trajanje koncesije)

(1) Trajanje koncesije je omejeno.

(2) Pri koncesijah, ki trajajo dlje od pet let, koncesija traja največ tako dolgo, da ne presega obdobja, v katerem lahko koncesionar upravičeno pričakuje, da se mu bodo povrnile naložbe, izvedene za izvajanje gradenj in storitev, pri čemer se upošteva primeren dobiček. Koncedent pri izračunu upošteva začetne in naknadne naložbe, potrebne za uresničitev določenih pogodbenih ciljev.

(3) Za primeren dobiček iz prejšnjega odstavka velja opredelitev iz Uredbe 1370/2007/ES, ki primeren dobiček določa kot stopnjo donosa kapitala, ki je običajna za sektor v zadevni državi članici EU in ki mora upoštevati operativno tveganje ter tveganje ali odsotnost tveganja koncesionarja zaradi posegov organov oblasti.

24. člen
(pripravljalna dejanja)

(1) Koncedent mora pred začetkom postopka izbire koncesionarja po tem zakonu izvesti pripravljala dejanja.

(2) Pripravljalna dejanja so vse aktivnosti, ki se izvajajo pred začetkom postopka izbire koncesionarja, zlasti izdelava študije upravičenosti podelitve koncesije in priprava ocene vrednosti koncesije.

25. člen
(študija upravičenosti podelitve koncesije)

(1) S študijo upravičenosti podelitve koncesije je treba:

- opredeliti finančne učinke koncesije v obdobju trajanja koncesije,
- opredeliti trajanje koncesije,
- izvesti primerjalno analizo stroškov in koristi, če koncedent naloge izvaja sam ali njihovo izvajanje prenese na gospodarske subjekte s podelitvijo koncesije,
- ugotoviti vpliv izvajanja koncesije na državni proračun oziroma proračun samoupravne lokalne skupnosti,
- pripraviti register tveganj pri izvajanju koncesije,
- opredeliti tveganja, ki bodo prenesena na koncesionarja, ter
- ugotoviti usklajenost z razvojnimi dokumenti, kadar je to primerno.

(2) Kadar se več koncesij sočasno ali v določenem časovnem okviru podeljuje za isti ali podoben predmet koncesije, lahko koncedent izdela eno študijo upravičenosti podelitve koncesij.

(3) Študijo upravičenosti podelitve koncesije sestavljajo splošni del, tehnične, finančne, ekonomske in pravne analize, po potrebi še elaborat zaščite okolja, kulturnih dobrin, vpliva na socialno okolje in zdravje, skladno s predpisi glede na predhodno oceno vpliva in kjer je to primerno, ter pripadajoče priloge in sklep s predlogi.

(4) Splošni del vsebuje opis predmeta ter namen in cilje koncesije, analizo trga, navedbo predpisov, ki se uporabljajo za koncesijske pogodbe, vire informacij in podatkov ter podatke o avtorjih študije, pogoje, pod katerimi se bodo izvajale gradnje oziroma storitve, načela izvajanja in nadzora nad koncesijo, načrt izvedbe postopka podelitve koncesije ter načrt izvajanja pogodbe o koncesiji.

(5) Finančna in ekonomska analiza vsebuje predvsem analizo stroškov in koristi koncesije glede na razpoložljiva sredstva koncedenta za lastno izvajanje nalog. Finančna in ekonomska analiza je podlaga za določitev trajanja koncesije.

(6) Pravna analiza vsebuje zlasti navedbo in obrazložitev uporabe predpisov za podelitev koncesije, analizo lastninskopravnih vprašanj, skladnost s pravili državnih pomoči in predlog glede:

- pogojev v zvezi s podelitvijo koncesije,
- posebnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,
- razlogov ali pogojev ter posledic za prekinitev koncesijske pogodbe,
- ureditve morebitnega prenosa objekta s koncesionarja na koncedenta ter

- načina reševanja sporov.

(7) Koncedent mora pri pripravi študije upravičenosti podelitve koncesije za gradnje upoštevati predpis, ki določa enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.

26. člen (ocena vrednosti koncesije)

(1) Vrednost koncesije je celoten promet koncesionarja brez DDV med trajanjem koncesijske pogodbe, ki ga koncedent oceni kot nadomestilo za izvajanje koncesije ter za blago in storitve, povezane z izvajanjem koncesije. Navedena ocena velja, ko je poslano obvestilo o koncesiji ali namera o načrtovani podelitvi koncesije, če takšno obvestilo ni predvideno, pa velja, ko koncedent naveže stik z gospodarskim subjektom, s katerim bo neposredno sklenil koncesijsko pogodbo.

(2) Pri določanju ocenjene vrednosti koncesije, ki se izračuna z uporabo objektivne metode, koncedent upošteva zlasti:

- vrednost kakršne koli opcije in podaljšanja trajanja koncesije;
- raven kakovosti, ki se zahteva za izvajanje koncesije;
- prihodke iz naslova pristojbin in kazni, ki jih plača uporabnik predmeta koncesije, razen tistih, ki jih koncesionar pobere v imenu in za račun koncedenta;
- plačila ali katere koli finančne koristi, ki jih koncesionar prejme od koncedenta ali drugega javnega organa, povezane s koncesijo;
- vrednost nepovratnih sredstev ali katerih koli drugih finančnih koristi, prejetih od tretjih oseb za izvajanje koncesije;
- prihodke od prodaje sredstev, ki so del koncesije;
- strošek najemnine in uporabe infrastrukture ter vrednost vsega blaga in storitev, ki jih koncedent da koncesionarju na razpolago, če so potrebni za izvajanje koncesije;
- katere koli nagrade ali plačila koncesionarju.

(3) Metoda, ki se uporablja za izračun ocenjene vrednosti koncesije, ne sme biti izbrana z namenom izogibanja uporabi tega zakona.

(4) Če je vrednost koncesije ob podelitvi koncesije za več kot 20 % višja od njene ocenjene vrednosti, je za namene 9. člena tega zakona veljavna ocena enaka vrednosti koncesije ob podelitvi koncesije.

(5) Če se lahko zaradi predlagane gradnje ali storitve koncesije podelijo v ločenih sklopih, se upošteva ocenjena skupna vrednost vseh teh sklopov.

(6) Če je skupna vrednost sklopov enaka ali večja od mejne vrednosti iz 9. člena, je objava v Uradnem listu Evropske unije obvezna za vse sklope.

27. člen (preprečevanje korupcije in nasprotij interesov)

(1) Koncedent mora zagotoviti učinkovito preprečevanje goljufij, favoriziranja in korupcije ter učinkovito preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje nasprotij interesov pri izvajanju postopkov podelitve koncesij, da se prepreči kakršno koli izkrivljanje konkurence in zagotovi enakopravna obravnava vseh gospodarskih subjektov.

(2) Oseba, ki vodi postopek podelitve koncesije, mora vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije v zvezi s podelitvijo koncesije ali so na kateri koli stopnji odločale v teh postopkih, pred sprejetjem odločitve o podelitvi koncesije pisno obvestiti o tem, kdo bo izbrani koncesionar.

(3) Kadar je oseba, ki vodi postopek podelitve koncesije ali sodeluje pri pripravi koncesijske dokumentacije ali njenih delov ali je na kateri koli stopnji odločala v postopku podelitve koncesije, neposredno ali posredno povezana z izbranim koncesionarjem na način, da lahko ta povezava oziroma njen zasebni, finančni ali ekonomski interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje nalog v zvezi z izvajanjem koncesije ali vzbuja dvom o njeni objektivnosti in nepristranskosti, mora ta oseba takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred podelitvijo koncesije,

odgovorno osebo koncedenta o tem pisno obvestiti in ravnati v skladu z njegovimi navodili. Odgovorna oseba koncedenta mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko.

(4) Šteje se, da obstaja neposredna ali posredna povezava med ponudnikom in subjektom iz prejšnjega odstavka, če je oseba iz prejšnjega odstavka v zakonski zvezi, zunajzakonski skupnosti, partnerski zvezi, skupnem gospodinjstvu, krvnem sorodstvu v ravni vrsti, krvnem sorodstvu v stranski vrsti do vštetelega tretjega kolena, sorodstvu po svaštvu do vštetelega drugega kolena, posvojitelj, posvojenec, rejnik, rejnec, v zasebnem poslovnem ali delovnopravnem razmerju s ponudnikom, njegovim družbenikom z več kot pet odstotnim lastniškim deležem, zakonitim zastopnikom ali prokuristom.

(5) Izbrani ponudnik mora v osmih dneh po prejemu poziva koncedenta predložiti podatke o:

- svojih ustanoviteljih, družbenikih, delničarjih, komanditistih ali drugih lastnikih in podatke o lastniških deležih navedenih oseb;
- gospodarskih subjektih, za katere se glede na zakon, ki ureja gospodarske družbe, šteje, da so z njimi povezane družbe.

4. POSTOPEK IZBIRE KONCESIONARJA

28. člen

(začetek postopka izbire koncesionarja)

Postopek izbire koncesionarja se začne z objavo obvestila iz 35. ali 38. člena tega zakona.

29. člen

(pravila za sporočanje)

(1) Koncedent lahko, razen pošiljanja objav z elektronskimi sredstvi in zagotavljanja dostopnosti koncesijskih dokumentov v elektronski obliki, za sporočanje in izmenjavo informacij izbire enega ali več od naslednjih načinov sporočanja:

- z elektronskimi sredstvi;
- po pošti ali telefaksu;
- ustno, vključno po telefonu, za sporočanje, ki se ne nanaša na bistvene elemente postopka podelitve koncesije, če je vsebina ustnega sporočila zadostno dokumentirana na trajnem nosilcu;
- osebna izročitev, izkazljiva s potrdilom o prejemu.

(2) Izbrana sredstva sporočanja morajo biti splošno dostopna in nediskriminatorna ter ne smejo gospodarskih subjektov omejevati pri dostopu do postopka izbire koncesionarja. Orodja in naprave, ki se uporabljajo za sporočanje z elektronskimi sredstvi, ter njihove tehnične lastnosti, morajo biti interoperabilni z izdelki informacijske in komunikacijske tehnologije v splošni uporabi.

(3) Koncedent pri sporočanju, izmenjavi in shranjevanju informacij zagotovi varovanje celovitosti podatkov ter zaupnost ponudb. Vsebinsko ponudb koncedent pregleda šele po izteku roka za njihovo predložitev.

30. člen

(zaupnost)

(1) Koncedent ne sme razkriti informacij, ki mu jih gospodarski subjekt predloži in določi kot poslovno skrivnost, kot to določa zakon, ki ureja poslovne skrivnosti, razen če drug zakon določa drugače. Koncedent mora zagotoviti varovanje podatkov, ki se glede na zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov, ali zakon, ki ureja tajne podatke, štejejo za osebne ali tajne podatke.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek so javni podatki vsi tisti podatki iz ponudbe, ki so vplivali na razvrstitev ponudbe v okviru meril.

(3) Koncedent mora imena ponudnikov in predložene ponudbe varovati kot poslovno skrivnost do roka, določenega za odpiranje ponudb.

(4) Koncedent ponudniku, ki je v treh delovnih dneh po objavi odločitve o izbiri koncesionarja zahteval vpogled, dovoli vpogled v ponudbo izbranega ponudnika najpozneje v treh delovnih dneh od prejema zahteve, razen v tiste dele, ki so po tem členu poslovna skrivnost, ali tajni podatki v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, ali osebni podatki, ki se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Vpogled je brezplačen. Za posredovanje prepisa, fotokopije ali elektronskega zapisa zahtevane informacije lahko koncedent ponudniku zaračuna materialne stroške.

(5) Koncedent lahko določi zahteve za gospodarske subjekte, katerih namen je varovanje zaupnosti informacij, ki jih koncedent da na voljo med postopkom izbire koncesionarja.

31. člen (nomenklature)

V postopkih izbire koncesionarja se vsa nomenklatura navaja z uporabo enotnega besednjaka javnih naročil, ki ga določa Uredba (ES) št. 2195/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. novembra 2002 o enotnem besednjaku javnih naročil (UL L št. 340 z dne 16. 12. 2002, str. 1).

32. člen (vrste, oblika in način objave obvestil)

(1) Vrste obvestil so:

- predhodno informativno obvestilo,
- obvestilo za predhodno transparentnost,
- obvestilo o spremembi pogodbe,
- obvestilo o koncesiji,
- obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku in
- obvestilo o podelitvi koncesije.

(2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka se objavi v slovenskem jeziku v obliki standardnega obrazca v skladu s prvim odstavkom 33. člena Direktive 2014/23/EU. V drugih uradnih jezikih Evropske unije se objavi povzetek pomembnih elementov obvestila. Nabor podatkov, ki jih morajo vsebovati obvestila iz prvega odstavka tega člena, je določen v Prilogah V, VI, VII, VIII in XI Direktive 2014/23/EU.

(3) Stroški objavljanja obvestil na portalu javnih naročil se krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

33. člen (objava obvestil)

Obvestila iz prvega odstavka prejšnjega člena morajo biti objavljena na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije. Koncedent obvestilo pripravi in pošlje v objavo na portalu javnih naročil. Objava obvestila v Uradnem listu Evropske unije se zagotovi z elektronskimi sredstvi prek portala javnih naročil tako, da koncedent v obvestilu označi, da je treba obvestilo objaviti tudi v Uradnem listu Evropske unije. Potrdilo o prejemu obvestila, poslanega v objavo, in o njegovi objavi z navedbo datuma objave, ki ju izdaja portal javnih naročil in Urad za publikacije Evropske unije, se štejeta kot dokazilo, zato ju mora koncedent hraniti in po potrebi predložiti kot dokaz.

34. člen (pravilo zaporednosti in enakosti objav)

(1) Obvestila o koncesiji in o podelitvi koncesije se objavita najpozneje pet dni po tem, ko ju je koncedent poslal v objavo. Obvestilo, ki ga je treba objaviti v tudi Uradnem listu Evropske unije, mora biti najprej objavljeno v Uradnem listu Evropske unije. Če koncedent v 48 urah po potrditvi prejema obvestila iz prejšnjega člena ne prejme potrdila o objavi v Uradnem listu Evropske unije, se obvestilo lahko objavi na portalu javnih naročil, preden se objavi v Uradnem listu Evropske unije. Pred objavo v Uradnem listu Evropske unije se na portalu javnih naročil lahko objavi tudi predhodno informativno obvestilo, vendar po tem, ko je bilo poslano v objavo Uradu za publikacije Evropske unije.

(2) Vsebina obvestila, objavljenega na portalu javnih naročil, mora biti enaka vsebini obvestila, objavljenega v Uradnem listu Evropske unije. V obvestilu mora biti naveden datum, ko je bilo obvestilo poslano v objavo Uradu za publikacije Evropske unije.

35. člen
(predhodno informativno obvestilo)

Z objavo predhodnega informativnega obvestila mora koncedent sporočiti svojo namero o načrtovani podelitvi koncesije za socialne in druge posebne storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU.

36. člen
(obvestilo za predhodno transparentnost)

V primeru iz drugega odstavka 38. člena tega zakona koncedent pošlje v objavo na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije obvestilo za predhodno transparentnost isti dan, ko na portalu javnih naročil objavi odločitev o izbiri koncesionarja. Če se v objavi odločitve o izbiri koncesionarja na portalu javnih naročil ni mogoče sklicevati na objavljeno predhodno informativno obvestilo ali obvestilo o koncesiji, koncedent obvestilo za predhodno transparentnost pošlje v objavo isti dan, ko ponudnikom pošlje odločitev o izbiri koncesionarja.

37. člen
(obvestilo o spremembi koncesijske pogodbe v času trajanja njene veljavnosti)

Koncedenti, ki so spremenili koncesijsko pogodbo v primerih iz druge in tretje alineje prvega odstavka 60. člena tega zakona, objavijo obvestilo o spremembi koncesijske pogodbe v času trajanja njene veljavnosti na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije najpozneje v 30 dneh po spremembi.

38. člen
(obvestilo o koncesiji)

(1) Z obvestilom o koncesiji se gospodarski subjekti povabijo k sodelovanju v postopkih izbire koncesionarja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek koncedentu ni treba objaviti obvestila o koncesiji, če:

a) gradnje ali storitve lahko zagotovi samo določen gospodarski subjekt iz katerega od naslednjih razlogov:

- cilj koncesije je ustvariti ali pridobiti unikatno umetniško delo ali umetniško uprizoritev;
- odsotnost konkurence iz tehničnih razlogov;
- obstoj izključne pravice;
- varstvo pravic intelektualne lastnine in izključnih pravic, ki niso opredeljene v 6. točki 2. člena tega zakona;

b) v predhodno izvedenem postopku za izbiro koncesionarja ni bila predložena nobena ponudba ali nobena dopustna ponudba, če prvotni pogoji glede podelitve koncesije niso pomembno spremenjeni in je Evropski komisiji na njeno zahtevo poslano poročilo. Dopustna ponudba pomeni ponudbo, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne veljajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam koncedenta, določeni v koncesijski dokumentaciji, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija.

(3) Izjeme iz druge do četrte alineje a) točke prejšnjega odstavka se uporabljajo le, če ni ustrezne alternative ali nadomestila in če odsotnost konkurence ni posledica umetnega omejevanja. Uporabo izjeme je treba utemeljiti v koncesijski dokumentaciji.

(4) Koncedent v obvestilu o koncesiji ali, če to ni mogoče, v koncesijski dokumentaciji opiše predviden postopek podelitve koncesije in navede okvirni rok za končanje postopka.

39. člen
(obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku)

Koncedent objavi obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku, kadar spreminja ali dopolnjuje navedbe v predhodno objavljenem obvestilu ali spreminja ali dopolnjuje koncesijsko dokumentacijo.

40. člen
(obvestilo o podelitvi koncesije)

Koncedent najpozneje v 48 dneh po sklenitvi koncesijske pogodbe pošlje v objavo obvestilo o podelitvi koncesije z rezultati postopka izbire koncesionarja.

41. člen
(dostopnost koncesijske dokumentacije v elektronski obliki)

(1) Koncedent od datuma objave obvestila o koncesiji ali, če obvestilo o koncesiji ne vsebuje povabila k oddaji ponudbe, od datuma, ko je bilo poslano povabilo k oddaji ponudb z elektronskimi sredstvi, omogoči neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do koncesijske dokumentacije, potrebne za pripravo ponudbe. V besedilu obvestila o koncesiji se navede spletni naslov, na katerem je ta dokumentacija dostopna.

(2) Če v ustrezno utemeljenih okoliščinah zaradi izrednih varnostnih ukrepov ali tehničnih razlogov oziroma zaradi izjemne občutljivosti poslovnih informacij, ki zahtevajo zelo visoko raven zaščite, ni mogoče zagotoviti neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa z elektronskimi sredstvi do nekaterih delov koncesijske dokumentacije, koncedent v obvestilu navede, da bodo ti deli koncesijske dokumentacije poslani z neelektronskimi sredstvi, rok za prejem ponudb pa mora biti ustrezno daljši.

(3) Če koncedent pravočasno prejme zahtevo, vsem ponudnikom, ki sodelujejo v postopku izbire koncesionarja, zagotovi dodatne informacije o koncesijski dokumentaciji najpozneje šest dni pred iztekom roka, ki je določen za prejem ponudb.

42. člen
(koncesijska dokumentacija)

(1) Koncedent koncesijsko dokumentacijo objavi na portalu javnih naročil ali prek njega. Dokumentacija vsebuje najmanj tiste podatke, ki jih zahteva ta zakon, in osnutek koncesijske pogodbe. Kot del te dokumentacije se štejejo tudi informacije, ki jih koncedent pošlje gospodarskim subjektom, sodelujočim v postopku izbire koncesionarja.

(2) Po izteku roka za prejem ponudb koncedent ne sme več spreminjati ali dopolnjevati koncesijske dokumentacije. Informacije, ki jih pošlje gospodarskim subjektom na portalu javnih naročil ali prek njega, se štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo koncesijske dokumentacije, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija, ali če se s pojasnilom odpravlja dvomnost navedbe v navedeni dokumentaciji.

43. člen
(tehnične in funkcionalne zahteve)

(1) Tehnične in funkcionalne zahteve, ki izhajajo iz študije o upravičenosti podelitve koncesije, opredeljujejo zahtevane značilnosti predmeta koncesije. Opisane so v koncesijski dokumentaciji. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na nek postopek proizvodnje ali zagotavljanja javnih dobrin in storitev, ki so predmet izvajanja koncesije, če so povezane s predmetom koncesije ter sorazmerne z njeno vrednostjo in cilji. Med temi značilnostmi so lahko na primer raven kakovosti, okoljske in podnebne učinkovitosti, zahteve za oblikovanje, prilagojenost vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalidne osebe) in ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, varnostjo ali dimenzijami, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, označevanjem ter uporabo nalepk ali navodil za uporabnike.

(2) Če tega ne upravičuje predmet koncesije, v tehničnih in funkcionalnih zahtevah ne sme biti navedena določena izdelava, izvor, določen postopek, značilen za proizvode ali storitve nekega gospodarskega subjekta, niti znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki daje prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izloča. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če brez njih ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta koncesije. Te navedbe morajo vsebovati tudi besedi »ali enakovredni«.

(3) Koncedent ne more zavrniti ponudbe z obrazložitvijo, da ponujeni proizvodi in storitve, ki so predmet koncesije, niso skladni s tehničnimi in funkcionalnimi zahtevami, ki jih je navedel, če ponudnik v svoji ponudbi kakor koli ustrezno dokaže, da predlagane rešitve enako izpolnjujejo tehnične in funkcionalne zahteve.

44. člen (roki za prejem prijav in ponudb)

(1) Minimalni rok za prejem prijav in ponudb je 30 dni od datuma, ko je bilo v objavo poslano obvestilo o koncesiji. Koncedent pri določanju rokov za prejem ponudb upošteva kompleksnost koncesije in čas, potreben za pripravo ponudb.

(2) Če se postopek izvaja v zaporednih fazah, je minimalni rok za prejem prvih ponudb 22 dni od datuma, ko je v objavo poslano obvestilo o koncesiji.

(3) Koncedent lahko rok za prejem ponudb iz prvega odstavka tega člena skrajša za pet dni, če se ponudbe lahko oddajo z elektronskimi sredstvi.

(4) Kadar je ponudbe mogoče sestaviti šele po ogledu lokacije na kraju samem, če je ogled lokacije obvezen, ali po pregledu spremne dokumentacije h koncesijski dokumentaciji na kraju samem, se določijo roki za prejem ponudb, ki so daljši od minimalnega roka tako, da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, potrebnimi za pripravo ponudb.

(5) Da se lahko vsi gospodarski subjekti seznanijo z vsemi informacijami, potrebnimi za pripravo ponudb, koncedent rok za prejem ponudb podaljša v naslednjih primerih:

- če dodatne informacije iz katerega koli razloga, čeprav jih je gospodarski subjekt pravočasno zahteval, niso bile predložene najpozneje šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb ali
- če je bila koncesijska dokumentacija pomembno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb.

(6) Podaljšanje roka mora biti sorazmerno s pomembnostjo informacij ali sprememb.

(7) Če dodatne informacije niso bile pravočasno zahtevane ali je njihov pomen pri pripravi ponudb zanemarljiv, podaljšanje roka ni potrebno.

45. člen (razlogi za izključitev)

(1) Koncedent mora iz sodelovanja v postopku izbire koncesionarja izključiti gospodarski subjekt, če pri preverjanju v skladu s 47. členom tega zakona ugotovi ali je drugače seznanjen, da je bil gospodarski subjekt pravnomočno obsojen na denarno kazen ali je bila osebi, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem, izrečena pravnomočna kazen zapora za naslednja kazniva dejanja, opredeljena v Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17; v nadaljnjem besedilu: KZ-1):

- terorizem (108. člen KZ-1),
- financiranje terorizma (109. člen KZ-1),
- ščuvanje in javno povečevanje terorističnih dejanj (110. člen KZ-1),
- novačenje in usposabljanje za terorizem (111. člen KZ-1),
- spravljanje v suženjsko razmerje (112. člen KZ-1),
- trgovina z ljudmi (113. člen KZ-1),
- kršitev materialnih avtorskih pravic (148. člen KZ-1),
- kršitev avtorski sorodnih pravic (149. člen KZ-1),
- sprejemanje podkupnine pri volitvah (157. člen KZ-1),
- kršitev temeljnih pravic delavcev (196. člen KZ-1),
- goljufija (211. člen KZ-1),
- protipravno omejevanje konkurence (225. člen KZ-1),
- povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem (226. člen KZ-1),
- oškodovanje upnikov (227. člen KZ-1),
- poslovna goljufija (228. člen KZ-1),
- goljufija na škodo Evropske unije (229. člen KZ-1),

- preslepitev pri pridobitvi in uporabi posojila ali ugodnosti (230. člen KZ-1),
- preslepitev pri poslovanju z vrednostnimi papirji (231. člen KZ-1),
- preslepitev kupcev (232. člen KZ-1),
- neupravičena uporaba tuje oznake ali modela (233. člen KZ-1),
- neupravičena uporaba tujega izuma ali topografije (234. člen KZ-1),
- ponareditev ali uničenje poslovnih listin (235. člen KZ-1),
- izdaja in neupravičena pridobitev poslovne skrivnosti (236. člen KZ-1),
- zloraba informacijskega sistema (237. člen KZ-1),
- zloraba notranje informacije (238. člen KZ-1),
- zloraba trga finančnih instrumentov (239. člen KZ-1),
- zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti (240. člen KZ-1),
- nedovoljeno sprejemanje daril (241. člen KZ-1),
- nedovoljeno dajanje daril (242. člen KZ-1),
- ponarejanje denarja (243. člen KZ-1),
- ponarejanje in uporaba ponarejenih vrednotnic ali vrednostnih papirjev (244. člen KZ-1),
- pranje denarja (245. člen KZ-1),
- zloraba negotovinskega plačilnega sredstva (246. člen KZ-1),
- uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva (247. člen KZ-1),
- izdelava, pridobitev in odtujitev pripomočkov za ponarejanje (248. člen KZ-1),
- davčna zatajitev (249. člen KZ-1),
- tihotapstvo (250. člen KZ-1),
- zloraba uradnega položaja ali uradnih pravic (257. člen KZ-1),
- oškodovanje javnih sredstev (257.a člen KZ-1),
- izdaja tajnih podatkov (260. člen KZ-1),
- jemanje podkupnine (261. člen KZ-1),
- dajanje podkupnine (262. člen KZ-1),
- sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje (263. člen KZ-1),
- dajanje daril za nezakonito posredovanje (264. člen KZ-1),
- hudodelsko združevanje (294. člen KZ-1).

(2) Koncedent mora iz sodelovanja v postopku izbire koncesionarja izključiti tudi gospodarski subjekt, če pri preverjanju ugotovi, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti plačila obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ v skladu s predpisi države, v kateri ima sedež, in predpisi države koncedenta, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan objave obvestila o koncesiji ali objave namere o podelitvi koncesije znaša 50 eurov ali več. Šteje se, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje obveznosti iz prejšnjega stavka tudi, če na dan objave obvestila o koncesiji ali objave namere o podelitvi koncesije ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne objave obvestila.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek koncedent gospodarskega subjekta ne sme izključiti iz sodelovanja v postopku izbire koncesionarja, če ta do dneva oddaje ponudbe izpolni svoje obveznosti s plačilom dolgovanih davkov ali prispevkov za socialno varnost ali sklene zavezujoči dogovor o takem plačilu, če je to dovoljeno s predpisi, ki urejajo davčni postopek.

(4) Koncedent mora iz posameznega postopka izbire koncesionarja izključiti gospodarski subjekt:

- če je v zadnjih treh letih pred potekom roka za oddajo ponudb pristojni organ Republike Slovenije ali druge države članice EU ali tretje države pri njem ugotovil najmanj dve kršitvi v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom, počitki, opravljanjem dela na podlagi pogodb civilnega prava kljub obstoju elementov delovnega razmerja ali v zvezi z zaposlovanjem na črno, za kateri mu je bila s pravnomočno odločitvijo ali več pravnomočnimi odločitvami izrečena globa za prekršek;
- če se je nad gospodarskim subjektom začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilnega prenehanja po zakonu, ki ureja postopek zaradi insolventnosti in prisilnega prenehanja, ali postopek likvidacije po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, če njegova sredstva ali poslovanje upravlja upravitelj ali sodišče, če so njegove poslovne dejavnosti začasno ustavljene, če se je v skladu s predpisi druge države nad njim začel tak postopek ali je nastal položaj z enakimi pravnimi posledicami;
- če je ta na dan, ko poteče rok za prejem ponudb, izločen iz postopkov oddaje javnih naročil zaradi uvrstitve v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami, ki jo na podlagi zakona, ki ureja javno naročanje, vodi ministrstvo, pristojno za javna naročila.

(5) Ne glede na drugo alinejo prejšnjega odstavka se koncedent lahko odloči, da iz postopka izbire koncesionarja ne izključi gospodarskega subjekta, pri katerem je sodišče pravnomočno odločilo o potrditvi prisilne poravnave.

(6) Koncedent lahko iz sodelovanja v postopku izbire koncesionarja izključi gospodarski subjekt tudi v naslednjih primerih:

- če lahko koncedent kakor koli izkaže kršitev izpolnjevanja obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki so določene v pravu Evropske unije, predpisih, ki veljajo v Republiki Sloveniji, kolektivnih pogodbah ali predpisih mednarodnega okoljskega, socialnega in delovnega prava. Seznam mednarodnih socialnih in okoljskih konvencij je naveden v Prilogi X Direktive 2014/23/EU;
- če lahko koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona z ustreznimi sredstvi izkaže, da je gospodarski subjekt zagrešil hujšo kršitev poklicnih pravil, zaradi česar je omajana njegova integriteta;
- če lahko koncedent iz a), b) ali c) točke prvega odstavka 21. člena tega zakona upravičeno sklepa, da je gospodarski subjekt z drugimi gospodarskimi subjekti sklenil dogovor, katerega cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco. Šteje se, da je sklepanje koncedenta iz prejšnjega stavka upravičeno, če organ, pristojen za varstvo konkurence, na podlagi prijave koncedenta v 15 dneh koncedentu sporoči, da bo uvedel postopek ugotavljanja kršitve;
- če nasprotja interesov iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi, blažjimi ukrepi;
- če izkrivljanja konkurence zaradi morebitnega predhodnega sodelovanja gospodarskih subjektov pri pripravi koncesijske dokumentacije ni mogoče učinkovito odpraviti z drugimi, blažjimi ukrepi;
- če so se pri gospodarskem subjektu pri prejšnji pogodbi o izvedbi javnega naročila, sklenjeni s koncedentom, ali prejšnji koncesijski pogodbi, sklenjeni s koncedentom, pokazale precejšnje ali stalne pomanjkljivosti pri izpolnjevanju ključne obveznosti, zaradi česar je koncedent predčasno odstopil od prejšnjega naročila ali koncesijske pogodbe, je uveljavljal odškodnino ali so bile izvedene druge primerljive sankcije;
- če je gospodarski subjekt namenoma podal zavajajoče informacije, zahtevane zaradi preverjanja odsotnosti razlogov za izključitev ali izpolnjevanja pogojev za sodelovanje, ali če ni razkril teh informacij, ali če ne more predložiti dokumentov, ki se zahtevajo kot dokazila;
- če je gospodarski subjekt poskusil neupravičeno vplivati na odločanje koncedenta ali pridobiti zaupne informacije, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku izbire koncesionarja, ali je iz malomarnosti predložil zavajajoče informacije, ki bi lahko pomembno vplivale na odločitev o izključitvi, izboru ali podelitvi koncesije.

(7) Koncedent iz postopka izbire koncesionarja kadar koli v postopku izključi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom podelitve koncesije ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka tega člena. Koncedent lahko kadar koli v postopku izključi tudi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom podelitve koncesije ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz prejšnjega odstavka.

(8) Gospodarski subjekt, ki je v enem od položajev iz prvega ali šestega odstavka tega člena, lahko koncedentu predloži dokaze, da je sprejel zadostne ukrepe, s katerimi lahko dokaže svojo zanesljivost kljub obstoju razlogov za izključitev. Za zadostne ukrepe štejejo plačilo ali zaveza plačati nadomestilo za vso škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem ali kršitvijo, aktivno sodelovanje s preiskovalnimi organi za celotno razjasnitev dejstev in okoliščin ter sprejetje konkretnih tehničnih, organizacijskih in kadrovskega ukrepov, ustreznih za preprečitev nadaljnjih kaznivih dejanj ali kršitev. Pri ocenjevanju ukrepov, ki jih sprejme gospodarski subjekt, koncedent upošteva težo in naravo kaznivega dejanja ali kršitve. Če koncedent oceni, da dokazi, ki jih je predložil gospodarski subjekt, zadoščajo, gospodarskega subjekta ne glede na prvi in šesti odstavek tega člena ne izključi iz postopka podelitve koncesije. Če koncedent oceni, da ukrepi ne zadoščajo, gospodarskemu subjektu pošlje utemeljitev takšne odločitve.

(9) Gospodarski subjekt, ki je bil iz sodelovanja v postopkih javnega naročanja ali postopkih izbire koncesionarja izključen na podlagi pravnomočne sodbe ali odločbe o prekršku, ki učinkuje v Republiki Sloveniji, v času trajanja izključitve ni upravičen do uporabe možnosti iz prejšnjega odstavka.

(10) Kadar pravno močna sodba za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena ne določa trajanja izključitve iz postopkov izbire koncesionarja in koncedent oceni, da ukrepi, ki jih je gospodarski subjekt sprejel v skladu z osmim odstavkom tega člena, niso zadostni, koncedent gospodarski subjekt izloči iz postopka podelitve koncesije, če od datuma izreka pravno močne sodbe za kaznivo dejanje iz prvega odstavka tega člena še ni preteklo pet let. Koncedent izloči gospodarski subjekt iz postopka izbire koncesionarja iz razloga iz šestega odstavka tega člena, če od datuma dejanja ali dogodka iz šestega odstavka tega člena še niso pretekla tri leta in koncedent oceni, da ukrepi, ki jih je gospodarski subjekt sprejel v skladu z osmim odstavkom tega člena, niso zadostni.

46. člen

(pogoji za sodelovanje v postopku izbire koncesionarja)

(1) Koncedent določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na:

- ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti;
- ekonomski in finančni položaj;
- tehnično in strokovno sposobnost.

(2) Kot zahtevo za sodelovanje lahko koncedent gospodarskim subjektom naloži le pogoje iz tega člena. Koncedent v postopek izbire koncesionarja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvajanje koncesije, ki se podeljuje. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom koncesije.

(3) Glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti lahko koncedent od gospodarskih subjektov zahteva, da so vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici EU, v kateri ima gospodarski subjekt sedež. Seznam poklicnih ali poslovnih registrov v državah članicah Evropske unije je naveden v Prilogi XI Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014, str. 65), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1336/2013 z dne 13. decembra 2013 o spremembi direktiv 2004/17/ES, 2004/18/ES in 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede njihovih pragov uporabe za postopke za oddajo naročil (UL L št. 335 z dne 14. 12. 2013, str. 17).

(4) Če morajo imeti gospodarski subjekti neko dovoljenje ali biti člani neke organizacije, da lahko v svoji matični državi opravljajo neko storitev, lahko koncedent v postopku podelitve koncesije za storitve od njih zahteva, da predložijo dokazilo o zadevnem dovoljenju ali članstvu.

(5) Glede ekonomskega in finančnega položaja lahko koncedent določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne ekonomske in finančne zmogljivosti za izvajanje koncesije.

(6) Kadar je koncesija razdeljena na sklope, se ta člen uporablja za vsak posamezni sklop.

(7) Glede tehnične in strokovne sposobnosti lahko koncedent določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje koncesije v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Koncedent lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami. Koncedent lahko domneva, da gospodarski subjekt nima zahtevanih strokovnih sposobnosti, če pri njem zasledi nasprotje interesov, ki bi lahko negativno vplivali na izvajanje koncesije.

(8) Koncedent v obvestilu o koncesiji ali predhodnem informativnem obvestilu navede zahtevane pogoje za sodelovanje, ki so lahko izraženi kot najnižja stopnja usposobljenosti, vključno z ustreznimi dokazili.

47. člen

(dokazila)

(1) Koncedent lahko zahteva potrdila, izjave in druga dokazila iz tega člena kot dokaz neobstoja razlogov za izključitev iz 45. člena tega zakona in kot dokaz izpolnjevanja pogojev za sodelovanje v skladu s 46. členom tega zakona.

(2) Kot zadosten dokaz, da ni razlogov za izključitev iz 45. člena tega zakona, koncedent sprejme naslednja dokazila:

- v zvezi s prvim odstavkom 45. člena tega zakona: potrdilo iz ustreznega, na primer sodnega registra, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici EU ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ni razlogov za izključitev;
- v zvezi z drugim odstavkom 45. člena in drugo alinejo četrtega odstavka 45. člena tega zakona: potrdilo, ki ga izda pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici EU ali tretji državi in ne sme biti starejše od 30 dni;
- v zvezi s prvo alinejo četrtega odstavka 45. člena tega zakona: potrdilo iz evidence o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jo vodi pristojni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici EU ali tretji državi.

(3) Če država članica EU ali tretja država dokumentov in potrdil iz prejšnjega odstavka ne izdaja, jih je mogoče nadomestiti z zapriseženo izjavo, če ta v državi članici EU ali tretji državi ni predvidena, pa z izjavo zadevne osebe, dano pred pristojnim sodnim ali upravnim organom, notarjem ali pred pristojno poklicno ali trgovinsko organizacijo v matični državi te osebe ali v državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt.

(4) Podatke, ki se vodijo v uradnih evidencah in ponudnik za njih ni predložil dokazila sam, lahko koncedent preveri v uradni evidenci.

(5) Koncedent preveri pogoje za sodelovanje v zvezi s strokovno in tehnično sposobnostjo ter finančnim in ekonomskim položajem ponudnikov na podlagi njihovih izjav in navedb, ki jih morajo priložiti kot dokazila v skladu z zahtevami iz obvestila o koncesiji.

(6) Pred sprejetjem odločitve o izbiri koncesionarja mora koncedent preveriti vse izjave in navedbe ponudnika, ki je glede na merila predložil najugodnejšo ponudbo.

48. člen

(uporaba zmogljivosti drugih subjektov)

(1) Gospodarski subjekt lahko za izpolnjevanje pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ter tehnično in strokovno sposobnostjo po potrebi za posamezno koncesijo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti. Glede izpolnjevanja pogojev v zvezi z izobrazbo in strokovno usposobljenostjo koncesionarja in vodstvenih delavcev podjetja ter izpolnjevanja pogojev v zvezi z ustreznimi poklicnimi izkušnjami pa lahko gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov le, če bodo ti izvajali del koncesije, za katerega se zahtevajo te zmogljivosti. Če želi gospodarski subjekt uporabiti zmogljivosti drugih subjektov, mora koncedentu dokazati, da bo imel na voljo potrebna sredstva, na primer s predložitvijo zagotovil teh subjektov v ta namen.

(2) Koncedent v skladu s prejšnjim členom preveri, ali subjekti, katerih zmogljivosti namerava uporabiti gospodarski subjekt, izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje in ali zanje obstajajo razlogi za izključitev. Koncedent mora od gospodarskega subjekta zahtevati zamenjavo subjekta, ki ne izpolnjuje pogojev za sodelovanje ali v zvezi s katerim obstajajo obvezni razlogi za izključitev. Koncedent lahko od gospodarskega subjekta zahteva zamenjavo subjekta tudi, če v zvezi z njim obstajajo neobvezni razlogi za izključitev.

(3) Če gospodarski subjekt uporabi zmogljivosti drugih subjektov glede izpolnjevanja pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem, lahko koncedent zahteva, da so gospodarski subjekt in navedeni subjekti skupaj odgovorni za izvedbo koncesije. Pod enakimi pogoji lahko skupina gospodarskih subjektov uporabi zmogljivosti sodelujočih v tej skupini ali drugih subjektov.

49. člen

(merila za izbor)

(1) Koncesijska pogodba se sklene s koncesionarjem, izbranim na podlagi objektivnih meril, ki so skladna z načeli tega zakona. Merila morajo biti določena na način, da se ponudbe ocenijo pod pogoji dejanske konkurence, tako da je mogoče ugotoviti splošne gospodarske koristi, ki jih bo imel koncedent.

(2) Merila za izbiro koncesionarja morajo biti nediskriminaturna, sorazmerna in povezana s predmetom koncesije. Med drugim lahko vključujejo okoljska ali socialna merila. Merila morajo spremljati podrobni opisi, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki, da se oceni, kako ponudba izpolnjuje merila za podelitev koncesije. V primeru dvoma mora koncedent preveriti točnost informacij in dokazil, ki jih je glede meril za podelitev koncesije predložil ponudnik.

(3) Koncedent našteje merila v padajočem zaporedju glede na pomembnost.

(4) Če koncedent prejme ponudbo, v kateri je predlagana izvirna idejna rešitev z izjemno funkcionalno učinkovitostjo, ki je skrben koncedent ni mogel predvideti, lahko koncedent ne glede na prejšnji odstavek izjemoma spremeni vrstni red meril za podelitev in tako upošteva to inovativno rešitev. Koncedent v tem primeru vse ponudnike obvesti o spremembi zaporedja meril in objavi novo obvestilo o koncesiji ob upoštevanju rokov iz 44. člena tega zakona. Sprememba vrstnega reda ne sme povzročiti diskriminacije.

50. člen

(pregled in ocenjevanje ponudb ter način izbire koncesionarja)

(1) Koncesionar se izbere na podlagi meril za izbor, ki jih določi koncedent, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- a) ponudba je skladna z minimalnimi zahtevami, ki jih je določil koncedent,
- b) ponudnik izpolnjuje pogoje za sodelovanje in
- c) ponudnik ni izključen iz sodelovanja v postopku izbire koncesionarja.

(2) Minimalne zahteve iz a) točke prejšnjega odstavka vključujejo pogoje in tehnične, fizične, funkcionalne ter pravne značilnosti, ki jih mora izpolnjevati vsaka ponudba.

(3) Koncedent mora v obvestilu o koncesiji zagotoviti opis koncesije, minimalne zahteve, ki morajo biti izpolnjene, pogoje za sodelovanje in opis meril za izbor.

(4) Koncedent lahko na podlagi objektivnih meril omeji število kandidatov oziroma ponudnikov na primerno raven, če je to storjeno pregledno. Število kandidatov ali ponudnikov mora biti dovolj veliko, da je zagotovljena dejanska konkurenca.

(5) Vsi udeleženci postopka izbire koncesionarja morajo biti seznanjeni s predvideno organizacijo postopka izbire koncesionarja, predvidenim rokom za končanje postopka, mestom objave odločitve o izbiri koncesionarja in s katerimi koli spremembami, ki zadevajo elemente, razkrite v obvestilu o koncesiji.

(6) Koncedent mora ustrezno evidentirati vse faze postopka izbire koncesionarja.

51. člen

(pogajanja)

(1) Če se namerava koncedent v postopku izbire koncesionarja pogajati, mora to namero napovedati v obvestilu o koncesiji.

(2) Predmet koncesije, merila za izbor in pogoji za sodelovanje se med pogajanja ne smejo spreminjati.

(3) Ko namerava koncedent končati pogajanja, obvesti ponudnike o zadnjem krogu pogajanj in določi rok za predložitev končnih ponudb, razen če se pogaja z le enim ponudnikom.

52. člen

(odločitev o izbiri koncesionarja)

(1) Koncedent v petih dneh po končanem preverjanju in ocenjevanju ponudb vse ponudnike obvesti o sprejeti odločitvi v zvezi z izbiro koncesionarja.

(2) Odločitev iz prejšnjega odstavka koncedent sprejme najpozneje v 90 dneh od roka za prejem ponudb in mora vsebovati:

- razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika,
- značilnosti in prednosti izbrane ponudbe ter ime uspešnega ponudnika,
- razloge za zavrnitev prijave vsakega neuspešnega kandidata k sodelovanju,
- v primeru izvedbe pogajanj, kratek opis poteka pogajanj,
- rok, v katerem mora biti sklenjena koncesijska pogodba od pravnomočnosti odločitve, in
- razloge za morebitno odločitev, da ni bila izbrana nobena ponudba ali da se postopek izbire koncesionarja znova začne.

(3) Odločitev koncedenta je akt poslovanja. Koncedent o tej odločitvi obvesti ponudnike na način, da podpisano odločitev iz tega člena objavi na portalu javnih naročil. Odločitev se šteje za vročeno z dnem objave na portalu javnih naročil. Če se v objavi odločitve na portalu javnih naročil ni mogoče sklicevati na objavljeno predhodno informativno obvestilo ali obvestilo o koncesiji, koncedent odločitev vroči v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, in na dan odpošiljanja ponudniku obvestilo za predhodno transparentnost objavi tudi na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije.

(4) Koncedent se lahko odloči, da nekatere informacije v zvezi z odločitvijo izpusti, če bi objava takšnih informacij ovirala izvajanje zakona ali bi bila drugače v nasprotju z javnim interesom, če bi škodila upravičenim poslovnim interesom javnih ali zasebnih gospodarskih subjektov ali če bi lahko posegala v pošteno konkurenco med njimi.

(5) Koncedent lahko zaradi odprave nezakonitosti po predhodni ugotovitvi utemeljenosti odločitev na svojo pobudo enkrat spremeni in sprejme novo odločitev, s katero nadomesti prejšnjo, vse do trenutka ko zoper akt o izbiri koncesionarja ni mogoče zahtevati pravnega varstva. Koncedent sprejme novo odločitev ob upoštevanju tega člena. Koncedent lahko spremeni odločitev o izbiri koncesionarja po prejemu zahtevka za pravno varstvo le, če je pred spremembo te odločitve odločil o zahtevku za revizijo. V tem primeru mora biti nova odločitev o izbiri koncesionarja skladna z odločitvijo o zahtevku za revizijo. Kadar koncedent v skladu s tem odstavkom sprejme novo odločitev o izbiri koncesionarja, teče rok za uveljavitev pravnega varstva od dneva objave nove odločitve na portalu javnih naročil.

(6) Odločitev o izbiri koncesionarja postane pravnomočna z dnem, ko zoper njo ni mogoče zahtevati pravnega varstva.

53. člen (obdobje mirovanja)

Koncedent do pravnomočnosti odločitve o izbiri koncesionarja ne sme skleniti koncesijske pogodbe.

54. člen (pravno varstvo)

(1) Za pravno varstvo kandidatov, ponudnikov in javnega interesa v postopkih izbire koncesionarja se uporablja zakon, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja.

(2) Izrazi, uporabljeni v zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, imajo za namen iz prejšnjega odstavka naslednji pomen:

- »naročnik« pomeni koncedenta;
- »postopek javnega naročila« pomeni postopek podelitve koncesije;
- »javno naročilo« pomeni koncesijo;
- »zakon, ki ureja javno naročanje« pomeni zakon, razen v delu, ki se nanaša na določbo, ki ureja pomen izrazov;
- »oddaja javnega naročila« pomeni podelitev koncesije;
- »interes za dodelitev javnega naročila« pomeni interes za sklenitev koncesijske pogodbe;
- »odločitev o oddaji javnega naročila« pomeni odločitev o izbiri koncesionarja;
- »pogodba o izvedbi javnega naročila« pomeni koncesijsko pogodbo;
- »dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila« pomeni koncesijsko dokumentacijo;
- »obvestilo o javnem naročilu« pomeni obvestilo o koncesiji,
- »socialne in druge posebne storitve« pomeni socialne in druge posebne storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU;
- »ministrstvo, pristojno za javna naročila« pomeni ministrstvo, pristojno za koncesije,

- »področje javnega naročanja« pomeni področje koncesij, razen v primeru določb, ki urejajo imenovanje in razrešitev predsednika in članov Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljnjem besedilu: Državna revizijska komisija).

(3) Kadar je posamezna določba v zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnih naročil, vezana na vrsto postopka iz zakona, ki ureja javno naročanje, se za namen prvega odstavka tega člena šteje, da se uporabljajo določbe, ki se nanašajo na odprti postopek, kadar koncedent v postopku izbire koncesionarja ni predvidel pogajanj, konkurenčni postopek s pogajanjem, kadar je koncedent v postopku izbire koncesionarja predvidel pogajanja, in postopek s pogajanjem brez predhodne objave, kadar se koncesija podeli brez predhodne objave.

5. IZVAJANJE KONCESIJSKIH POGODB

55. člen (koncesijsko razmerje)

(1) S sklenitvijo koncesijske pogodbe se vzpostavi koncesijsko razmerje, ki je razmerje med koncedentom in koncesionarjem glede izvajanja koncesije za gradnje ali koncesije za storitve in pri katerem je na koncesionarja preneseno celotno operativno tveganje.

(2) Tveganje izvedbe gradnje oziroma izvajanja storitev zajema vsakršno tveganje, ki izvira iz izvajanja nalog, podeljenih s koncesijo, vključno z odgovornostjo za škodo, ki nastane z izvajanjem teh nalog. Šteje se, da je to tveganje preneseno na koncesionarja, če mu ni zagotovljena povrnitev naložb in stroškov, ki izvirajo iz izvajanja koncesije.

(3) Tveganje povpraševanja pomeni tveganje spremembe povpraševanja, ki ga izrazijo uporabniki predmeta koncesije. Šteje se, da je tveganje povpraševanja preneseno na koncesionarja, če je pri izvajanju koncesijske pogodbe dejansko izpostavljen tržnim nepredvidljivostim.

56. člen (sklenitev koncesijske pogodbe)

(1) Po izvedenem postopku izbire koncesionarja koncedent in koncesionar skleneta koncesijsko pogodbo v pisni obliki. Koncesijska pogodba in njene spremembe, ki niso bile sklenjene v pisni obliki, nimajo pravnega učinka.

(2) Če koncesijska pogodba iz razlogov, ki se pojavijo pri izbranem ponudniku, ni bila sklenjena v roku, določenem v odločitvi o izbiri koncesionarja, se šteje, da koncesijsko razmerje ni nastalo.

(3) Koncesijska pogodba, ki jo podpišeta koncedent in koncesionar, v bistvenih delih ne sme odstopati od osnutka pogodbe iz koncesijske dokumentacije, razen če je bila v postopku izbire koncesionarja posamezna določba osnutka pogodbe predmet pogajanj med koncedentom in ponudnikom.

(4) Koncesijska pogodba, ki ni bila sklenjena na način, določen v tem zakonu, ali je bila sklenjena z drugo osebo od tiste, ki je bila izbrana v postopku izbire koncesionarja, je nična.

57. člen (vsebina koncesijske pogodbe)

- (1) Koncedent in koncesionar uredita medsebojna razmerja s koncesijsko pogodbo, ki mora vsebovati:
- opredelitev, vrsto in obseg koncesije, ki se podeli s to pogodbo,
 - način izvajanja koncesije,
 - čas trajanja pogodbe,
 - način financiranja,
 - način in roke plačil,
 - obveznosti koncesionarja in koncedenta,
 - opredelitev predpisov in ukrepov koncedenta, ki so potrebni za izvajanje koncesije,
 - razmerje koncesionarja do uporabnikov,
 - način koncedentovega finančnega in strokovnega nadzora,
 - pogodbene sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja koncesijske pogodbe,

- izvajanje koncesije v pogojih višje sile in izrednih razmer,
- način spreminjanja koncesijske pogodbe,
- obveznosti koncesionarja v zvezi z njegovimi podizvajalci,
- morebitna razmerja v zvezi z uporabo in upravljanjem infrastrukture oziroma stvarnega premoženja ter uporabo blaga in storitev, ki jih da koncesionarju na razpolago koncedent, če so potrebni za izvajanje koncesije,
- morebitno ustanovitev stvarnih pravic na premoženju v lasti koncedenta in prenos stvarnih pravic, ki so potrebne za izvajanje koncesije na koncesionarja,
- dolžnost koncesionarja poročati koncedentu o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje koncesije,
- prenehanje koncesijske pogodbe,
- odgovornost za škodo pogodbenih strank, ki je bila pri izvajanju koncesije povzročena uporabnikom ali tretjim osebam,
- določitev standarda skrbnosti,
- prepoved prenosa koncesije na tretje osebe in
- način reševanja sporov.

(2) S koncesijsko pogodbo se uredijo tudi vsa razmerja, povezana z lastništvom nepremičnin in drugim premoženjem, ki je predmet koncesijske pogodbe, ter lastništvom nepremičnin in drugim premoženjem, ki nastane na podlagi koncesijske pogodbe, v času izvajanja in po prenehanju koncesije.

(3) S koncesijsko pogodbo se lahko uredijo tudi druga morebitna medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem koncesije.

58. člen

(način izvajanja koncesijske pogodbe)

(1) Za izvajanje koncesijske pogodbe v skladu z zakonom in drugimi predpisi in koncesijsko pogodbo se za koncesionarja zahteva najmanj skrbnost dobrega gospodarstvenika.

(2) Koncedent mora izpolnjevati svoje obveznosti do koncesionarja v rokih in na način, kot so določeni v koncesijski pogodbi.

59. člen

(izvajanje koncesije s podizvajalci)

(1) Koncesionar lahko del koncesije odda v podizvajanje.

(2) Za namen tega zakona je podizvajalec gospodarski subjekt, ki je pravna ali fizična oseba in za koncesionarja, s katerim je koncedent sklenil koncesijsko pogodbo, lahko izvaja storitev ali gradnjo, ki je neposredno povezana s predmetom koncesijske pogodbe.

(3) Izvajanje dela koncesije s podizvajalcem ne vpliva na odgovornost koncesionarja za izvedbo koncesije, določeno v koncesijski pogodbi.

(4) Če bo ponudnik izvajal koncesijo s podizvajalci, mora v ponudbi navesti:

- vse podizvajalce in vsak del koncesije, ki ga namerava oddati v podizvajanje,
- kontaktne podatke in zakonite zastopnike predlaganih podizvajalcev.

(5) Koncesionar mora med izvajanjem koncesije koncedenta obvestiti o morebitnih spremembah informacij iz prejšnjega odstavka, in sicer najpozneje v petih dneh po spremembi. V primeru naknadne vključitve novih podizvajalcev mora koncesionar skupaj s predlogom poslati tudi podatke iz druge alineje prejšnjega odstavka.

(6) Koncedent mora zavrniti vsakega podizvajalca, če zanj obstajajo razlogi za izključitev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka 45. člena tega zakona, razen v primeru iz tretjega odstavka 45. člena tega zakona, ob tem lahko vsakega podizvajalca zavrne tudi, če zanj obstajajo razlogi za izključitev iz šestega odstavka 45. člena tega zakona.

(7) Koncedent lahko zavrne predlog za zamenjavo podizvajalca oziroma vključitev novega podizvajalca tudi, če bi to lahko vplivalo na nemoteno izvajanje ali dokončanje del in če novi podizvajalec ne izpolnjuje pogojev, ki jih je koncedent opredelil v koncesijski dokumentaciji. Koncedent mora koncesionarja o morebitni zavrnitvi novega podizvajalca obvestiti najpozneje v desetih dneh od prejema predloga.

(8) Koncesionar mora spoštovati odločitev koncedenta glede zavrnitve podizvajalca iz šestega in sedmega odstavka tega člena.

60. člen

(sprememba koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo)

(1) Koncesijska pogodba se lahko med njenim trajanjem spremeni, ne da bi koncedent izvedel nov postopek izbire koncesionarja, v katerem koli od naslednjih primerov:

- če so pogoji, obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij, ne glede na njihovo denarno vrednost, predvideni v koncesijski dokumentaciji in prvotni koncesijski pogodbi na jasn, natančen in nedvoumen način. Predvidene spremembe ali opcije ne smejo spremeniti splošne narave koncesije;
- za dodatne gradnje ali storitve, ki jih izvede prvotni koncesionar, če so potrebne, čeprav niso bile vključene v prvotno koncesijsko pogodbo, če zamenjava koncesionarja ni mogoča iz ekonomskih ali tehničnih razlogov, kot so zahteve glede zamenljivosti ali interoperabilnosti z obstoječo opremo, storitvami ali instalacijami, zagotovljenimi v okviru prvotne koncesijske pogodbe, ter bi koncedentu povzročila velike nevšečnosti ali precejšnje podvajanje stroškov. Vendar pri koncesijah, ki jih koncedent podeli za izvajanje dejavnosti, ki ni navedena v Prilogi II Direktive 2014/23/EU, povečanje vrednosti ne sme presegati 50 % vrednosti prvotne koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj. Te zaporedne spremembe niso namenjene izogibanju tega zakona;
- če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - a) sprememba je bila potrebna zaradi okoliščin, ki jih skrben koncedent ni mogel predvideti,
 - b) sprememba ne spreminja splošne narave koncesije,
 - c) pri koncesijah, ki jih koncedent podeli za izvajanje dejavnosti, ki ni na seznamu iz Priloge II Direktive 2014/23/EU in povečanje vrednosti ne presega 50 % vrednosti prvotne koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj. Te zaporedne spremembe niso namenjene izogibanju tega zakona;
- če koncesionarja, ki mu je koncedent prvotno podelil koncesijo, zamenja nov koncesionar na način, da drug gospodarski subjekt, ki izpolnjuje prvotno določene pogoje za ugotavljanje sposobnosti, v celoti ali delno nasledi prvotnega koncesionarja po prestrukturiranju podjetja, vključno s prevzemom, združitvijo, pripojitvijo ali insolventnostjo, če to ne vključuje drugih bistvenih sprememb pogodbe in ni namenjeno izogibanju tega zakona;
- če sprememba ne glede na njeno vrednost ni bistvena v skladu s četrtem odstavkom tega člena.

(2) Koncesijska pogodba se lahko spremeni, ne da bi bilo treba preverjati, ali so izpolnjeni pogoji iz prve do četrte alineje četrtega odstavka tega člena, in ne da bi bil potreben nov postopek izbire koncesionarja v skladu s tem zakonom, tudi, če je vrednost spremembe nižja od obeh naslednjih vrednosti:

- mejne vrednosti iz 9. člena tega zakona in
- 10 % vrednosti prvotne koncesije.

Ta sprememba ne sme spremeniti splošne narave koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, se vrednost oceni na podlagi kumulativne neto vrednosti zaporednih sprememb.

(3) Za izračun vrednosti iz prejšnjega odstavka ter druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena je posodobljena vrednost referenčna vrednost, če koncesijska pogodba vključuje indeksacijsko klavzulo. Če koncesijska pogodba ne vključuje indeksacijske klavzule, se posodobljena vrednost izračuna ob upoštevanju povprečne inflacije v Republiki Sloveniji.

(4) Sprememba koncesijske pogodbe med njeno veljavnostjo se šteje za bistveno spremembo v smislu pete alineje prvega odstavka tega člena, če se zaradi te spremembe koncesijska pogodba znatno razlikuje od prvotno sklenjene. Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se sprememba koncesijske pogodbe v vsakem primeru šteje za bistveno, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

- sprememba uvaja pogoje, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka izbire koncesionarja, omogočili udeležbo drugih gospodarskih subjektov kot tistih, ki jim je bila priznana sposobnost za sodelovanje v postopku izbire koncesionarja, ali sprejetje druge ponudbe kot tiste, ki je bila prvotno izbrana, ali bi k sodelovanju v postopku izbire koncesionarja pritegnili še druge gospodarske subjekte,
- sprememba spreminja ekonomsko ravnotežje koncesijske pogodbe v korist koncesionarja na način, ki ni bil predviden v prvotni koncesijski pogodbi,
- zaradi spremembe je znatno razširjen obseg koncesije ali
- koncesionarja, s katerim je koncedent prvotno sklenil koncesijsko pogodbo, zamenja nov koncesionar na način, ki ni skladen s četrto alinejo prvega odstavka tega člena.

61. člen
(odpoved koncesijske pogodbe)

Med veljavnostjo koncesijske pogodbe lahko koncedent, ne glede na zakon, ki ureja obligacijska razmerja, odpove to pogodbo, če:

- se je koncesija bistveno spremenila, kar terja nov postopek izbire koncesionarja,
- je za koncesionarja v času podelitve koncesije obstajal razlog za izključitev, zaradi katerega bi moral biti izključen iz postopka izbire koncesionarja,
- je Sodišče Evropske unije po postopku v skladu z 258. členom PDEU ugotovilo hujše kršitve obveznosti koncedenta, ki izhajajo iz PEU, PDEU in tega zakona, zato koncesija ne bi smela biti podeljena koncesionarju ali
- koncesionar ne spoštuje odločitve koncedenta iz šestega in sedmega odstavka 59. člena tega zakona.

62. člen
(spremljanje uporabe tega zakona)

(1) Ministrstvo, pristojno za koncesije, spremlja izvajanje tega zakona. Če ministrstvo, pristojno za koncesije, ugotovi ali prejme informacije, ki nakazujejo posebne kršitve, kot so goljufija, korupcija, nasprotje interesov ali druge nepravilnosti ali sistemske težave pri uporabi pravil, mora o tem obvestiti Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna, Računsko sodišče Republike Slovenije, Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence, Komisijo za preprečevanje korupcije ali drug pristojen organ.

(2) Ministrstvo, pristojno za koncesije, zagotavlja, da so brezplačno na voljo informacije in smernice za razlago in uporabo prava Evropske unije o podeljevanju koncesij ter uporabo predmetnega zakona, ki koncedentom in gospodarskim subjektom pomagajo pri pravilni uporabi teh pravil.

63. člen
(pošiljanje podatkov o sklenjenih koncesijskih pogodbah)

(1) Koncedent mora v osmih dneh po sklenitvi poslati kopijo koncesijske pogodbe ministrstvu, pristojnemu za koncesije po tem zakonu, ki na podlagi pridobljenih podatkov vodi evidenco o sklenjenih koncesijskih pogodbah po tem zakonu. Kopija koncesijske pogodbe vsebuje naslednje podatke:

- naziv in sedež pogodbenih strank,
- opis predmeta in vrednost koncesije,
- investicijsko vrednost projekta, kadar gre za koncesijo gradenj,
- datum sklenitve pogodbe in
- trajanje koncesijske pogodbe.

(2) Koncedent mora ministrstvu iz prejšnjega odstavka poslati podatke o kateri koli spremembi v zvezi s koncesijsko pogodbo po tem zakonu. Podatke o spremembi mora koncedent poslati v osmih dneh od uveljavitve spremembe.

(3) V primeru sklenitve koncesijske pogodbe po tem zakonu s povezanim podjetjem ali skupnim podjetjem koncedent Evropski komisiji na njeno zahtevo pošlje naslednje podatke:

- a) imena povezanih podjetij ali skupnih podjetij,
- b) vrsto in vrednost koncesij,

c) dokazila o tem, da razmerje med podjetjem ali skupnim podjetjem, ki so mu koncesije podeljene, in koncedentom izpolnjuje zahteve iz 12. člena tega zakona.

6. PREKRŠKOVNE DOLOČBE

64. člen

(prekrškovni organ in odstop dokumentacije)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona kot prekrškovni organ izvaja Državna revizijska komisija.

(2) Kadar Državna revizijska komisija v skladu s tem zakonom ugotavlja pogoje za začetek postopka o prekršku zoper koncedenta, ponudnika, kandidata ali podizvajalca in njihove odgovorne osebe ali zbira dodatne dokumente in dokaze o morebitnem prekršku koncedenta, ponudnika, kandidata ali podizvajalca in njegovih odgovornih oseb, ji morajo koncedent, ponudnik, kandidat, podizvajalec in njihove odgovorne osebe najpozneje v treh delovnih dneh po prejemu njenega pisnega poziva odstopiti vse dokumente in dokaze, za odstop katerih jih je pozvala.

65. člen

(prekrškovne določbe za koncedenta)

(1) Koncedent, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali koncedent, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globbo od 25.000 do 100.000 eurov, če:

- izbere način določitve vrednosti koncesije na način, da bi se zaradi nižje ocene vrednosti izognil uporabe tega zakona (26. člen);
- sklene koncesijsko pogodbo brez izvedbe postopka izbire koncesionarja, razen v primerih, v katerih ta zakon to dopušča;
- ne pošlje v objavo obvestil iz 35., 37., 38., 39. in 40. člena tega zakona, čeprav ga k temu zavezuje ta zakon;
- sklene koncesijsko pogodbo s ponudnikom, za katerega obstajajo razlogi za izključitev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka 45. člena tega zakona;
- iz razlogov na njegovi strani ne sklene pogodbe z izbranim ponudnikom v roku iz pete alineje drugega odstavka 52. člena tega zakona;
- ne upošteva obdobja mirovanja, čeprav ga k temu zavezuje ta zakon (53. člen);
- med izvajanjem koncesije spremeni koncesijsko pogodbo v nasprotju s tem zakonom (60. člen).

(2) Koncedent, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki presegajo 8.800.000 eurov, ali koncedent, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globbo od 10.000 do 50.000 eurov, če:

- ne upošteva rokov za objavo in prejem ponudb, opredeljenih v tem zakonu (37., 40. in 44. člen);
- opredeli določbe koncesijske pogodbe tako, da v bistvenih elementih odstopajo od določb iz koncesijske dokumentacije (56. člen);
- ne zagotovi dostopnosti koncesijske dokumentacije v elektronski obliki (41. člen);
- ne pošlje kopije koncesijske pogodbe ministrstvu, pristojnemu za koncesije (prvi odstavek 63. člena), ali ne pošlje podatkov o kateri koli spremembi v zvezi s koncesijsko pogodbo (drugi odstavek 63. člena);
- ne odstopi dokumentov ali dokazov prekrškovnemu organu skladno z njegovim pozivom (drugi odstavek 64. člena).

(3) Koncedent, ki v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja izkazuje prihodke, ki ne presegajo 8.800.000 eurov, ali koncedent, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje z globbo od 12.500 do 50.000 eurov, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, in z globbo od 5.000 do 25.000 eurov, če stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(4) Odgovorna oseba koncedenta se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 500 do 2.000 evrov in za prekršek iz drugega odstavka tega člena z globo od 100 do 1.000 evrov.

66. člen

(prekrškovne določbe za ponudnika, kandidata in podizvajalca)

(1) Pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globo od 25.000 do 100.000 evrov, če kot ponudnik ali kandidat:

- koncedentu v roku ne pošlje podatkov iz petega odstavka 27. člena tega zakona;
- ne spoštuje odločitve koncedenta glede zavrnitve podizvajalca (osmi odstavek 59. člena),
- ne sklene koncesijske pogodbe v roku, določenem v odločitvi o izbiri koncesionarja, čeprav za to niso podani objektivni razlogi. Šteje se, da so objektivni razlogi tisti, na katere ponudnik ni mogel vplivati, jih pričakovati, preprečiti, odpraviti in se jim izogniti (drugi odstavek 56. člena);
- v ponudbi ali prijavi predloži neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo;
- ne odstopi dokumentov ali dokazov Državni revizijski komisiji skladno z njenim pozivom (drugi odstavek 64. člena).

(2) Pravna oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje za prekršek z globo od 25.000 do 100.000 evrov, če kot podizvajalec:

- v ponudbi predloži neresnično izjavo ali ponarejeno ali spremenjeno listino kot pravo;
- ne odstopi dokumentov ali dokazov Državni revizijski komisiji skladno z njenim pozivom (drugi odstavek 64. člena).

(3) Pravna oseba, ki v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, ni srednja ali velika gospodarska družba, se kaznuje z globo od 12.500 do 50.000 evrov, če kot ponudnik ali kandidat stori prekršek iz prvega odstavka tega člena oziroma če kot podizvajalec stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(4) Samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, se kaznuje z globo od 7.500 do 30.000 evrov, če kot ponudnik ali kandidat stori prekršek iz prvega odstavka tega člena oziroma če kot podizvajalec stori prekršek iz drugega odstavka tega člena.

(5) Odgovorno osebo pravne osebe iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, iz prejšnjega odstavka se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 500 do 2.000 evrov.

7. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

67. člen

(pristojno ministrstvo)

Do ustrezne ureditve v zakonu, ki ureja državno upravo, izvaja naloge iz 62. in 63. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za finance.

68. člen

(končanje postopkov)

Postopki za podelitev koncesij, pri katerih je bil na dan uveljavitve tega zakona že objavljen javni razpis, se nadaljujejo po predpisih, na podlagi katerih je bil javni razpis objavljen.

69. člen

(uskladitev obvestil za objavo)

Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, d. o. o., mora v sodelovanju s pristojnim ministrstvom uskladiti vsebino obvestil iz prvega odstavka 32. člena tega zakona ter na portalu javnih naročil zagotoviti objavo teh obvestil v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona.

70. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Ta člen določa, kaj je predmet urejanja tega zakona in katera direktiva se z njim prenaša v naš pravni red. Zakon o nekaterih koncesijskih pogodbah je sistemski zakon, ki ureja postopkovna pravila za sklepanje tistih koncesijskih pogodb, ki ustrezajo opredelitvi koncesij za gradnje in koncesij za storitve, kot so opredeljene v Direktivi 2014/23/EU. Zakon ureja tudi vsebino koncesijske pogodbe, možnosti njenih sprememb in odpoved.

K 2. členu

Določbe tega člena pojasnjujejo pomen pojmov, uporabljenih v tem zakonu.

Posledica težav pri razlagi pojmov koncesija in javno naročilo je nenehna pravna negotovost med zainteresiranimi stranmi. Zato je treba jasneje opredeliti koncesijo, zlasti v povezavi s pojmom operativnega tveganja. Glavna značilnost koncesije, torej pravica do koriščenja gradnje ali pravica opravljanja ali upravljanja storitev, vedno pomeni prenos gospodarskega operativnega tveganja na koncesionarja, kar lahko pomeni tudi, da naložbe in stroški, ki nastanejo pri izvajanju gradenj ali storitev, pod običajnimi pogoji delovanja ne bodo v celoti povrnjeni, čeprav del tveganja še vedno nosi koncedent. Uporaba posebnih pravil, ki urejajo podeljevanje koncesij, ne bi bila upravičena, če bi se gospodarski subjekt s tem razbremenil morebitnih izgub tako, da bi se mu jamčili minimalni prihodki, ki bi bili enaki ali višji od naložb in stroškov, ki so mu nastali pri izvajanju pogodbe. Hkrati je treba pojasniti, da bi bilo treba nekatere storitve, ki jih izključno poplača koncedent, uvrstiti med koncesije, če je povrnitev naložb in stroškov, ki so gospodarskemu subjektu nastali pri izvedbi gradnje ali opravljanju storitve, odvisna od dejanskega povpraševanja po storitvah ali sredstvih oziroma od njihove dobave.

Jasno je poudarjena razlika med posebno in izključno pravico, saj je prva podeljena več gospodarskim subjektom, druga pa le enemu, posledica podelitve obeh pa je omejevanje možnosti drugih subjektov za opravljanje dejavnosti, za katero je bila pravica podeljena.

Zaradi različnih oblik uporabe pojma koncesije je treba pojasniti, kaj sta koncesija za gradnje in koncesija za storitve.

K 3., 4., 5., 6., 7. in 8. členu

Z enotno uporabo načel iz Pogodbe o delovanju Evropske unije v vseh državah članicah EU se odpravlja izkrivljanje notranjega trga, spodbuja se učinkovitost javne porabe ter olajšujeta se enakopraven dostop in sodelovanje malih in srednjih podjetij pri sklepanju koncesijskih pogodb tako na lokalni ravni kot na ravni Unije. V postopkih izbire koncesionarja je treba slediti še načelom, ki iz teh načel izhajajo, kot so načelo enakopravne obravnave, načelo nediskriminacije, načelo sorazmernosti in načelo transparentnosti.

Iz načela samostojnega upravljanja izhaja pravica države oziroma njenih organov, da se odločijo, kateri način upravljanja je najustreznejši glede izvajanja gradenj in opravljanja storitev, pri čemer lahko izvajajo gradnje ali zagotavljajo storitev javnosti neposredno ali jih prenesejo na tretje osebe, to je na gospodarske subjekte. Iz tega načela izhaja tudi pravica države, da v skladu z načeli enake obravnave, nediskriminacije, transparentnosti in prostega pretoka oseb, določenimi v PDEU, sama odloči, ali bo opravljanje storitev organizirano kot opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, kot opravljanje negospodarskih storitev splošnega pomena ali kot kombinacija obeh.

Načelo učinkovitosti in gospodarnosti vse akterje zavezuje k učinkovitemu in gospodarnemu ravnanju. V tem okviru organom oblasti posebej nalaga, da pri izbiri načina izvajanja nalog v javnem interesu izberejo tisti način, ki ob enakih rezultatih zahteva najnižja finančna sredstva, pri oceni katerih se ne upošteva le strogo ekonomski, temveč tudi drugi ekonomski, okoljski in socialni učinki, kot je na primer vpliv izbire načina izvajanja nalog iz pristojnosti organa oblasti na zaposlovanje lokalnega prebivalstva.

Zaradi ustrezne vključitve okoljskih in socialnih zahtev ter zahtev s področja dela v postopke izbire koncesionarja je pomembno, da gospodarski subjekti izpolnjujejo obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, ki veljajo na kraju izvajanja gradenj ali opravljanja storitev in ki izhajajo iz zakonov, uredb, odredb in sklepov, sprejetih na nacionalni ravni in na ravni Evropske unije, ter iz kolektivnih pogodb, če so takšna pravila in njihova uporaba skladni s pravom Evropske unije. Pri izvajanju koncesijskih pogodb je treba upoštevati tudi obveznosti, ki izvirajo iz mednarodnih sporazumov, ki so jih ratificirale vse države članice EU, pri čemer to ne sme preprečiti uporabe za delavce ugodnejših pogojev zaposlitve.

K 9. členu

Člen določa mejno vrednost za uporabo tega zakona, ta ob sprejetju znaša 5.548.000 EUR brez DDV. Koncedenti morajo sklepati pogodbe skladno s tem zakonom, če je ocenjena vrednost koncesije enaka ali višja od mejne vrednosti.

Evropska komisija je bila z Direktivo 2014/23/EU pooblaščenca, da vsaki dve leti v Uradnem listu Evropske unije objavi revidirano mejno vrednost in njene protivrednosti v nacionalnih valutah, in sicer v začetku novembra po njihovi reviziji.

K 10. členu

Ta zakon opredeljuje koncesije drugače, kot je to urejeno v veljavnem slovenskem pravnem redu, zato je uporaba tega zakona omejena na področja, kot jih določa direktiva, ki se s tem zakonom prenaša v slovenski pravni red. Tako zakon ureja pogodbe med koncedentom in koncesionarjem, katerih vrednost presega mejno vrednost po tem zakonu. Zakon se uporablja za postopek izbire koncesionarja za izbirne gospodarske službe kot primeroma, urejanje in upravljanje parkirišč, javne razsvetljave, pogrebne in pokopališke dejavnosti (razen 24-urne dežurne službe) ter koncesije gradenj nad mejno vrednostjo.

Glede na veljavno ureditev koncesij v slovenskem pravnem redu, ki je drugačna od ureditve iz Direktive 2014/23/EU, ostajajo zakoni, ki urejajo koncesije, po vsebini veljavni, za izbiro koncesionarja pa se določbe področnega zakona uporabijo le, če niso v nasprotju s tem zakonom, sicer pa mora koncedent koncesionarja izbrati skladno z določbami tega zakona.

Zakon se na primer ne uporablja v primeru podelitve koncesije za izvajanje javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe. V tem primeru mora biti obvezno sprejet koncesijski akt v obliki uredbe vlade ali odloka občine, koncesija je podeljena na podlagi upravne odločbe, pravno varstvo pa se zagotavlja z upravnim sporom.

K 11., 12. in 13. členu

Glede na to, da gre za zakon s splošno veljavo, je treba izrecno izvzeti področja, na katerih se ta zakon ne uporablja.

Že iz Direktive 2014/23/EU izhaja, da je pravica države oziroma organov oblasti, da se odločijo o načinu izvajanja nalog iz svoje pristojnosti. Tako lahko država za izvajanje teh nalog na primer

ustanovi javni zavod, javni gospodarski zavod, javni sklad, javno agencijo ali drugo osebo javnega prava, ki ni gospodarska družba (npr. Nacionalni laboratorij za okolje in hrano, Nacionalni veterinarski inštitut, Kmetijski inštitut Slovenije), zato podelitev koncesije po postopku iz tega zakona v teh primerih ni potrebna. Ta zakon se ne uporablja niti za negospodarske storitve splošnega pomena (npr. policija, pravosodje, zakonsko določeni izobraževalni sistemi in znanost in zakonsko določeni sistemi socialne varnosti, najmanjši obseg zdravstvenega varstva živali, ki se financira iz proračunskih sredstev, za katere ne veljajo posebna zakonodaja EU ali pravila notranjega trga in pravila o konkurenci (vir: https://ec.europa.eu/info/topics/single-market/services-general-interest_sl) ter za izvajanje predpisanih ukrepov Republike Slovenije, če so kot take opredeljene v zakonu. Zakon se ne uporablja niti za koncesije, za katere področni zakon za podelitev koncesije določa obvezno izdajo upravne odločbe in za postopke za podeljevanje koncesij, ki so podeljene v skladu z mednarodnimi sporazumi, pravili mednarodnih organizacij in drugimi obveznostmi iz mednarodnega prava. Zakon se ne uporablja niti v primerih, v katerih bi bil zaradi uporabe teh pravil ogrožen bistven varnostni interes države.

Le financiranje dejavnosti, zlasti z nepovratnimi sredstvi, ki je pogosto povezano z obveznostjo vračila prejetih zneskov, če se ne porabijo za predvidene namene, ne spada v področje uporabe tega zakona. Poleg tega ureditve, v katerih se vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo določene pogoje, brez kakršne koli selektivnosti dovoli opravljanje neke naloge, niso uvrščene med koncesije. Takšni sistemi običajno temeljijo na odločitvi organa, v kateri so določeni pregledni in nediskriminatorni pogoji, pod katerimi imajo gospodarski subjekti stalen dostop do opravljanja določenih storitev (npr. socialne storitve, veterinarske storitve, ki niso v mreži javne veterinarske službe), tako da lahko potrošniki izbirajo med temi gospodarskimi subjekti.

Zakon se ne uporablja niti za primere, kadar se koncesije podeljujejo za izvajanje javne službe oziroma druge dejavnosti, za katere področni zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje izdajo upravne odločbe. Zakon o gospodarskih javnih službah v 37. členu določa, da koncedent o izbiri koncesionarja odloči z upravno odločbo, in enako zahtevo vključuje tudi področna zakonodaja (Zakon o visokem šolstvu, Zakon o živinoreji, Zakon o varstvu okolja idr.). V teh primerih se skladno z zakonom, ki ureja upravni postopek, odloča o pravicah, zato o pravnih sredstvih odloča upravno sodišče, in ne Državna revizijska komisija.

Med koncesije ne spadajo niti akti organa, na primer dovoljenja in licence, pri katerih država določi pogoje za izvajanje gospodarske dejavnosti, tudi pogoj izvedbe določenih del, ter se običajno dodelijo na zahtevo gospodarskega subjekta, in ne na pobudo koncedenta, pri tem pa ima gospodarski subjekt možnost, da odstopi od izvedbe gradnje ali opravljanja storitev (npr. koncesija za prirejanje posebnih iger na srečo, koncesija za posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, koncesija za izvajanje storitev za trg dela, vodne pravice in koncesije za rabo vode po 136. členu in smiselni uporabi 138. člena Zakona o vodah). V nasprotju z navedenimi akti so v koncesijskih pogodbah določene vzajemno zavezujoče obveznosti, pri katerih je treba gradnje ali storitve izvajati v skladu s posebnimi pravno izvršljivimi zahtevami, ki jih določi koncedent. Poleg tega med koncesije v smislu tega zakona niso uvrščeni sporazumi o pravici gospodarskega subjekta do uporabe nekaterih javnih domen ali virov na podlagi zasebnega ali javnega prava, na primer zemljišč ali katere koli lastnine (npr. v sektorju pristanišč ali letališč), pri katerih država ali samoupravna lokalna skupnost določi samo splošne pogoje za njihovo uporabo, ne naroči pa konkretnih gradenj ali storitev (to so običajno zakupne pogodbe).

Med koncesije po tem zakonu ne spadajo niti sporazumi, ki podeljujejo služnostne pravice prehoda v zvezi z uporabo javnih nepremičnin zaradi zagotavljanja ali upravljanja fiksnih linij ali omrežij za opravljanje javne storitve, če iz teh sporazumov ne izhaja obveznost dobave in če ne določajo, da koncedent pridobi storitev zase ali za končne uporabnike. Med koncesijske pogodbe po tem zakonu se ne štejejo pogodbe za pridobivanje in razpolaganje z vodnimi in priobalnimi zemljišči v upravljanju države ter obremenjevanje vodnih in priobalnih zemljišč v upravljanju države s stvarnimi pravicami. Pogodbe, ki ne zajemajo plačil izvajalcu, ki je plačan na podlagi reguliranih tarif, izračunanih tako, da krijejo vse stroške in naložbe izvajalca pri opravljanju storitve, niso zajete s tem zakonom.

Izjema so tudi storitve na področju arbitraže in spravnih postopkov ter druge oblike alternativnega reševanja sporov, ki jih običajno opravljajo organi ali posamezniki, imenovani in izbrani na način, ki ga ni mogoče urediti s pravili o podeljevanju koncesij. Izvajalce nekaterih pravnih storitev določi sodišče zadevne države članice, nekatere tovrstne storitve vključujejo zastopanje strank v sodnih postopkih po odvetnikih, nekatere morajo opravljati notarji ali pa so takšne storitve povezane z izvajanjem javne oblasti.

Glede finančnih instrumentov je treba ob upoštevanju vzpostavitve evropskega instrumenta za finančno stabilnost in evropskega mehanizma za stabilnost določiti, da so posli, izvedeni v okviru navedenega instrumenta in mehanizma, izključeni s področja uporabe tega zakona. S področja uporabe tega zakona so izključena tudi posojila, ne glede na to, ali so povezana z izdajo vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov ali z drugimi posli v zvezi z njimi.

Mnogi koncedenti so organizirani kot gospodarska skupina, ki lahko združuje več posameznih podjetij, pogosto imajo posamezna podjetja točno določeno vlogo v okviru gospodarske skupine. Zato so koncesije, ki se podeljujejo povezanemu podjetju, katerega glavna dejavnost je zagotavljanje teh storitev ali gradenj skupini, katere del je, in ne njihovo ponujanje na trgu, izjema pri uporabi pravil podeljevanja koncesij. Izjema so tudi koncesije storitev in gradenj, ki jih koncedent podeli skupnemu podjetju, katerega del je in ki ga je ustanovilo več koncedentov za opravljanje določene dejavnosti na področju dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU. Vendar ta izključitev ne sme povzročiti izkrivljanja konkurence v korist podjetij ali skupnih podjetij, ki so povezana s koncedentom, zato je zagotovljen ustrezen sklop pravil, zlasti z zgornjo mejo, v okviru katere lahko podjetja ustvarijo del svojega prometa na trgu in nad katero bi izgubila možnost, da se jim koncesije podelijo brez javnih razpisov, ter za sestavo skupnih podjetij in trdnost povezav med temi skupnimi podjetji in koncedenti, ki jih sestavljajo.

Za pogodbe med subjekti v javnem sektorju se v nekaterih primerih ne uporabljajo pravila o podeljevanju koncesij. Dejstvo, da sta obe pogodbeni stranki tudi javna organa, samo po sebi ne izključuje uporabe pravil o podeljevanju koncesij. Vendar uporaba pravil o podeljevanju koncesij ne bi smela posegati v svobodo javnih organov, da izvajajo naloge na področju javnih storitev, za katere so pristojni, z uporabo lastnih virov, kar zajema tudi možnost sodelovanja z drugimi javnimi organi. Pri tem nobeno izvzeto javno-javno sodelovanje ne sme izkrivljati konkurence glede na zasebne gospodarske subjekte, tako da zasebnemu izvajalcu storitev zagotavlja prednost pred njegovimi konkurenti.

Za koncesije, ki se podelijo odvisnim pravnim osebam, se pravila glede postopka podelitve iz tega zakona ne uporabljajo, če koncedent obvladuje zadevno pravno osebo podobno kot svoje službe, če odvisna pravna oseba več kot 80 odstotkov svojih dejavnosti opravlja za izvajanje nalog, ki ji jih je poveril koncedent, ki jo obvladuje, ali druge pravne osebe, ki jih ta koncedent obvladuje, ne glede na to, kdo je upravičenec izvajanja koncesije. Izvzetje ne velja za primere, v katerih je zasebni gospodarski subjekt neposredno udeležen v kapitalu odvisne pravne osebe, saj bi imel zasebni gospodarski subjekt v takih okoliščinah z udeležbo kapitala v odvisni pravni osebi s podelitvijo koncesije brez konkurenčnega postopka neupravičeno prednost pred konkurenti.

Koncedenti imajo v skladu s tem zakonom možnost, da se odločijo, da bodo s sodelovanjem skupaj izvajali svoje javne storitve, ne da bi morali uporabljati katero koli določeno pravno obliko. Takšno sodelovanje lahko zajema vse vrste dejavnosti v zvezi z izvajanjem storitev in odgovornosti, ki so bile dodeljene sodelujočim organom ali so jih ti prevzeli, na primer obvezne ali prostovoljne naloge lokalnih organov ali storitve, ki jih nekaterim organom nalaga javno pravo. Ni treba, da so storitve, ki jih izvajajo razni sodelujoči organi, nujno enake, lahko se dopolnjujejo. Ta zakon se zato ne uporablja za pogodbe o skupnem opravljanju javnih storitev, če so sklenjene izključno med koncedenti, če se pri tem sodelovanju upoštevajo le vidiki javnega interesa in če noben zasebni izvajalec storitev nima prednosti

pred svojimi konkurenti. Da bi izpolnili te pogoje, mora sodelovanje temeljiti na konceptu sodelovanja. Tako sodelovanje ne pomeni, da morajo vsi sodelujoči organi izvajati glavne pogodbene obveznosti, če se zavežejo, da bodo prispevali k skupnemu izvajanju javne storitve. Poleg tega je treba pri sodelovanju, vključno z vsakršnimi finančnimi transferji med sodelujočimi koncedenti, upoštevati le vidik javnega interesa.

Pojasniti je treba tudi razmerje med določbami o sodelovanju med javnimi organi in o podeljevanju koncesij povezanim podjetjem ali v okviru skupnih podjetij, ki pod nekaterimi pogoji spadajo med izjeme. Podjetja bi se morala šteti za povezana podjetja, če med koncedentom in tem podjetjem obstaja neposreden ali posreden prevladujoč vpliv ali ima nad njima prevladujoč vpliv drugo podjetje, v tej zvezi udeležba zasebnega kapitala kot taka ne bi smela biti pomembna. Preverjanje, ali je posamezno podjetje povezano z nekim koncedentom, bi moralo biti mogoče izvesti čim bolj preprosto. Ker je treba morebitni obstoj takšnega neposrednega ali posrednega prevladujočega vpliva preveriti že zaradi odločanja o tem, ali je treba letne računovodske izkaze teh podjetij in koncedentov konsolidirati, bi bilo treba podjetja v primeru konsolidacije njihovih letnih računovodskih izkazov tako šteti za povezana podjetja. Vendar se pravila o konsolidiranih računovodskih izkazih v nekaterih primerih ne uporabljajo, na primer zaradi velikosti vključenih podjetij ali neizpolnjevanja nekaterih pogojev v zvezi z njihovo pravno obliko. V takšnih primerih je treba obstoj neposrednega ali posrednega prevladujočega vpliva preveriti ob upoštevanju lastništva, finančne udeležbe ali predpisov, ki urejajo delovanje teh podjetij.

K 14. členu

Člen izrecno določa, da se v skladu z Direktivo 2014/23/EU ta zakon uporablja za postopke za podelitev koncesije za raziskovalne in razvojne storitve, ki so določene s kodami CPV 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 in 73430000-5, pri čemer morata biti kumulativno izpolnjena pogoja, da ima koristi od njih izključno koncedent za uporabo pri izvajanju lastne dejavnosti in da je ta za to opravljeno storitev edini plačnik.

K 15. členu

Nekatere storitve (socialne, zdravstvene, izobraževalne) se opravljajo v posebnih okvirih posamezne države, ki se med državami članicami zaradi različne kulturne tradicije zelo razlikujejo. Zaradi pomembnosti kulturnega okvira in občutljivosti teh storitev je državi zagotovljena prosta presoja, da organizira izbor ponudnikov teh storitev tako, kot je po njenem mnenju najustreznejše. To pomeni, da lahko pri izboru ponudnikov uporabi posebna merila za kakovost, kot so merila iz prostovoljnega evropskega okvira kakovosti za socialne storitve, ki ga je pripravil Odbor Evropske unije za socialno zaščito, lahko pa država te storitve še naprej opravlja sama ali njihovo opravljanje organizira tako, da ne sklene koncesijskih pogodb (na primer samo s financiranjem takih storitev ali podelitvijo licenc oziroma dovoljenj vsem gospodarskim subjektom, ki izpolnjujejo pogoje, ki jih predhodno določi, brez omejitev ali kvot, če tak sistem zagotavlja ustrezno upoštevanje načel transparentnosti in nediskriminacije).

Za koncesije za storitve iz Priloge IV Direktive 2014/23/EU je torej primerna posebna ureditev. Obveznost izvedbe pripravljalnih dejanj je pomembna zaradi utemeljitve ustreznosti izvajanja teh storitev s podelitvijo koncesije. Pripravljalna dejanja so torej v teh primerih namenjena temu, da se pripravita celovita analiza in študija potreb po teh storitvah in se ugotovi najustreznejši način izvajanja teh storitev. Z obvezno objavo predhodnega informativnega obvestila in obvestila o podelitvi koncesije se zagotavlja obveščenost morebitnih ponudnikov o poslovnih priložnostih ter vseh zainteresiranih oseb o številu in vrsti podeljenih koncesij. Z uporabo določb o pravnem varstvu pa se tudi v tem postopku podelitve koncesije zagotavlja ustrezna zaščita ponudnikov.

K 16. členu

Člen se nanaša na 24. člen Direktive 2014/23/EU, ki določa, da lahko države članice pridržijo pravico do sodelovanja v postopkih podeljevanja koncesij za invalidska podjetja in gospodarske subjekte, katerih glavni cilj je družbeno in poklicno vključevanje invalidnih ali prikrajšanih oseb, ali določijo, da se take koncesije izvedejo v okviru programov zaščitenega zaposlovanja, če je vsaj 30 odstotkov zaposlenih v teh podjetjih, gospodarskih subjektih ali programih invalidnih ali prikrajšanih delavcev.

Z navedeno določbo se na področje podeljevanja koncesij vnašajo tako imenovane socialne komponente. Zagotavlja se dostopnost do koncesij tudi z vidika vključevanja tistih kategorij gospodarskih subjektov, ki jih je treba zaradi njihove specifične obravnave pod drugačnimi pogoji. Tako sta na primer zaposlitev in poklic ključna elementa pri zagotavljanju enakih možnosti za vsakogar in prispevata k vključevanju v družbo. V tem smislu gospodarski subjeki, ki zaposlujejo invalidne osebe, učinkovito prispevajo k vključevanju ali ponovnemu vključevanju invalidov na trg dela. Vendar se lahko izkaže, da se jim pod običajnimi konkurenčnimi pogoji koncesija ne more podeliti. Zato je primerno določiti, da lahko koncedenti pravico do sodelovanja v postopkih podeljevanja koncesij prepustijo takim podjetjem.

K 17., 18., 19. in 20. členu

V teh členih so določena pravila glede podelitve mešanih koncesij oziroma sklepanja mešanih pogodb.

V primeru mešanih koncesij je treba pravila za podelitev določiti glede na glavni predmet, če so sestavni deli objektivno neločljivi. Ločljivost ali neločljivost različnih delov se določa za vsak primer posebej, pri čemer ne zadošča namen koncedenta, da se različni vidiki koncesije obravnavajo kot neločljivi, temveč je treba ta namen podpreti z objektivnimi dokazi. Taka upravičena potreba bi lahko bila v primeru gradnje samo ene stavbe, del katere bi neposredno uporabljal koncedent, drugi del pa bi se upravljal s koncesijo, npr. za zagotavljanje javnih parkirnih mest. Potreba po podelitvi mešane koncesije se lahko pojavi zaradi tehničnih ali gospodarskih razlogov.

Pri mešanih koncesijah, ki jih je mogoče ločiti, ima koncedent seveda vedno možnost, da za posamezne dele podeli ločene koncesije. V tem primeru morajo biti določbe, ki bi se uporabljale za vsak posamezni del, določene izključno na podlagi značilnosti določene koncesije.

Določena je uporaba pravil, kadar mešane pogodbe, ki vključujejo obrambne in varnostne vidike, v primerih, v katerih pogodbe zajemajo dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU in druge dejavnosti oziroma dejavnosti iz Priloge II Direktive 2014/23/EU ter dejavnosti, ki vključujejo obrambne in varnostne vidike.

K 21. členu

Člen določa vse pravne subjekte, ki morajo pri sklepanju koncesijskih pogodb ravnati po tem zakonu. Ti so poleg tistih, ki sestavljajo javni sektor, tudi druge pravne osebe, med katere spadajo tudi pravne osebe zasebnega prava, ki so ustanovljene za zadovoljevanje potreb splošnega interesa, in ne zaradi opravljanja pridobitne dejavnosti v pogojih proste konkurence ter jih v pretežnem delu, kar pomeni več kot 50 odstotkov, financirajo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava ali so pod upravljavskim nadzorom teh organov ali oseb ali imajo upravni, vodstveni ali nadzorni organ, v katerega več kot polovico članov imenujejo državni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava. Zavezanci za uporabo tega zakona so tudi subjeki, ki jim je bila podeljena posebna ali izključna pravica po postopku, ki ni omogočal ustrezne ravni obveščanja javnosti, ali njihova podelitev ni temeljila na objektivnih merilih. To pomeni, da jim je bila posebna ali izključna pravica podeljena neposredno, nepregledno ali nekonkurenčno.

Iz navedenega je razvidno, da so koncedenti po tem zakonu tudi vse tiste pravne osebe, katerih dejavnost je lahko izdelava ali izvajanje nekega predmeta ali dejavnosti ali trženje nečesa, vendar pod

pogojem, da so bile ustanovljene zato, da se z njihovo dejavnostjo zagotovi ali zagotavlja zadovoljevanje splošnega interesa. Kot je razvidno iz navedenega, zakon med koncedente vključuje vse tiste pravne osebe, ki imajo zaradi svoje narave javnosti neposredno, zaradi svoje upravne funkcije pa posredno, na primer zaradi neposrednega ali posrednega možnega dostopa do javnih sredstev, drugačen položaj kot subjekti na trgu. Oseba, ki deluje v običajnih tržnih razmerah ali v pogojih proste konkurence, si prizadeva za dobiček in nosi izgube, ki izhajajo iz opravljanja dejavnosti, se ne bi smela šteti za osebo javnega prava, saj se lahko šteje, da so potrebe splošnega interesa, za katerih izpolnjevanje je bila ustanovljena ali odgovorna, industrijske ali poslovne narave.

Člen določa tudi, da mora oseba javnega prava ali javno podjetje pred začetkom postopka podelitve koncesije pridobiti ustrezno soglasje, prva od ustanovitelja, druga pa od nadzornega sveta. Namen te določbe je, da se pred začetkom postopka podelitve koncesije preveri vpliv nameravane podelitve koncesije na dolg in primanjkljaj sektorja država.

K 22. členu

Gospodarski subjekt je skupen izraz za osebe, fizične in pravne, ki so morebitni ponudniki za izvajanje koncesij gradenj ali storitev. Pojem gospodarski subjekt je treba razlagati dovolj široko, da zajame katero koli osebo, ki na trgu ali v postopku podelitve koncesije ponuja izvedbo gradenj ali opravljanje storitev, ne glede na to, v kateri pravni obliki se ta oseba odloči delovati. Pojem gospodarski subjekt tako zajema vse gospodarske družbe, podružnice, hčerinske družbe, partnerstva, zadruga, univerze in druge oblike subjektov.

Koncedent pogojev za sodelovanje ponudnikov v postopkih izbire koncesionarja ne sme povezovati z zahtevo, da je ponudnik lahko le pravna ali le fizična oseba. Lahko pa v okviru pogojev za sodelovanje zahteva, da ponudniki navedejo, s katerimi kadri, ki so strokovno usposobljeni, bodo izvajali koncesijo oziroma katere osebe bodo odgovorne za izvajanje koncesije. Če nastopajo povezani ponudniki, koncedent za kandidiranje v postopku od teh ponudnikov ne sme zahtevati kakršnega koli formalnopravnega povezovanja. Zadošča torej, da taki ponudniki navedejo, da se bodo povezali v primeru podelitve koncesije. Tudi od izbrane skupine ponudnikov lahko koncedent zahteva, da se povežejo v pravnoformalno obliko, le, če je to nujno povezano z izvajanjem koncesije.

Koncedentom mora biti omogočeno tudi, da izrecno določijo, kako naj bi skupine gospodarskih subjektov izpolnile zahteve v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ali pogoje glede tehnične in strokovne sposobnosti, ki jih morajo izpolniti gospodarski subjekti, ki sodelujejo samostojno. Da bi koncesije izvajale skupine gospodarskih subjektov, bo morda treba določiti pogoje, ki jih posameznim udeležencem ni treba izpolnjevati. Takšni pogoji, ki bi jih morali upravičevati objektivni razlogi in bi morali biti sorazmerni, bi lahko na primer zajemali zahtevo po imenovanju skupnega predstavnika ali vodilnega partnerja za namene postopka izbire koncesionarja ali zahtevo po informacijah o njihovi sestavi.

K 23. členu

Koncesije z zelo dolgim obdobjem trajanja lahko povzročijo zapiranje trga in posledično ovirajo prosti pretok storitev in svobodo ustanavljanja, zato je treba za preprečevanje zapiranja trga in omejevanja konkurence omejiti trajanje koncesije.

Zakona tako določa, da je pri koncesijah z obdobjem trajanja, daljšim od pet let, obdobje trajanja omejeno na obdobje, v katerem lahko koncesionar upravičeno pričakuje, da se mu bo pod običajnimi pogoji delovanja povrnila naložba, opravljena za izvajanje gradenj in storitev, in bo vloženi kapital prinesel primeren dobiček, pri čemer se upošteva operativno tveganje, povezano z doseganjem opredeljenih pogodbenih ciljev, h katerim se zaveže koncesionar. V vrednosti naložbe se upoštevajo začetne in poznejše naložbe, za katere se šteje, da so potrebne za izvajanje koncesije, zlasti stroški

za infrastrukturo, avtorske pravice, patenti, oprema, logistika, zaposlovanje in usposabljanje osebja ter začetni stroški.

Najdaljše obdobje trajanja koncesije bi moralo biti navedeno v koncesijski dokumentaciji, razen če je trajanje eno od meril za podelitev koncesije. Koncedent lahko koncesijo podeli za obdobje, ki je krajše od obdobja, potrebnega za povrnitev naložb, če zaradi s tem povezanega nadomestila ni odpravljeno operativno tveganje.

K 24. členu

Da se postopek podelitve koncesije lahko začne, so potrebne nekatere predhodne aktivnosti koncedenta, izvedba t. i. pripravljalnih dejanj, med katera spadata zlasti izdelava študije upravičenosti podelitve koncesije in ocena vrednosti koncesije.

K 25. členu

V sklopu pripravljalnih dejanj je treba izdelati študijo upravičenosti podelitve koncesije, s katero se med drugim opredelijo tveganja, prenesena na koncesionarja, ter ugotovijo nekateri vplivi in učinki koncesije in usklajenost z razvojnimi dokumenti. Študija mora vedno vsebovati navedbe o vrsti in predmetu koncesije, minimalne pogoje sposobnosti gospodarskega subjekta, trajanje koncesije in po potrebi vse druge podatke, potrebne za izdelavo koncesijske dokumentacije. Člen podrobneje določa tudi vsebino posameznih delov študije.

K 26. členu

Pri podeljevanju koncesij je ocena vrednosti koncesije pomembna zlasti zaradi mejne vrednosti za uporabo zakona. Ocena velja, ko je poslano obvestilo o koncesiji oziroma namera o načrtovani podelitvi koncesije, če takšno obvestilo ni predvideno, pa tedaj, ko koncedent naveže stik z gospodarskim subjektom, s katerim bo neposredno sklenil koncesijsko pogodbo.

Vrednost koncesije je celoten promet koncesionarja brez DDV med trajanjem pogodbe kot nadomestilo za izvedbo gradenj in storitev ter za blago, povezano z gradnjami in storitvami. Oceni ga koncedent. V členu je podrobneje navedeno, kaj je treba upoštevati pri ocenjevanju vrednosti koncesije.

Če bi bila vrednost koncesije ob podelitvi te višja za več kot 20 % od ocenjene vrednosti in bi s tem presegla prag za uporabo zakona, velja slednja vrednost, koncedent pa mora koncesijo podeliti v skladu s tem zakonom.

K 27. členu

Za odpravo ali omejitev korupcijskih tveganj pri izbiri koncesionarja ta člen določa, da mora uslužbenec ali druga oseba, ki vodi, sodeluje ali odloča na kateri koli stopnji postopka podelitve koncesije, odgovorno osebo koncedenta nemudoma obvestiti o morebitnem nasprotju interesov. Pri tem zakon opredeljuje, v katerih primerih se za uslužbenca ali drugo osebo šteje, da je povezana s ponudnikom, ki se mu podeljuje koncesija. Če je uslužbenec ali druga oseba, ki sodeluje v postopku podelitve koncesije, pri čemer je treba pojem sodelovanja razumeti tudi v smislu svetovanja, povezan s tem ponudnikom, mora odgovorna oseba koncedenta sprejeti potrebne ukrepe, da se kljub povezavi zagotovita enakopravna obravnava ponudnikov in zakonita podelitev koncesije. Oseba, ki vodi postopek podelitve koncesije, mora pred izdajo odločitve o izbiri vse osebe, sodelujoče v postopku, pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku bo podeljena koncesija.

S tem členom se koncedentu omogoča tudi, da od izbranega koncesionarja zahteva, da mu ta razkrije

podatke o svojih ustanoviteljih in lastnikih, njihove lastniške deleže in morebitne poslovne povezave, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe.

K 28. členu

Člen določa, s katerim dejanjem se razume, da se je postopek izbire koncesionarja začel.

K 29. členu

Z elektronskimi informacijskimi in komunikacijskimi sredstvi se lahko zelo poenostavi objava obvestil o koncesijah, poleg tega ta sredstva povečajo učinkovitost, hitrost in transparentnost postopkov podeljevanja koncesij.

Ta člen poleg obveznosti pošiljanja objav z elektronskimi sredstvi in zagotavljanje dostopnosti koncesijske dokumentacije v elektronski obliki določa druge načine sporočanja in izmenjave informacij, kar močno povečuje možnost gospodarskih subjektov za sodelovanje v postopkih izbire koncesionarja na celotnem notranjem trgu. Koncedent mora uporabljati sredstva sporočanja, ki so nediskriminatorna, splošno dostopna in interoperabilna z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo v splošni rabi ter gospodarskim subjektom ne omejujejo dostopa do postopkov podeljevanja koncesij.

K 30. členu

Javnost ali zaupnost pri postopkih izbire koncesionarja je povezana predvsem s podatki, ki jih koncedentu da gospodarski subjekt in jih določi kot poslovno skrivnost. Takih podatkov koncedent ne sme objaviti niti razkriti, varovati pa mora tudi osebne in tajne podatke.

K 31. členu

Člen ureja navajanje nomenklature v postopku izbire koncesionarja z uporabo enotnega besednjaka javnih naročil.

K 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39. in 40. členu

Navedene določbe opredeljujejo vrste obvestil, njihovo vsebino in način sporočanja teh obvestil in njihovo objavo. Za zagotavljanje učinkovite konkurence je treba koncesije objaviti v Uradnem listu Evropske unije, kjer je povpraševanje koncedenta dostopno tudi gospodarskim subjektom iz drugih držav članic Evropske unije. Za lažje spremljanje objav o koncesijah so bili oblikovani standardni obrazci za objave. Urad za publikacije Evropske unije zagotavlja brezplačen prevod ključnih informacij iz objav v vse uradne jezike Evropske unije.

Koncedenti morajo obvestila glede koncesij poslati v objavo na portal javnih naročil in v Uradni list EU v elektronski obliki. Ko koncedenti obvestila pošljejo v objavo na portalu javnih naročil, morajo v obvestilu označiti, naj se obvestilo objavi tudi v Uradnem listu Evropske unije. Za nadaljnje pošiljanje obvestila v objavo Uradu za publikacije Evropske unije je odgovoren upravljavec portala javnih naročil. Kadar se obvestilo objavi v Uradnem listu Evropske unije, ga je treba najprej poslati v objavo Uradu za publikacije Evropske unije in šele nato objaviti na portalu javnih naročil. Stroškov objav ne nosi koncedent, ampak jih v primeru objav na portalu za javna naročila nosi proračun Republike Slovenije, v primeru objav v Uradnem listu Evropske unije pa proračun Evropske unije.

Zakon opredeljuje tudi namen posamezne vrste obvestila.

K 41. členu

Ta člen določa obveznost koncedenta, da zagotavlja neomejen, popoln, neposreden in brezplačen dostop do koncesijske dokumentacije, potrebne za pripravo ponudbe. V besedilu obvestila o koncesiji se navede spletni naslov, na katerem je ta dokumentacija dostopna. Določa tudi izjemo od te zahteve, ki je dopustna samo v primeru ustrezno utemeljenih okoliščin zaradi izrednih varnostnih ukrepov ali tehničnih razlogov oziroma zaradi izjemne občutljivosti poslovnih informacij, ki zahtevajo zelo visoko raven zaščite.

Določena je tudi obveznosti koncedenta, da mora, če pravočasno prejme zahtevo, vsem ponudnikom, ki sodelujejo v postopku podeljevanja koncesije, zagotoviti dodatne informacije o koncesijski dokumentaciji najpozneje šest dni pred iztekom roka, ki je določen za prejem ponudb.

K 42. členu

Ta člen ureja vsebino koncesijske dokumentacije ter obveznost njene objave na portalu javnih naročil ali prek njega. V skladu s tem členom se kot del koncesijske dokumentacije štejejo tudi informacije, ki niso izrecno vključene v dokumentacijo, vendar jih koncedent pošlje gospodarskim subjektom, običajno za razjasnitev neke navedbe v dokumentaciji. Zakon in portal javnih naročil namreč omogočata, da gospodarski subjekti pred iztekom roka za prejem ponudb na portalu javnih naročil ali prek njega postavljajo vprašanja. Pri tem vsakega odgovora glede na njegovo vsebino ne gre šteti za dopolnitev ali spremembo dokumentacije. V zvezi z vprašanjem, ali je koncedent z odgovorom spremenil ali dopolnil dokumentacijo, je treba individualno presojati vsak posamezni koncedentov odgovor. Koncesijske dokumentacije po roku za prejem ponudb ni več mogoče spreminjati ali dopolnjevati.

K 43. členu

Tehnične specifikacije, ki jih pripravijo koncedenti, morajo omogočati odprtost koncesij konkurenci. Tehnične specifikacije morajo biti sestavljene v smislu funkcionalnega delovanja in zahtev. Če se navaja sklicevanje na evropski standard ali, če tega ni, na nacionalni standard, morajo koncedenti obravnavati tudi ponudbe, ki temeljijo na enakovrednih rešitvah.

K 44. členu

Določen je minimalni rok za prejem ponudb, da se gospodarskim subjektom s celotnega notranjega trga omogoči neoviran dostop. V ta namen morajo koncedenti pri določanju rokov za prejem ponudb upoštevati zlasti kompleksnost koncesije in čas, potreben za pripravo ponudbe, tudi če to pomeni, da bo rok za prejem ponudb zato daljši od minimalnega roka iz tega zakona. Zaradi potrebe po zagotovitvi, da imajo vsi gospodarski subjekti dovolj časa za pripravo ponudb, se utegne pojaviti potreba po podaljšanju prvotno določenega roka, zlasti v primeru bistvenih sprememb koncesijske dokumentacije. Bistvene spremembe dokumentacije je treba razumeti kot celovite spremembe, zlasti spremembe tehničnih specifikacij. V tem primeru je treba upoštevati, da bi nekateri gospodarski subjekti potrebovali več časa za ustrezno obravnavo in odziv. Vendar take spremembe ne bi smele biti tako velike, da bi omogočile sodelovanje ali bi pritegnile k sodelovanju druge gospodarske subjekte, ki prvotno niso sodelovali v postopku izbire koncesionarja. To bi se zgodilo zlasti, če bi se zaradi teh sprememb koncesija bistveno razlikovala od prvotno zasnovane oblike v koncesijski dokumentaciji.

K 45. členu

S tem členom se opredeljujejo razlogi za izključitev gospodarskih subjektov iz sodelovanja v postopku izbire koncesionarja. Nekateri med njimi so opredeljeni kot obvezni, drugi so izbirni. V nekaterih naštetih primerih lahko zaradi narave teh razlogov, ki jih ni mogoče vnaprej predvideti in niso vključeni v koncesijsko dokumentacijo, koncedent gospodarski subjekt izključi kadar koli, če ugotovi, da veljajo ti razlogi. Razlogi za izključitev so opredeljeni enako, kot so urejeni v Zakonu o javnem naročanju (ZJN-3), saj gre za vsebinsko enake postopke izbire koncesionarja.

K 46. členu

Ta člen opredeljuje pogoje za sodelovanje gospodarskih subjektov v postopku izbire koncesionarja. Nanašajo se na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, njihov ekonomski in finančni položaj ter na tehnično in strokovno sposobnost. So fakultativni, kar pomeni, da jih koncedent izbere in določi v konkretnem primeru, če je to potrebno glede na predvideno vrsto koncesije.

Izpolnjevanje minimalnih pogojev za priznanje sposobnosti mora biti povezano in sorazmerno s predmetom koncesije oziroma njenim izvajanjem, kar izhaja že iz načela enake obravnave.

Prestroge zahteve glede ekonomske in finančne zmogljivosti pogosto pomenijo neutemeljeno oviro za vključitev malih in srednjih podjetij, zato mora koncedent tudi pri tej kategoriji pogojev izbrati le tiste zahteve, s katerimi se zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne ekonomske in finančne zmogljivosti za izvajanje koncesije.

Za preverjanje tehnične in strokovne sposobnosti lahko koncedent od ponudnikov zahteva, da predložijo tista dokazila, ki bodo koncedenta prepričala o njihovi sposobnosti. Tehnična in strokovna ter kadrovska sposobnost se vežeta na potrebne tehnične vire in človeške vire ter na izkušnje za izvajanje koncesije. Gospodarski subjekti izkušnje izkažejo z ustreznimi referencami.

K 47. členu

V tem členu so določena pravila glede zahtevanja in predložitve dokazil v postopku izbire koncesionarja. Kadar ponudnik, ki je glede na merila predložil najugodnejšo ponudbo, poda izjave glede izpolnjevanja posameznih pogojev, mora koncedent pred sprejetjem odločitve o izbiri koncesionarja te izjave preveriti.

K 48. členu

Člen določa, da lahko gospodarski subjekt glede izpolnjevanja pogojev v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem ter tehnično in strokovno usposobljenostjo po potrebi za posamezno koncesijo uporabi zmogljivosti drugih subjektov, ne glede na pravno razmerje med njim in temi subjekti. Koncedent mora za te subjekte preveriti, ali izpolnjujejo ustrezne pogoje za sodelovanje oziroma ali pri njih obstajajo razlogi za izključitev. Kadar se gospodarski subjekt v zvezi z ekonomskim in finančnim položajem sklicuje na zmogljivosti drugih subjektov, lahko koncedent zahteva, da so vsi subjekti solidarno odgovorni za izvajanje koncesije.

K 49. členu

Koncedenti morajo ponudbe oceniti na podlagi enega ali več meril. Merila morajo biti vedno skladna z načeli tega zakona. Vsi gospodarski subjekti morajo biti vnaprej seznanjeni z merili, ki morajo biti povezana s predmetom koncesije, koncedentu pa ne smejo zagotavljati neomejene svobodne izbire.

Merila morajo dopuščati učinkovito konkurenco in vključevati zahteve, ki omogočajo učinkovito preverjanje informacij, ki jih predložijo ponudniki. Merila lahko med drugim vključujejo okoljska ali socialna merila.

Koncedenti morajo navesti merila v padajočem zaporedju glede na pomembnost, da bi zagotovili enako obravnavo ponudnikov, s tem jim omogočijo seznanitev z vsemi elementi, ki jih morajo upoštevati pri pripravi ponudbe.

Če koncedent prejme ponudbo, v kateri je predlagana inovativna rešitev z izjemno funkcionalno

učinkovitostjo, ki je skrben koncedent ni mogel predvideti, lahko koncedent izjemoma spremeni vrstni red meril in tako upošteva nove možnosti, ki jih ponuja ta inovativna rešitev, če takšna sprememba zagotavlja enako obravnavo vseh dejanskih ali morebitnih ponudnikov z objavo novega obvestila o koncesiji.

K 50. členu

Člen ureja pravila za izbor koncesionarja, in sicer da se koncesionarja izbere na podlagi meril za izbor, ki jih določi koncedent, potem ko se preveri, da ponudba oziroma ponudnik izpolnjuje pogoje za sodelovanje v postopku izbire koncesionarja in zanj ni razlogov za izključitev. Koncedent mora z opisom koncesije, minimalnimi zahtevami in pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, ter opisom meril za izbor ponudnike seznaniti vnaprej, in sicer tako, da jih navede v obvestilu o koncesiji. Poleg tega mora v obvestilu o koncesiji navesti tudi, ali bo na podlagi vnaprej navedenih meril zmanjšal število ponudnikov, ali bo izvajal pogajanja in ali bo postopek izbire ponudnika potekal v več fazah. Udeleženci postopka morajo biti seznanjeni z organizacijo postopka izbire koncesionarja, roki in spremembami glede elementov koncesije, navedenih v obvestilu o koncesiji. Vse faze postopka morajo biti ustrezno evidentirane.

K 51. členu

Če se koncedent odloči, da se bo v postopku izbire koncesionarja pogajal, mora to navesti v obvestilu o koncesiji. Med pogajanjem se predmet koncesije, merila in pogoji za sodelovanje ne smejo spreminjati.

K 52. členu

Člen določa, da koncedent v petih dneh po končanem preverjanju in ocenjevanju ponudb vse ponudnike obvesti o sprejetih odločitvah v zvezi z izbiro koncesionarja. Določena sta rok za sprejetje odločitve in obvezna vsebina odločitve. Odločitev o izbiri koncesionarja je akt poslovanja, ki se objavi na portalu javnih naročil.

S tem členom se daje tudi možnost, da koncedent po sprejetju odločitve o izbiri koncesionarja to odločitev na svojo pobudo spremeni, če na primer po sprejetju odločitve ugotovi, da je pri preverjanju najugodnejše ponudbe prezrl neko dejstvo ali ga je napačno razumel in posledično sprejel napačno odločitev. Z uvedbo možnosti spremembe koncedentove odločitve se zagotavljata odpravljanje napak na zgodnji stopnji, s tem pa tudi racionalizacija postopka izbire koncesionarja. Hkrati se za koncedenta znižujejo tudi stroški pravnega varstva. Sprememba odločitve koncedenta o izbiri koncesionarja je mogoča do pravnomočnosti odločitve o izbiri koncesionarja. Sprememba odločitve o izbiri koncesionarja po prejemu zahtevka za pravno varstvo je dovoljena le, če je koncedent pred spremembo odločitve odločil o zahtevku za revizijo in je nova odločitev skladna z odločitvijo glede zahtevka za revizijo. Z novo odločitvijo, ki je dokončna, se nadomesti prejšnja. V primeru spremembe odločitve teče rok za uveljavitev pravnega varstva od dneva objave nove odločitve.

Odločitev o izbiri koncesionarja postane pravnomočna z dnem, ko zoper njo ni več mogoče zahtevati pravnega varstva. Tako je odločitev lahko pravnomočna že, kadar v roku, v katerem je mogoče zahtevati pravno varstvo, zahtevka ni bil vložen ali je bil vložen in ga je vlagatelj naknadno umaknil. Odločitev je pravnomočna tudi, kadar zahtevka za revizijo zavrneta koncedent in Državna revizijska komisija. Odločitev je pravnomočna tudi, če je zahtevka za revizijo zavrgel koncedent, vlagatelj pa se ni pritožil ali se je pritožil in je Državna revizijska komisija pritožbo zavrnila.

K 53. členu

Ta člen določa obveznost koncedenta, da upošteva obdobje mirovanja, torej da sklene koncesijsko pogodbo, ko odločitev o izbiri koncesionarja postane dokončna.

K 54. členu

Pravno varstvo v postopkih izbire koncesionarja se zagotavlja z uporabo določb Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, ki veljajo za odprti postopek, konkurenčni postopek s pogajanjem in postopek s pogajanjem brez predhodne objave.

K 55. členu

Na podlagi sklenitve koncesijske pogodbe nastane koncesijsko razmerje, ki je razmerje med koncedentom in koncesionarjem glede izvajanja koncesije za gradnje ali koncesije za storitve in pri katerem je na koncesionarja preneseno operativno tveganje. Po tem se koncesijsko razmerje razlikuje od vseh drugih razmerij, predvsem od javnonaročniškega razmerja.

Člen podrobneje opredeljuje tudi pojma operativno tveganje in tveganje povpraševanja. Operativno tveganje zajema katero koli tveganje, ki izvira iz izvajanja nalog, podeljenih s koncesijo, vključno z odgovornostjo za škodo, ki nastane z izvajanjem teh nalog. Šteje se, da je operativno tveganje preneseno na koncesionarja, če mu ni zagotovljena povrnitev naložb in stroškov, ki izvirajo iz izvajanja koncesije. Tveganje povpraševanja pa pomeni, da je koncesionar v celoti izpostavljen tržni nepredvidljivosti izvajanja te dejavnosti.

K 56. členu

Ta člen določa obličnost koncesijske pogodbe, posledice, če ni bila sklenjena v določenem roku, in razloge za njeno ničnost. Koncesijska pogodba in njene spremembe se tako sklenejo v pisni obliki. Če koncesijska pogodba ni bila sklenjena v roku, določenem v odločitvi o izbiri koncesionarja, se šteje, da koncesijsko razmerje ni nastalo.

Končno je koncesijska pogodba nična, če ni bila sklenjena na način, določen v tem zakonu, in če je bila sklenjena z drugo osebo kot tisto, ki je bila izbrana v konkurenčnem postopku.

K 57. členu

Ta člen ureja vsebino koncesijske pogodbe. Zakon določa pglavitne elemente pogodbe, pogodbeni stranki pa jo lahko glede na predmet pogodbe dopolnita z dodatno vsebino.

Ob upoštevanju dejstva, da koncesijska pogodba v bistvenih delih ne sme odstopati od osnutka pogodbe, razen če je bila posamezna določba predmet pogajanj, urejanje drugih morebitnih medsebojnih razmerij v zvezi z izvajanjem koncesije ne more obsegati nekaj, kar ni bilo predmet postopka.

Če se s koncesijsko pogodbo urejajo tudi razmerja v zvezi s stvarnim premoženjem, je treba v koncesijski pogodbi urediti tudi lastniška razmerja (način pridobivanja ali prenosa po prenehanju koncesijske pogodbe). V izogib morebitnemu napačnemu razumevanju urejanja lastninskih razmerij s koncesijsko pogodbo je treba poudariti, da samo podelitev stavbne pravice ali druge stvarne pravice ne more pomeniti podelitve koncesije ali biti podlaga za podelitev koncesije. Nasprotno, ta razmerja se s koncesijsko pogodbo urejajo le, kadar je urejanje stvarnih pravic nujno potrebno za izvajanje koncesije.

K 58. členu

Ta člen določa splošne obveznosti koncesionarja in koncedenta. Tako mora prvi izvajati koncesijo v skladu z zakonom, drugimi predpisi in koncesijsko pogodbo s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika, koncedent pa mora izpolnjevati svoje obveznosti do koncesionarja v rokih in na način, kot so določeni v koncesijski pogodbi.

K 59. členu

Koncesionar lahko del koncesije izvaja s podizvajalci, če je tako določeno v koncesijski dokumentaciji. V tem primeru mora v svoji ponudbi navesti dele koncesije, ki jih bo izvajal s podizvajalci, in podizvajalce, ki bodo te dele izvajali. Podizvajalci morajo izpolnjevati vse splošne pogoje za sodelovanje v postopku izbire koncesionarja, kot so na primer izključitveni razlogi, in vse posebne pogoje, ki se nanašajo na tisti del koncesije, ki ga izvajajo. Te pogoje morajo izpolnjevati ves čas trajanja koncesije. Če kateri od podizvajalcev ne izpolnjuje ali preneha izpolnjevati te pogoje, lahko koncedent od koncesionarja zahteva, da ga zamenja.

Koncesionar odgovarja za delo svojih podizvajalcev. To pomeni, da so vsa razmerja med koncedentom in koncesionarjem glede odgovornosti za izvajanje koncesije nespremenjena, saj koncesionar v celoti odgovarja tudi za izvajanje tistih delov koncesije, ki jih izvajajo podizvajalci.

Pomembno je tudi, da je koncesionar dolžan spoštovati odločitev koncedenta glede zavrnitve podizvajalca, pri čemer se nespoštovanje odločitve razume kot groba kršitev koncesionarjevih obveznosti, ki izhajajo iz predpisov in koncesijske pogodbe, kar je razlog za odpoved koncesijske pogodbe.

K 60. členu

Pri koncesijskih pogodbah gre običajno za dolgoročne in kompleksne tehnične in finančne dogovore, med veljavnostjo katerih se razmere spreminjajo. Načeloma je treba zaradi spremenjene koncesije med njenim izvajanjem izvesti nov postopek izbire koncesionarja, pri čemer je treba upoštevati sodno prakso Sodišča Evropske unije. Nov postopek izbire koncesionarja se zahteva v primeru bistvenih sprememb prvotne koncesijske pogodbe, zlasti glede obsega in vsebine vzajemnih pravic ter obveznosti pogodbenih strank. Take spremembe kažejo, da se nameravajo pogodbene stranke znova pogajati o ključnih določbah ali zahtevah te koncesije. To velja zlasti, če bi spremenjene določbe, kadar bi veljale že za prvotni postopek, vplivale na rezultat postopka.

Spremembe koncesijske pogodbe, zaradi katerih se vrednost pogodbe spremeni do določene vrednosti, so možne, ne da bi bilo treba zaradi tega izvesti nov postopek izbire koncesionarja. Zato in zaradi pravne varnosti so torej določene mejne vrednosti, pod katerimi nov postopek ni potreben. Kumulativna pogoja sta, da vrednost spremembe ni višja od mejne vrednosti in ne presega 10 % vrednosti prvotne koncesije. Sprememba tudi ne sme spremeniti splošne narave koncesije.

Spremembe koncesijske pogodbe nad temi mejnimi vrednostmi so možne, ne da bi bilo zaradi tega treba izvesti nov postopek izbire koncesionarja, če so takšne spremembe v skladu s pogoji, določenimi v tem členu.

V primeru zunanjih okoliščin, ki jih koncedenti ob podelitvi koncesije niso mogli predvideti, zlasti kadar se izvajanje koncesije nanaša na daljše obdobje, je potrebna delna prožnost, da je mogoče koncesijo prilagoditi tem okoliščinam brez novega postopka izbire koncesionarja. Pojem nepredvidljivih okoliščin se nanaša na okoliščine, ki jih ni bilo mogoče napovedati, čeprav je koncedent skrbno izvedel prvotno podelitev ter pri tem upošteval razpoložljiva sredstva, vrsto in značilnosti posamezne koncesije in dobro prakso na tem področju. Vendar to ne velja, kadar se zaradi spremembe spremeni splošna narava koncesije, na primer če se gradnje, ki jih je treba izvesti, ali storitve, ki jih je treba opraviti, nadomestijo z drugimi ali če se bistveno spremeni vrsta koncesije, saj je v takem primeru mogoče predpostaviti vpliv na rezultat. Pri koncesijah, podeljenih za izvajanje dejavnosti, ki niso na seznamu iz Priloge II Direktive 2014/23/EU, povečanje vrednosti, ki ne zahteva novega postopka izbire koncesionarja, ne sme presegati 50 % vrednosti prvotne koncesije. Če je opravljenih več zaporednih sprememb, ta omejitev velja za vrednost vseh sprememb skupaj in te spremembe ne smejo biti namenjene izogibanju tega zakona.

V skladu z načeloma enake obravnave in transparentnosti se koncesionar ne sme nadomestiti z drugim gospodarskim subjektom brez ponovnega odprtja postopka konkurenci. Pri koncesionarju, ki izvaja koncesijo, pa se lahko, zlasti če je bila koncesija podeljena skupini gospodarskih subjektov, med izvajanjem koncesije izvedejo nekatere spremembe, kot so notranja reorganizacija, prevzemi, združitve ali pripojitve in je novi koncesionar pravni naslednik prvotnega koncesionarja.

Koncesionarjem je omogočeno, da v koncesijski dokumentaciji in prvotni koncesijski pogodbi predvidijo spremembe koncesijske pogodbe, pri čemer morajo jasno, natančno in nedvoumno navesti pogoje, obseg in vrsto možnih sprememb ali opcij, kot na primer indeksacijo cen. Le jasne določbe omogočajo vnaprej predvideno spremembo koncesijske pogodbe, potrebno zaradi tehničnih težav, ki se lahko pojavijo v povezavi z obratovanjem ali vzdrževanjem v času izvajanja koncesije.

V primeru razmer, ki zahtevajo dodatne gradnje ali storitve, je upravičena sprememba prvotne koncesijske pogodbe brez novega postopka izbire koncesionarja, če so za ta primer izpolnjeni pogoji iz tega člena zakona.

K 61. členu

S tem členom se opredeljujejo posebne okoliščine, zaradi katerih lahko koncedent, potem ko je že sklenil koncesijsko pogodbo, to je v času njenega izvajanja, od pogodbe odstopi. Včasih nastopijo razmere, zaradi katerih morajo koncedenti predčasno odpovedati koncesijsko pogodbo, da bi izpolnili obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije na področju koncesij. Zato se s tem členom koncedentom omogoča, da v primerih, določenih v tem členu, odpovejo koncesijsko pogodbo med njeno veljavnostjo.

K 62. členu

S tem členom se urejata spremljanje uporabe tega zakona in obveščanje pristojnih organov glede ugotovitev ali prejetih informacij v zvezi s kršitvami pri uporabi tega zakona. Člen določa še, da ministrstvo, pristojno za koncesije, brezplačno zagotavlja informacije, ki so potrebne za pravilno razumevanje in uporabo prava EU o sklepanju koncesijskih pogodb in tega zakona.

K 63. členu

Določa se obveznost koncedenta glede pošiljanja podatkov o sklenjenih koncesijskih pogodbah, kopij koncesijskih pogodb in podatkov o kateri koli spremembi v zvezi s koncesijsko pogodbo ministrstvu, pristojnemu za koncesije.

Na zahtevo Evropske komisije ji je koncedent dolžan poslati podatke o povezanih in skupnih podjetjih ter o sklenjenih koncesijskih pogodbah s temi podjetji.

K 64. členu

Člen določa prekrškovni organ za nadzor nad izvajanjem tega zakona. Določene so tudi obveznosti koncedenta, ponudnika, kandidata ali podizvajalca in njihove odgovorne osebe, kadar prekrškovni organ izvaja svoje postopke.

K 65. in 66. členu

S tema členoma se določajo prekrški in sankcije za prekrške za koncedente, ponudnike, kandidate ter podizvajalce in njihove odgovorne osebe.

K 67. členu

Določa se ministrstvo, ki izvaja naloge iz 62. in 63. člena tega zakona, do določitve organa, pristojnega za koncesije po tem zakonu, v Zakonu o državni upravi.

K 68. členu

Člen ureja končanje postopkov podelitve koncesij, ki že potekajo. Tako se postopki, pri katerih je bil že objavljen javni razpis, nadaljujejo po predpisih, na podlagi katerih je bil objavljen javni razpis.

K 69. členu

Javnemu podjetju Uradni list RS se nalaga, da v sodelovanju s pristojnim ministrstvom uskladi vsebino obvestil iz prvega odstavka 32. člena predlaganega zakona in na portalu javnih naročil zagotovi objavo teh obvestil najpozneje v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona.

K 70. členu

Določen je začetek veljavnosti zakona.